BIJLAGEN

BEHORENDE BIJ DE RAPPORTAGE

FEITENONDERZOEK TOEZICHTSKETEN EN TEKORTKOMINGEN HIERIN

KLEINE- EN MIDDELGROTE SLACHTHUIZEN NOORD-NEDERLAND

1.Bijlage 1e oproep bij start onderzoek

1.Bijlage 2e oproep 2Solve aan medewerkers

1.Bijlage 3e oproep 2Solve aan medewerkers

2.Bijlage nVWA Handhaven-met-verstand-en-gevoel

3.Bijlage Functieprofiel inspecteur-medewerker toezicht

3.Bijlage Functieprofiel manager s12

3.Bijlage Functieprofiel senior inspecteur s11 en s12

3.Bijlage Ondersteunend medewerker toezicht – medewerker toezicht s7 en s8

4.Bijlage Functieprofiel officiële assistent KDS

5.Bijlage Organogram NVWA directies

6.Bijlage Organogram directie Keuren teams

7.Bijlage Organogram directie Handhaven divisie Inspectie

8.Bijlage Toezichtkader NVWA

9.Bijlage Petitie OR aan de 2deKamer m.b.t. vleeskeuring en voedselveiligheid dec 2015

10.Bijlage Document 102-formulieren en omissielijst 190808

11.Bijlage Uitgangspunten interventiebeleid en hard-waar-het-moet aanpak

12.Bijlage Schermenstructuur m.b.t. melden incident via intranet

13.Bijlage Verklaring certificerend dierenarts na melding uit buitenland

14.Bijlage Circulaire melden vermoeden van misstanden en integriteitsschendingen

15.Bijlage stroomschema doen van interne meldingen via IBDier

16.Bijlage Uitgebreide inhoudelijke reactie NVWA op uitvraag m.b.t. meldingen via IBDier

17.Bijlage Drie beoordeelde geanonimiseerde klachten

18.Bijlage Eindrapport pilot niet-transportwaardig vee

19.Bijlage Presentatie pilot niet-transportwaardig vee

20.Bijlage Nota Functioneren slachthuizen Noord-Nederland

21.Bijlage Advies van Buro over risico’s gebruik paracetamol in runderen

22.Bijlage Plan van aanpak monitoringsonderzoek paracetamol bij runderen conc

Bijlage 1

Pleia

Alles ▼ Zoeken

NVWA-Intranet Diensten Organisatie Handhaven Keuren Strategie Alles ▼

Blogs > Uit het werkveld > Extern onderzoek naar toezicht op slachthuizen Noord-Nederland van start

Extern onderzoek naar toezicht op slachthuizen Noord-Nederland van start

Door [redacted] in de groep Uit het werkveld 130 dagen geleden

middelgrote slachthuizen, 2Solve, extern onderzoek, Noord-Nederland, homepage, nieuws

Gebruikers van deze site 916

Zoals eerder bericht op intranet komt er een onderzoek in opdracht van de Minister van LNV naar het NVWA-toezicht op slachthuizen in Noord Nederland. Afgelopen maandag heeft opdrachtgever Jan-Kees Goet (SG LNV) een startgesprek gevoerd met de onderzoekers van 2Solve, het bureau dat het onderzoek uitvoert. Het onderzoek bestaat uit de bestudering van interne informatie en het afnemen van (vertrouwelijke) interviews.

Kamerbrief

Jan-Kees Goet: "Aanleiding voor dit onderzoek zijn terugkerende signalen over middelgrote slachthuizen in Noord -Nederland, waar zaken niet goed gaan. Om er zeker van te zijn dat de NVWA de goede stappen heeft ondernomen en onderneemt, heeft Rob van Lint mij gevraagd een onafhankelijk extern onderzoek te laten uitvoeren naar de gang van zaken rond (signalen over) de noordelijke slachthuizen en de wijze waarop de NVWA hierop heeft gereageerd. Het belang van voedselveiligheid en dierenwelzijn moet boven iedere twijfel verheven zijn. Daarbij hoort naast een stevige aanpak van overtreders ook een permanente kritische blik op de uitvoering van de eigen werkzaamheden."

Vertrouwelijke interviews

[redacted] is contactpersoon voor de medewerkers die bij het onderzoek van 2Solve worden betrokken. [redacted]: "Het onderzoek bestaat met name uit het bestuderen van interne informatie en stukken en het houden van interviews onder andere met medewerkers van de NVWA. Medewerkers die worden geïnterviewd krijgen hiervan eerst een persoonlijk bericht van ons, voordat ze door het onderzoeksbureau worden benaderd voor een gesprek. De interviews zijn vertrouwelijk. Het interview wordt door de onderzoekers ter plekke schriftelijk (samengevat) vastgelegd en voorgelegd aan de geïnterviewde voor akkoord.

Het onderzoeksbureau beslist wie zij willen spreken en regelt zelf de gesprekken. Als je in de selectie van geïnterviewden zit krijg je daarvan vooraf een berichtje van ons, zodat je weet dat 2Solve contact met je zal opnemen. Als je niet wordt benaderd maar wel iets wilt melden waarvan jij denkt dat het van belang kan zijn voor het onderzoek, dan kun je daarvoor ook rechtstreeks contact opnemen met 2Solve. Dat kan telefonisch via nummer 085-0606010 of door een mailtje te sturen naar info@2solve-investigations.nl."

Ondersteuning

Voor de praktische ondersteuning van de onderzoekers is binnen de NVWA een kerngroep ingesteld. Zij regelen dat het onderzoeksteam van 2Solve de opgevraagde informatie en benodigde contactgegevens ontvangt. [redacted] (P&O) is aanspreekpunt vanuit de kerngroep.

Rapport voor de zomer

De SG heeft 2Solve opdracht gegeven om voor de zomer een rapport op te leveren. Het onderzoek door 2Solve is een aanvulling op het lopende interne onderzoek door de Interne auditdienst (IAD) van de NVWA, naar mogelijke hiaten in het toezicht op de middelgrote slachthuizen in heel Nederland. Ook daarvoor vinden gesprekken plaats met NVWA'-ers die te maken hebben met het toezicht op de roodvleesketen.

Voor het IAD-onderzoek is [redacted] contactpersoon.

Het onderzoek van 2Solve is formeel 26 maart van start gegaan.

Pleio
Alles
Zoeken
Blogs > Nieuws > Voortgangsbericht extern onderzoek naar toezicht op slachthuizen in Noord Nederland
Voortgangsbericht extern onderzoek naar toezicht op slachthuizen in Noord Nederland
Door [redacted] in de groep Nieuws 109 dagen geleden
nieuws, homepage, Keuren, 2Solve, middelgrote slachthuizen, extern onderzoek, Noord-Nederland
Gebruikers van deze site
968
Het onderzoek naar het NVWA-toezicht op slachthuizen in Noord-Nederland in opdracht van de minister van LNV door onafhankelijk onderzoeksbureau 2Solve is in volle gang. Aanleiding voor dit onderzoek waren terugkerende signalen over middelgrote slachthuizen in Noord -Nederland, waar zaken niet goed zouden gaan. Het onderzoek bestaat met name uit het bestuderen van interne informatie en stukken en het houden van interviews, onder andere met medewerkers van de NVWA, maar ook mensen van buiten de NVWA..
Medewerkers die worden geïnterviewd, krijgen hiervan eerst een persoonlijk bericht, voordat ze door 2Solve worden benaderd voor een gesprek. De interviews zijn vertrouwelijk. Het interview wordt door de onderzoekers ter plekke schriftelijk (samengevat) vastgelegd en voorgelegd aan de geïnterviewde voor akkoord. Inmiddels is er een lijst van ca. 30 namen van mensen buiten en binnen de NVWA die 2Solve kan benaderen. Ben je (nog) niet benaderd maar wil je wel iets melden waarvan jij denkt dat het van belang kan zijn voor het onderzoek, dan kun je daarvoor ook rechtstreeks contact opnemen met 2Solve. Dat kan telefonisch via nummer 085-0606010 of door een mailtje te sturen naar info@2solve-investigations.nl. Indien de behoefte bestaat kan het gesprek op een locatie buiten de NVWA worden gehouden.
Rapport voor de zomer
De SG van LNV heeft 2Solve opdracht gegeven om voor de zomer een rapport op te leveren. Voor de praktische ondersteuning van de onderzoekers binnen de NVWA Is [redacted] (P&O) aanspreekpunt. Hij zorgt dat het onderzoeksteam van 2Solve de opgevraagde informatie en benodigde contactgegevens ontvangt.
Voeg een reactie toe
afbeelding / bestand invoegen
meer / minder knoppen
Opmaak
Lucida Gra

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
NVWA-intranet
NVWA-intranet
Diensten
Organisatie
Handhaven
Keuren
Strategie
Alles
Blogs > Nieuws > Voortgang extern onderzoek toezicht op slachthuizen in Noord-Nederland
Voortgang extern onderzoek toezicht op slachthuizen in Noord-Nederland
Door [redacted] in de groep Nieuws 81 dagen geleden
keuren, handhaven, nieuws, homepage, 2Solve, onderzoek, slachthuizen Noord-Nederland
Gebruikers van deze site
853
Het onafhankelijke onderzoek naar het NVWA-toezicht op slachthuizen in Noord-Nederland is nog steeds in volle gang. Met regelmaat worden er gegevens en documenten opgevraagd door het onderzoekbureau (2Solve Investigations).
Wanneer je denkt dat je iets te melden hebt waarvan jij denkt dat het van belang kan zijn voor het onderzoek, kun je daarvoor rechtstreeks contact opnemen met 2Solve. Dat kan telefonisch via nummer 085-0606010 of door een mailtje te sturen naar info@2solve-investigations.nl.
Indien de behoefte bestaat kan het gesprek op een locatie buiten de NVWA worden gehouden.
Voeg een reactie toe
afbeelding / bestand invoegen
meer / minder knoppen
Opmaak
Lucida Gra...

Bijlage 2

voedsel en waren autoriteit

Handhaven met verstand en gevoel

DE VOEDSEL EN WAREN AUTORITEIT (VWA) WERKT AAN VEILIG EN GEZOND VOEDSEL, VEILIGE PRODUCTEN EN GEZONDE DIEREN. DAARTOE BRENGT DE VWA RISICO'S IN BEELD, BEOORDEELT ZE, COMMUNICEERT EROVER MET, EN MAAKT ZE BEHEERSBAAR IN DE SAMENLEVING.

veilig, gevoel, handh
beoordelen, regelge
handhaven, toezicht,
gezond, controleren,
verstand, veilig, risi
gevoel, communicer
regelgeving, voedse

Handhaven
met verstand en gevoel

Vernieuwing van het handhavingsbeleid van de VWA
o basis van risico's en proportionaliteit

Juni 2006

Inhoudsopgave

Voorwoord 5

1. Samenvatting 6

2. Inleiding 8

3. De resultaten 9
3.1 Resultaten quick scan ondernemers 9
3.2. Resultaten onderzoek onder VWA-controleurs 9
3.3 De regelgeving 9
3.4 Resultaten onderzoek (Administratieve) Lasten in de VWS Voedselketen 10

4. Centrale conclusies 12

5. Vernieuwing van het VWA-handhavingsbeleid 13

6. Hoe verder? 16

Bijlagen
1. Lijst met regelingen 17
2. Aanbevelingen onderzoek (Administratieve) Lasten in de VWS Voedselketen (SIRA) 19
3. Samenvatting quick scan ondernemers (I&O research) 22

Voorwoord

De VWA staat midden in de samenleving. Dat betekent voor de VWA dat we open staan voor signalen uit die samenleving en anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. De VWA is daarom voortdurend bezig met het aanpassen en vernieuwen van werkwijzen en toezichtstrategieën om op de meest effectieve wijze te werken aan veilig en gezond voedsel, veilige producten en gezonde dieren.

Eén van de resultaten hiervan ligt voor u. Het betreft de rapportage van het project "Handhaven met verstand en gevoel". Ik presenteer hierin vernieuwingen van het VWA-handhavingsbeleid die de VWA in 2006 en 2007 gaat doorvoeren. Daarnaast adviseer ik de beleidsdepartementen van LNV en VWS een aantal regelingen nader te analyseren op nut en noodzaak.

De vernieuwingen geven voor een deel invulling aan de kabinetsnota "Kaderstellende Visie op Toezicht 2005" en haken aan bij de aanbevelingen die voortvloeien uit VWS-onderzoek naar (administratieve) lasten in de VWS-voedselketen (onderzoek van SIRA).

Ik spreek mijn dank uit aan de 500 ondernemers die tijd ter beschikking hebben gesteld om mee te werken aan de quick scan. Ook de geïnterviewde VWA-controleurs en de medewerkers die meegewerkt hebben aan het project bedank ik voor hun deskundige inbreng.
De samenwerking met de departementen van LNV en VWS en de snelle reacties onder hoge tijdsdruk, waardeer ik zeer.

In oktober 2005 heb ik het onderzoek aangekondigd en daarbij aangegeven dat de eindrapportage voor het zomerreces gereed zou zijn. En dat is ook gelukt.

De VWA-organisatie is reeds begonnen met de uitvoering van de vernieuwingen en zal deze inpassen in de reguliere praktijk.
Uiteraard bericht ik u over de voortgang en de implementatie van de afzonderlijke trajecten.

André Kleinmeulman
inspecteur-generaal VWA

1 Samenvatting

Het doel van de vernieuwing van het handhavingsbeleid van de VWA is het verhogen van de effectiviteit van het toezicht en het verminderen van de toezichtlast voor ondernemers die goed presteren. Aanleiding hiervoor is de politieke en maatschappelijke discussie over toezicht in het algemeen en over de VWA in het bijzonder. Aan de vernieuwing van het handhavingsbeleid van de VWA liggen onderzoeken ten grondslag onder de ondernemers op wie de VWA toezicht uitoefent en onder de controlerende VWA-medewerkers. De vernieuwingen sluiten aan op de Kaderstellende Visie op Toezicht 2005 "Minder last, meer effect: zes principes van goed toezicht" en op rapporten en aanbevelingen van de ministeries van VWS en LNV.

De conclusies uit de onderzoeken kunnen in vier punten worden samengevat:

1. In de handhaving nog meer risicogericht te werk gaan
2. Eigen verantwoordelijkheid van de ondernemer meer centraal stellen
3. Meer hulp bij naleving en meer transparantie bieden
4. Harder optreden waar het echt fout gaat

Dit heeft geleid tot één aanbeveling aan VWS en LNV over de regelgeving en negen punten waarop het handhavingsbeleid van de VWA wordt vernieuwd. Sommige zijn direct geïmplementeerd. Andere vernieuwingen vergen nader onderzoek en overleg met de wetgever of de stakeholders. Het streven is erop gericht om eind 2007 elk van de vernieuwingen in gebruik te hebben genomen.

Aanbeveling aan VWS en LNV

1. *Nader analyseren van regelingen*
   Circa 20% van de regelingen binnen het aandachtsgebied van de VWA, komt in aanmerking voor heroverweging door de betrokken beleidsdepartementen op de aspecten nut en noodzaak.

Vernieuwing van het handhavingsbeleid VWA

2. *Handhavingsbeleid VWA herijken naar ernst van overtredingen*
   Overtredingen van regels op het volledige terrein van de VWA worden herijkt en waar nodig herschikt in drie categorieën: gering, niet ernstig en ernstig.
3. *Andere aanpak herinspectie*
   Niet ernstige overtredingen leiden niet, zoals nu het geval is, automatisch tot herinspecties en bestuurlijke boetes. Ondernemers krijgen de kans fouten te herstellen.
4. *Hulp bij naleving voor ondernemers uitbreiden*
   De VWA gaat meer hulp bieden aan ondernemers om naleving te bevorderen (compliance assistance). Hiertoe wordt een 'servicelijn' voor ondernemers ingesteld en wordt bij geconstateerde overtredingen nalevingshulp geboden.
5. *Effectief interveniëren/ingrijpen*
   Ernstige overtredingen worden bestreden met zwaardere bestuurlijke maatregelen zoals intrekking van de erkenning, gehele of gedeeltelijke sluiting van de onderneming of een verbod op verhandelen.

6. *Notoire recidivisten onder streng regime plaatsen*
   Voor stelselmatige overtreders wordt een apart - zwaarder - handhavingsregime ingevoerd.
7. *Minder controleren waar dat verantwoord is*
   De VWA wil 'zelfcontrole' bevorderen. Waar deze systemen goed werken kan minder intensief worden gecontroleerd. Ondernemers die goed presteren worden minder gecontroleerd.
8. *Kosten van herinspectie voor rekening brengen van de ondernemer*
   VWS stelt samen met andere betrokkenen vast onder welke voorwaarden en wanneer dit wordt geïmplementeerd.
9. *Handhavingsbeleid en inspectieresultaten bekend maken*
   De VWA gaat alle inspectieresultaten en monsteronderzoeksresultaten bekend maken aan de onderzochte bedrijven. Het handhavingsbeleid wordt gepubliceerd op internet.
10. *Samenwerken met stakeholders en inspectiediensten*
    De VWA wil meer samenwerken met onder andere brancheorganisaties, opleidingsinstituten en onderwijsinstellingen bij het geven van hulp bij naleving en gaat onderzoeken of samenwerking met andere toezichthouders uit te breiden is. Het doel hiervan is de inspectiedruk te verlagen.

2. Inleiding

De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) werkt aan veilig en gezond voedsel, veilige producten en gezonde dieren. Daartoe brengt de VWA risico's in beeld, beoordeelt ze, communiceert erover met, en maakt ze beheersbaar in de samenleving.

Iedere toezichthouder evalueert van tijd tot tijd haar eigen toezichtdomein in het licht van gewijzigde maatschappelijke omstandigheden en door andere inzichten en prioriteiten rond risico's. Vanuit de eigen verantwoordelijkheid naar de samenleving heeft de VWA het daartoe nodige onderzoek gedaan.
Het laatste jaar zijn er veel signalen geweest over het functioneren van toezichthouders in het algemeen en de VWA in het bijzonder. Daarnaast is er veel te doen over de zin van regels en over de administratieve lastendruk die regels met zich brengen voor bedrijven en instellingen. Dit heeft onder meer geleid tot een nieuwe Kaderstellende Visie op Toezicht 2005 "Minder last, meer effect"waarin zes principes van goed toezicht zijn vastgelegd. Uitgangspunt is dat regels werkbaar, effectief en handhaafbaar moeten zijn. LNV en VWS hebben inmiddels resultaten geboekt met het terugdringen van administratieve lasten. Daarnaast zijn verschillende adviezen en rapportages uitgebracht om de lasten voor ondernemingen terug te dringen, bijvoorbeeld het rapport "Het Gezicht van Toezicht" van de commissie Stevens en het VWS-onderzoek naar administratieve lasten in de voedselketen. Het algemene beeld is dat regelgeving, toezicht en handhaving vernieuwd moeten worden.

Deze ontwikkelingen zijn voor de VWA aanleiding geweest om onderzoek te doen.

In de eerste maanden van 2006 heeft de VWA onderzoek verricht onder MKB- en horecabedrijven naar de beleving van handhaving van wet- en regelgeving door de VWA. Daarnaast is intern onderzoek gedaan onder de controlerende ambtenaren naar de effectiviteit van het handhavingsbeleid en naar het optreden van de VWA in het algemeen. Ook zijn alle regelingen waarop de VWA toeziet tegen het licht gehouden en beoordeeld op hun bijdrage aan risicobeheersing, eerlijkheid in de handel en prioritering door de VWA. Het handhavingsbeleid van de VWA is gericht op het (doen) naleven van wet- en regelgeving. In deze rapportage moet onder handhaving en handhavingsbeleid worden verstaan: interventie-instrumenten waaronder bestuursrechtelijke handhaving van de VWA. Opsporing van overtredingen, vervolging en berechting vallen hierbuiten.

In deze rapportage worden de resultaten van deze onderzoeken uiteengezet en worden vernieuwingen in het handhavingsbeleid van de VWA beschreven. Enkele van deze vernieuwingen zijn inmiddels verwezenlijkt in de dagelijkse praktijk, een aantal vergt nader onderzoek en voorbereiding door de VWA zelf en andere vergen nadere afstemming met de verantwoordelijke departementen.

De VWA heeft deze rapportage opgesteld vanuit een eigen verantwoordelijkheid voor het toezicht. De reikwijdte van deze rapportage betreft daarom uitsluitend de toezichtspraktijk van de VWA. Bij de invoering van de vernieuwingen zal waar nodig een relatie worden gelegd met relevante departementale beleidskaders.
De vernieuwingen zijn in lijn met de Kaderstellende Visie op Toezicht 2005 en de aanbevelingen die voortvloeien uit VWS onderzoek (Administratieve) Lasten in de VWS Voedselketen (SIRA).

3. De resultaten

3.1 Resultaten quick scan ondernemers

Het onderzoeksbureau I&O Research heeft in opdracht van de VWA onderzoek gedaan door middel van een enquête (quick scan) onder 500 MKB- en horeca-ondernemers. Het onderzoek had tot doel inzicht te bieden in de ervaringen van deze groepen met regeltoepassing door de VWA op het gebied van voedselveiligheid. Hieruit blijkt dat ondernemers goed tot zeer goed op de hoogte zijn van de regels die voor hen gelden. Zij zijn overtuigd van het belang van de regels voor hun producten en van de noodzaak van nalevingscontrole door de VWA. De controles worden over het algemeen niet als te streng gezien.

Kritiek op het handhavingbeleid van de VWA die uit dit onderzoek naar voren komt is:

- Slechts de helft van de MKB-bedrijven is van mening dat de regels die de VWA controleert van belang zijn voor de kwaliteit van producten. De effectiviteit van controles is voor verbetering vatbaar.
- Het nut van regels voor voorraadbeheer, het registreren van temperaturen en het werken met gedetailleerde hygiënecodes wordt door een groot deel van de MKB-ondernemers in twijfel getrokken.
- Het 'papierwerk' dat een controle met zich meebrengt wordt door veel ondernemers als storend ervaren. Dat geldt ook voor het controleren van etiketten en voor de frequentie waarmee temperaturen moeten worden gecontroleerd.
- Ondernemers vinden dat de VWA soms te snel een boete oplegt waar een waarschuwing meer op zijn plaats zou zijn. Het sanctiebeleid van de VWA is voor verbetering vatbaar.
- In het algemeen is er waardering voor de handhavingsstijl van de VWA-medewerkers. Deze wordt getypeerd als adviserend, voorlichtend en corrigerend. Aan de andere kant is men van mening dat controleurs te weinig kennis van en begrip voor de bedrijfssituatie hebben. Ook ondervinden ondernemers verschil in werkwijze tussen individuele controleurs. Meer uniformiteit in de werkwijze van controleurs is gewenst.

3.2 Resultaten onderzoek onder VWA-controleurs

Naast het onderzoek dat de VWA liet uitvoeren onder ondernemers, deed zij ook intern een onderzoek in de vorm van interviews met in ruim 60 controleurs, gespecialiseerd in toezicht op consumentenproducten. VWA-controleurs hebben vanuit de dagelijkse praktijk zicht op het nut en de noodzaak van regels en de effectiviteit van het optreden van de VWA. Daarnaast hebben zij een beeld van de wijze waarop het optreden van de VWA door ondernemers wordt ervaren. Hieronder worden de belangrijkste uitkomsten beschreven.

- Controleurs hebben grote twijfel over het nut en de noodzaak van administratieve verplichtingen voor ondernemers. Zij vinden de inspanningen die ondernemers moeten leveren om aan de verplichtingen te voldoen in geen verhouding staan tot het doel van de regeling. Het doel is in veel gevallen het beheersen van de voedselveiligheid. Daarnaast kwalificeren controleurs deze verplichtingen als fraudegevoelig.
- Controleurs willen meer dan nu de mogelijkheid hebben om situationeel te handelen. Zij willen meer rekening houden met de concrete individuele omstandigheden van ondernemers en op basis daarvan maatwerk leveren. Zij willen bij de uitoefening van het toezicht hun eigen expertise beter tot uitdrukking brengen.
- Controleurs menen dat de nalevingsbereidheid van ondernemers ook op andere manieren gestimuleerd kan worden dan alleen door boeterapporten. Dit betekent eerst inzetten op goede voorlichting en overtuiging, alvorens in te grijpen met slagvaardige en effectieve instrumenten.

3.3 De regelgeving

De VWA heeft een analyse gemaakt van de regelingen die de VWA controleert en handhaaft. De vraag die daarbij centraal stond was in hoeverre de betreffende regeling

daadwerkelijk bijdraagt aan risicobeheersing. Daarnaast is gekeken of het doel van de regeling overeenkomt met de prioriteiten van de VWA. De prioriteiten van de VWA zijn risicobeheersing op de gebieden voedsel, producten en diergezondheid. Regelingen die vooral gericht zijn op het bevorderen van eerlijkheid in de handel behoren in beginsel niet tot de prioriteiten van de VWA. In de praktijk betekent dit dat op de naleving van deze regelingen door de VWA in beperkte mate toezicht wordt uitgeoefend.
De beoordeling van de wettelijke regelingen heeft plaatsgevonden op het niveau van de wettelijke regeling als geheel, dus niet op het niveau van de wetsartikelen, of onderdelen daarvan, afzonderlijk.
Alle ongeveer 200 regelingen waarop de VWA formeel toezicht uitoefent, zijn de revue gepasseerd. Deze regelingen bevatten bij elkaar duizenden normen. In de handhavingspraktijk wordt bij 167 normen daadwerkelijk met sancties opgetreden.
Deze concentratie van handhavingsinspanningen wordt verklaard door de prioriteit die de VWA geeft aan het handhaven van normen die bijdragen aan risicobeheersing.

Van de ongeveer 200 regelingen komt circa 20% voor een nadere analyse in aanmerking. Tot deze 20% behoren de regelingen die uit het oogpunt van de VWA niet of nauwelijks bijdragen aan de beheersing van risico's voor voedsel, consumentenproducten en diergezondheid. Ook behoren daartoe regelingen die uitsluitend betrekking hebben op het bevorderen van eerlijkheid in de handel en de regelingen die op dit moment in de handhaving geen prioriteit hebben omdat bijvoorbeeld het nalevingsniveau al voldoende hoog is. In de dagelijkse praktijk wordt op de meeste van deze regelingen op dit moment beperkt toezicht uitgeoefend door de VWA. Het lijkt daarom de moeite waard om deze regelingen in overleg met de wetgever nader te analyseren en eventueel te heroverwegen. De uitkomsten hiervan kunnen zijn:

1. intrekken van de regeling
2. aanpassen van de regeling
3. in stand houden van de regeling en beperkt toezicht houden

Van deze regelingen is het grootste deel gebaseerd op EU-regelingen. Dat betekent dat een besluit tot intrekken of aanpassen in Europees verband zou moeten plaatsvinden. Een Europees traject vergt veel tijd. VWS en LNV kunnen de VWA opdracht geven gedurende dat traject op de desbetreffende regelingen beperkt toezicht te houden.

Het is niet ondenkbaar dat VWS en LNV bij de nadere analyse van de regelingen tot de conclusie komen dat regelingen die onmisbaar zijn voor het maken van bewuste keuzes door de consument of regelingen die de eerlijkheid in de handel dienen, in stand moeten blijven en een bepaalde mate van toezicht behoeven.

De lijst met nader te analyseren regelingen is opgenomen in bijlage 1.

3.4 Resultaten onderzoek (Administratieve) Lasten in de VWS Voedselketen

Onderzoeksbureau SIRA heeft in opdracht van het ministerie van VWS onderzoek gedaan naar de administratieve lasten voor bedrijven. Het betreft lasten die het gevolg zijn van regels afkomstig van het ministerie van VWS, voor zover van toepassing op de voedselketen. Dit is een vervolgonderzoek op de nulmeting naar administratieve lasten in januari 2004. Op basis van het onderzoeksrapport worden vijftien aanbevelingen gedaan voor verbeteringen, waarvan er tien betrekking hebben op het toezicht door de VWA. De aanbevelingen komen grotendeels overeen met de resultaten die voortvloeien uit de onderzoeken die de VWA zelf heeft uitgevoerd en geven aanknopingspunten voor de voorgestelde vernieuwingen van het VWA-handhavingsbeleid.

Aanbevelingen SIRA gericht op VWA

1. *Toezicht op controle*
   De VWA controleert bedrijven op de HACCP-procedure, terwijl sommige bedrijven ook jaarlijks op eigen verzoek gecontroleerd worden door externe auditbureaus.

Aanbevolen wordt om bedrijven minder frequent te controleren die al op eigen verzoek jaarlijks worden gecontroleerd door een gekwalificeerd extern auditbureau.

2. *Verplichtingen voor kleine bedrijven beperken*
   De registratie van handelingen zoals temperatuurmetingen zijn voor kleine bedrijven een grote belasting. De waarde van de ingevulde registratieformulieren is bovendien beperkt. Aanbevolen wordt om een andere wijze van registreren mogelijk te maken voor kleine bedrijven.
3. *Maak voor etiketteringverplichting onderscheid tussen industriële productie en ambachtelijke productie*
   De etikettering van kleine hoeveelheden van een product is een onevenredig grote belasting voor bedrijven. Aanbevolen wordt dat kleine hoeveelheden van producten worden vrijgesteld van de etiketteringsverplichting
4. *Streef naar meer flexibiliteit in wijze van informatieoverdracht*
   Flexibiliteit is gewenst bij de eisen aan etikettering en bij het overleggen van registraties op grond van de hygiënecode.
5. *Verdere differentiatie in soort overtredingen en gevolgen*
   Bedrijven ervaren een beperkt onderscheid in de beoordeling die men ontvangt bij overtreding van de regels. Door differentiatie kan er een betere verhouding komen tussen de ernst van de overtreding en de getroffen maatregel. Aanbevolen wordt om het bestaande handhavingsbeleid verder te differentiëren.
6. *Stem hygiënecodes van verschillende branches op elkaar af*
   Bedrijven ervaren het als belastend dat er verschillen zijn tussen hygiënecodes. Aanbevolen wordt dat de verantwoordelijke brancheorganisaties bij de evaluatie van de hygiënecodes hierover met elkaar overleggen. De overheid zou hier, als de partij die de hygiënecodes beoordeelt, een faciliterende rol kunnen spelen.
7. *Verbeter transparantie regelgeving en ondersteun bedrijven bij de implementatie van regelgeving*
   Voor bedrijven zijn de regels beperkt inzichtelijk en is het soms niet duidelijk hoe de regels dienen te worden uitgevoerd. Aanbevolen wordt om als ministerie van VWS en VWA, bedrijven bij de uitvoering van de regels meer te ondersteunen.
8. *Geef direct schriftelijke terugkoppeling van resultaten inspecties*
   Aanbevolen wordt om de uitkomsten direct schriftelijk vast te leggen en achter te laten bij het bedrijf of binnen een bepaalde termijn de uitkomsten van inspecties en monsteranalyses schriftelijk te melden.
9. *Maak inzichtelijk voor bedrijven waarop de selectie van hun bedrijf is gebaseerd, welke controles zijn uitgevoerd in welke branches of categorieën bedrijven*
   Bedrijven willen graag meer inzicht in de reden waarom zij juist wel of niet zijn geselecteerd voor een controle door de VWA. Daarnaast zouden zij graag meer inzicht hebben in hoe zij het als bedrijf binnen de branche doen. Aanbevolen wordt om voor bedrijven inzichtelijk te maken, bijvoorbeeld op internet, wat de eigen resultaten zijn en hoe die zich verhouden tot de resultaten in de rest van de branche.
10. *Maak inzichtelijk voor brancheorganisaties welke controles zijn uitgevoerd binnen hun branche*
    Branches willen graag meer inzicht in de specifieke resultaten van controles door de VWA binnen de branche en de sectoren binnen de branche. Daarnaast zouden zij graag meer inzicht hebben in hoe zij het als branche doen en wat algemene of specifieke aandachtspunten zijn per sector. Aanbevolen wordt om analyses van de controleresultaten voor de brancheorganisaties inzichtelijk te maken, bijvoorbeeld op internet.

4. Centrale conclusies

De twee onderzoeken die zijn verricht leiden tot vier alle toezichtdomeinen betreffende conclusies. Deze vormen de grondslag voor de vernieuwing van het handhavingsbeleid die in het volgende hoofdstuk wordt beschreven. Deze conclusies worden ondersteund door de aanbevelingen die zijn geformuleerd in het VWS-onderzoek naar administratieve lasten in de voedselketen en de Kaderstellende Visie op Toezicht 2005, alsmede door andere onderzoeken en aanbevelingen.

1. *In de handhaving nog meer risicogericht te werk gaan*
   Dit betekent vooral dat de prioriteiten liggen waar de risico's voor consument en dier het grootst zijn en waar naleving tekort schiet. De VWA stimuleert de nalevingsbereidheid bij ondernemers en grijpt slagvaardig en proportioneel in als er onaanvaardbare risico's optreden. Dat betekent flexibiliteit en maatwerk in het optreden van de VWA.
2. *Eigen verantwoordelijkheid van de ondernemer nog meer centraal stellen*
   Er moet van worden uitgegaan dat ondernemers zich aan de regels willen houden. Zij hebben daar immers zelf belang bij. Waar mogelijk moet - onder voorwaarden - voor de ondernemer of de bedrijfstak nog meer ruimte ontstaan om er zelf zorg voor te dragen dat de normen worden nageleefd. De VWA blijft als centraal bevoegde autoriteit eindverantwoordelijk voor het toezicht en geeft ruimte voor vormen van toezicht op zelfcontrole.
3. *Meer hulp bij naleving en meer transparantie bieden*
   De VWA wil met doelgerichte informatievoorziening en hulp bij naleving het bedrijfsleven ondersteunen. Ook moet meer inzicht worden geboden in het handhavingsbeleid zelf en in de resultaten daarvan. De VWA bevordert dit door onder meer te zorgen voor goede informatievoorziening aan ondernemers en brancheorganisaties over regelingen en de uitvoering daarvan, evenals over de wijze van controle en de resultaten ervan. Daarnaast worden samenwerking en overleg met andere toezichthouders versterkt.
4. *Harder optreden waar het echt fout gaat*
   Tegen ondernemers die veelvuldig de veiligheid van consumenten in gevaar brengen wordt hard opgetreden. Het zwaartepunt van de handhaving door de VWA ligt bij ondernemers die slecht presteren. Het handhavingsbeleid van de VWA is hard waar het moet en zacht waar het kan.

5. Vernieuwing van VWA-handhavingsbeleid

De VWA heeft op basis van de vier conclusies tien punten beschreven waarop de handhaving wordt verbeterd. Een aantal van deze vernieuwingen wordt inmiddels geëffectueerd in het dagelijks handelen van de VWA. Andere dienen nader te worden onderzocht en voorbereid en worden voor eind 2007 geëffectueerd. Enkele moeten in nader overleg met de wetgever worden vastgesteld. De vernieuwingen zijn gericht op het behouden en waar mogelijk op het versterken van het vertrouwen in toezicht. Daarnaast passen zij in de visie van de overheid op toezicht. De vernieuwing van het handhavingsbeleid richt zich daarbij onder andere op het verminderen van de druk op ondernemers die goedwillend zijn en goed presteren en op het vergroten van de druk op ondernemers die de veiligheid van consumenten in gevaar brengen.

Aanbeveling aan VWS en LNV

1. *Nader analyseren van regelingen*
   De VWA heeft geconstateerd dat circa 20 % van de wettelijke regelingen waar toezicht op moet worden uitgeoefend voor een nadere analyse in aanmerking komt. De VWA adviseert de wetgever om deze regelingen te beoordelen.

   In overleg met de betrokken wetgever kan deze lijst van regelingen bekeken worden. Nut en noodzaak van regelgeving wordt in de eerste plaats beoordeeld door de verantwoordelijke beleidsdepartementen. Afhankelijk van dat oordeel kan een besluit volgen. Voor zover het regelingen betreft die een EU-basis hebben moet dit worden aangekaart in Brussel. Dit deel van de VWA-rapportage kan gebruikt worden als input voor de Brusselse agenda.

Vernieuwing van het handhavingsbeleid door de VWA zelf

2. *Handhavingsbeleid VWA herijken naar ernst van overtredingen*
   De VWA gaat overtredingen van regels op het toezichtgebied van de VWA herijken en opnieuw indelen naar de mate van ernst. De indeling vindt plaats op basis van risico's voor de gezondheid of veiligheid van mens of dier. Er zullen verschuivingen plaatsvinden in de huidige indeling. Dit geldt bijvoorbeeld voor de administratieve verplichtingen op grond van hygiënecodes. Alleen overtredingen die een wezenlijk risico vormen voor de gezondheid of veiligheid van mens of dier zijn ernstig. Tegen ernstige overtredingen worden zwaardere bestuurlijke maatregelen ingezet.

   Een aantal overtredingen wordt op dit moment al opnieuw ingedeeld. Zo zijn de administratieve verplichtingen die voortvloeien uit het werken met Hygiënecodes al opgenomen in de categorie 'gering'. Deze overtredingen zijn op zichzelf geen reden meer om direct met bestuurlijke boetes op te treden. In juli 2006 worden in alle VWA-domeinen projecten gestart om de nieuwe indeling vorm te geven. Voor het levens- en genotmiddelen domein kan dat snel tot resultaten leiden (vierde kwartaal 2006), omdat een soortgelijke indeling daar al ontwikkeld is.
   Voor de andere domeinen zal dat naar verwachting langer duren (medio 2007). De werkwijze in deze domeinen is niet volledig gebaseerd op een indeling naar ernst en risico's. De nieuwe werkwijze zal zoveel mogelijk worden doorgevoerd bij nieuwe projecten.

3. *Andere aanpak herinspecties*
   Op dit moment leidt een niet-ernstige overtreding altijd tot een herinspectie. Als bij deze herinspectie de overtreding niet is opgeheven, volgt bijna altijd een bestuurlijke boete. In de toekomst leiden niet-ernstige overtredingen niet meer automatisch tot herinspecties en tot het inzetten van bestuursrechtelijk instrumentarium. In plaats daarvan biedt de VWA hulp bij naleving en de mogelijkheid van een schriftelijke afhandeling van de overtreding, dus zonder nieuwe herinspectie.

Bij een deugdelijke reactie van de ondernemer volgt geen herinspectie en blijft het bedrijf geïnspecteerd worden met de reguliere frequentie. Bij het uitblijven van een reactie, volgt een herinspectie. Bij herhaaldelijk niet adequaat reageren, kan alsnog het bestuursrechtelijk instrumentarium worden benut. In het tweede kwartaal van 2006 is een pilot met deze systematiek uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn positief. In de tweede helft van 2006 wordt gestart met het verder doorvoeren van deze aanpak. Eind 2007 zal de implementatie voltooid zijn.

4. *Hulp bij naleving voor ondernemers uitbreiden*
   De VWA gaat meer hulp bij naleving (compliance assistance) geven om naleving te bevorderen. De VWA breidt daartoe de telefonische klachtenlijn voor ondernemers uit tot een servicelijn voor ondernemers. Deze service wordt digitaal ondersteund. Ondernemers kunnen hier terecht voor vragen en opmerkingen over naleving, algemene informatie over regels en klachten over het optreden van de VWA. Daarnaast wordt ook bij de afhandeling van overtredingen hulp bij naleving geboden.

   De VWA doet overigens al veel aan hulp bij naleving en gaat dit uitbreiden. Voorbeelden zijn het samenwerken met stakeholders om hygiënecodes te vereenvoudigen en het geven van informatie bij implementatie van nieuwe wetgeving. De begin dit jaar aangekondigde servicelijn (0800-0488, www.vwa.nl) voor ondernemers is al operationeel. In de tweede helft van 2006 zal de backoffice van deze servicelijn worden uitgebouwd.

5. *Effectief interveniëren/ingrijpen*
   Tegen ernstige overtredingen worden zwaardere maatregelen ingezet dan nu het geval is. Bij deze overtredingen volgt een herinspectie. Voor het opheffen van ernstige overtredingen worden zonodig verdergaande corrigerende maatregelen genomen, op grond van Verordening (EG) 882/2004 (sluiten bedrijf, intrekken erkenning, verbod verhandelen).

   De nieuwe sanctie-instrumenten uit Verordening (EG) 882/2004 worden beschikbaar gemaakt voor de VWA. Het zijn instrumenten die de VWA zelf kan inzetten. Begin 2007 wordt het nieuwe instrumentarium toegepast.

6. *Notoire recidivisten onder streng regime plaatsen*
   De VWA gaat ondernemers die stelselmatig ernstige overtredingen plegen harder aanpakken. Voor deze ondernemers wordt een apart handhavingsregime ontwikkeld. Deze groep van ondernemers kan onder meer zwaardere boetes en verdergaande corrigerende bestuurlijke maatregelen tegemoet zien (zie 5).

   In het derde en vierde kwartaal van 2006 worden de criteria ontwikkeld voor het omschrijven van deze groep overtreders. Dan wordt ook begonnen met het toepassen van deze maatregelen. Nog in 2006 zal door middel van pilots de nieuwe werkwijze worden getest. In 2007 wordt de implementatie voltooid.

7. *Minder controleren waar dat verantwoord is*
   De VWA gaat in overleg met de departementen van LNV en VWS meer onderzoek doen naar zelfcontrolesystemen. Als dergelijke systemen goed werken leidt dit tot aanpassingen in het toezicht. Daarnaast gaat de VWA het bonus/malus-principe verder ontwikkelen: ondernemingen die gedurende een bepaalde periode goed presteren worden minder vaak geïnspecteerd.

   In 2006 wordt begonnen met het uitvoeren van onderzoek naar enkele zelfcontrolesystemen. Deze onderzoeken moeten in de loop van 2007 leiden tot een set van criteria waaraan systemen moeten voldoen voordat het verantwoord is minder toezicht in te zetten.

8. *Kosten van herinspectie voor rekening brengen van de ondernemer*
   Verordening (EG) 882/2004 schrijft voor dat kosten van herinspecties in de diervoeder- en levensmiddelensector in rekening gebracht moeten worden aan de overtreder. VWS stelt vast onder welke voorwaarden en per wanneer dit zal worden geïmplementeerd.

9. *Handhavingsbeleid en inspectieresultaten bekend maken*
   De VWA gaat alle inspectie- en monsteronderzoeksresultaten schriftelijk terugmelden aan de geïnspecteerde bedrijven. Hierdoor krijgt de ondernemer meer kijk op zijn prestaties. Daarnaast wordt het handhavingsbeleid van de VWA op internet gepubliceerd. Ondernemers krijgen hierdoor meer inzicht in hoe de VWA te werk gaat.

   In de tweede helft van 2006 wordt onderzocht op welke wijze het handhavingsbeleid op het internet kan worden gepubliceerd en de inspectieresultaten zo snel mogelijk aan de individuele ondernemers kenbaar gemaakt kunnen worden.

   Verder lopen er drie pilots op het gebied van het actief openbaarmaken van inspectiegegevens. Deze pilots zijn: Residuen van bestrijdingsmiddelen, HACCP in slachthuizen en Signaleringsonderzoek gebruik transvetzuren.

10. *Samenwerken met stakeholders en andere inspectiediensten*
    De VWA voert op vele niveaus overleg met haar stakeholders. De komende periode zullen deze vormen van overleg worden geïntensiveerd. De benadering van ondernemers wordt meer gericht op samenwerking. Bij het geven van hulp bij naleving wordt samengewerkt met onder meer brancheorganisaties, opleidingsinstituten en onderwijsinstellingen.

    Daarnaast loopt het project “Samenwerkende Rijksinspecties” als onderdeel van het werkplan van het IG-beraad 2006-2007. De rode draad van dit project is vermindering van toezichtslast voor ondernemers en vergroting van de effectiviteit en efficiëntie van het toezicht. Om dit te realiseren zoekt de VWA samenwerking met andere rijksinspectiediensten zoals de Arbeidsinspectie, de VROM Inspectie en de Algemene Inspectiedienst van LNV.
    Voor de horecasector wordt in hoog tempo gewerkt aan vernieuwing van het toezicht, o.a. één loket rijksinspecties, één rijksinspectieplan en pilots met gemeenten. Begin 2007 dient het loket in gebruik te zijn.

6. Hoe verder?

De VWA werkt ambitieus aan de verbetering van de handhaving. Enkele van de tien aanbevelingen in dit rapport worden nu geïmplementeerd en voor de overige geldt dat de voorbereiding van de implementatie in volle gang is. Een deel daarvan is afhankelijk van nader onderzoek en overleg met stakeholders of van besluiten door de wetgever. Elk traject heeft daarin zijn eigen dynamiek. Het streven is erop gericht om eind 2007 elk van de vernieuwingen in gebruik te hebben.

De VWA verwacht dat de vernieuwingen elk afzonderlijk en in hun onderlinge samenhang de effectiviteit van handhaving doen toenemen en de (beleefde) lasten voor ondernemers verminderen.

In de komende jaren blijft de VWA in samenwerking met de ondernemers, de stakeholders en de wetgever haar handhavingsbeleid evalueren en waar mogelijk optimaliseren met als doel veilig en gezond voedsel, veilige producten en gezonde dieren.

Bijlage 1:

Regelingen die in aanmerking komen voor nadere analyse

Alle wettelijke regelingen waarvan het toezicht op de naleving een taak is van de VWA zijn beoordeeld om te bezien of zij voldoen aan de volgende drie criteria.

1. De regeling is gericht op of bevordert de beheersing van gezondheidsrisico's voor mens en dier.

2. De regeling is niet voornamelijk gericht op het bevorderen van de eerlijkheid in de handel.

3. De regeling sluit aan bij de huidige prioriteiten en de handhavingspraktijk van de VWA.

De beoordeling heeft geleid tot een selectie van regelingen die niet voldoen aan deze criteria. Van deze selectie moet worden bezien of zij kunnen worden ingetrokken, moeten worden gewijzigd of mogen voortbestaan zonder dat van actief toezicht op de naleving sprake zal zijn.

De beoordeling van de wettelijke regelingen heeft plaatsgevonden op het niveau van de wettelijke regeling als geheel, dus niet op het niveau van de wetsartikelen, of onderdelen daarvan, afzonderlijk. Deze manier van werken is gekozen om snel een overzicht te krijgen.

De lijst van geselecteerde regelingen is ingedeeld op de gebieden levensmiddelen, productveiligheid en veterinaire zaken en diergezondheid.

Levensmiddelen

1. Verordening (EEG) 1898/87 bescherming benaming van melk en zuivelprodukten
2. Verordening (EG) 2597/97 consumptiemelk
3. Verordening (EG) 1760/2000 etikettering rundvlees(producten)
4. Verordening (EEG) 1576/89 definitie, aanduiding en aanbiedingsvorm van gedistilleerde dranken
5. Verordening (EG) 2991/94 normen voor smeerbare vetproducten
6. Warenwetbesluit visserijproducten, slakken en kikkerbillen
7. Warenwetregeling handelsbenamingen vis
8. Warenwetbesluit vlees, gehakt en vleesproducten
9. Warenwetbesluit meel en brood
10. Warenwetbesluit suikers
11. Warenwetbesluit honing
12. Warenwetbesluit cacao en chocolade
13. Warenwetbesluit gereserveerde aanduidingen
14. Warenwetbesluit specerijen en kruiden
15. Warenwetbesluit verpakte waters
16. Warenwetregeling gedehydrateerde melk 2003
17. Bierverordening productschap dranken 2003
18. Verordening GZP droge stof brood 2003
19. Verordening GZP snijkoek 1983
20. Verordening HPA wijn 2002
21. Verordening PT kwaliteitsvoorschriften appelmoes 2003
22. Verordening GZP speculaas 2003
23. Verordening dagvers gerookte paling 2000
24. Verordening PT verduurzaamde champignons 2000
25. Verordening PT vruchtensappen en bepaalde aanverwante producten 2003
26. Verordening benaming gedistilleerde en zwak gedistilleerde dranken PD 2005
27. Verordening PGF 1981 verduurzaamde groenten

Productveiligheid

28. Warenwetbesluit etikettering van schoeisel
29. Warenwetbesluit nominale hoeveelheden voorverpakte breigarens
30. Textielartikelenbesluit (Warenwet)

Veterinaire zaken en diergezondheid

31. Verordening (EEG) 1538/91 handelsnormen voor vlees van pluimvee
32. Verordening (EEG) 1906/90 handelsnormen voor vlees van pluimvee
33. Verordening (EEG) 1907/90 handelsnormen eieren
34. Verordening (EG) 2295/2003 handelsnormen eieren
35. Wet houdende vaststelling van minimumeisen voor het houden van legkippen
36. Regeling voorkoming van ziekten bij zalmachtigen
37. Regeling betreffende maatregelen ter voorkoming van overbrenging besmetting
38. Tijdelijke regeling handel runderen en rundvlees in verband met BSE

Bijlage 2:

(Administratieve) Lasten in de VWS Voedselketen

Aanbevelingen

1. *Toezicht op controle*

   De VWA controleert bedrijven op de HACCP-procedure, terwijl sommige bedrijven ook jaarlijks op eigen verzoek gecontroleerd worden door externe auditbureaus. Hierbij dient te worden opgemerkt dat niet ieder auditbureau het juiste kwaliteitsniveau heeft. Wanneer bureaus zijn aangewezen door de minister van VWS kan de controle een meerwaarde krijgen. Aanbevolen wordt om bedrijven die op eigen initiatief jaarlijks worden gecontroleerd door een gekwalificeerd extern auditbureau minder frequent te controleren. Eventueel kan worden overwogen om jaarlijks een steekproef uit te voeren onder deze auditbureaus om te verifiëren of zij goed functioneren. Door de bedrijven minder frequent te controleren kunnen de (A)L aanzienlijk dalen. Hierbij dient de mogelijkheid van externe controle vrijwillig te zijn, zodat er geen nieuwe organisatielaag ontstaat waarvan bedrijven afhankelijk zijn.

2. *Vereenvoudig regelgeving indien het niet bijdraagt aan risicobeheersing*

   Vanuit het bedrijfsleven wordt aangegeven dat de informatieverplichting tot het etiketteren van rundvlees en rundvleesproducten kan worden geschrapt. Indien regelingen een beperkte bijdrage leveren aan risicoreductie dient het ministerie van VWS te streven naar het vereenvoudigen van regelgeving.

3. *Verbeter implementatie van regelgeving*

   De wijziging van regelgeving vraagt soms grote financiële en personele inspanningen van bedrijven. De implementatie van regelgeving zou kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld zoveel mogelijk gelijksoortige wijzigingen te clusteren (common commencement dates). De implementatie zou ook kunnen worden verbeterd door de overgangsperiode voor implementatie van de regelgeving pas te laten ingaan nadat de definitieve uitleg is vastgesteld. Dit betekent voor het ministerie van VWS dat nadere afspraken moeten worden gemaakt met de Europese wetgever. Vanuit het ministerie wordt nu gesteld dat richtlijnen vaak fatale termijnen kennen, waarbij de guidelines later komen.

4. *Verplichtingen voor kleine bedrijven beperken*

   De registratie van handelingen zoals temperatuurmetingen zijn voor kleine bedrijven een grote belasting. De waarde van de ingevulde formulieren is bovendien beperkt. Aanbevolen wordt om als ministerie van VWS te streven - gezien het feit dat veel registratieverplichtingen een Europese oorsprong hebben - naar een andere wijze van registreren voor kleine bedrijven, bijvoorbeeld registratie op afwijkingen of onderhoudscontracten. Hierdoor kunnen de (A)L voor kleine bedrijven aanzienlijk worden gereduceerd.

5. *Maak voor etiketteringverplichting onderscheid tussen industriële productie en ambachtelijke productie*

   De etikettering van kleine hoeveelheden van een product is een onevenredig grote belasting voor bedrijven. Afgevraagd moet worden of met een onvolledige etikettering van kleine productiehoeveelheden grote risico's ontstaan. Aanbevolen wordt, indien de afweging laat zien dat er beperkt risico is, om als ministerie van VWS te stimuleren - gezien het feit dat veel etiketteringsverplichtingen een Europese oorsprong hebben maar met nationale regelgeving worden geïmplementeerd - dat kleine hoeveelheden van producten worden vrijgesteld. Hierdoor kunnen de (A)L voor MKB-bedrijven worden gereduceerd.

6. *Streef naar meer flexibiliteit in wijze van informatieoverdracht*

   Gegevens kunnen op verschillende manieren worden vastgelegd. De regelgeving vereist nu dat etiketten op het product worden geplakt, het toepassen van een informatiezuil of -boek is niet mogelijk. Temperaturen van koelingen dienen schriftelijk te worden vastgelegd,

terwijl veel bedrijven een geautomatiseerd systeem hebben. Aanbevolen wordt om naar meer flexibiliteit te streven bij informatieoverdracht, zodat alternatieve informatievoorzieningen die beter in bedrijfsprocessen passen sneller worden geaccepteerd.

7. Streef naar verdere harmonisatie binnen EU van uitvoering en handhaving

Bedrijven ervaren verschillen in de uitvoering en handhaving van regelgeving tussen Europese landen. Het huidige streven naar harmonisatie wordt wel gewaardeerd, zo wordt gewezen op de minder grote verschillen op het gebied van hygiëneregelgeving en de regelgeving inzake residuen. Daarnaast wordt gesteld dat de Nederlandse overheid, met het oog op de globalisering, ook dient te gaan streven naar harmonisatie op mondiaal niveau. Bedrijven stellen wel dat het goed is dat in enkele gevallen uitzonderingen zijn. Een voorbeeld is de Nederlandse uitzondering voor microbiologische richtwaarden, waardoor op gehakt niet hoeft te worden vermeld dat deze goed verhit dient te worden. Aanbevolen wordt om het streven naar harmonisatie verder door te zetten en te ijveren voor uitzonderingen indien dit in de dagelijkse praktijk problemen oplevert.

8. Begeleid Nederlandse bedrijven bij EU-procedures

Aanvragen voor erkenningen van nieuwe voedingsmiddelen of aanvragen voor voortgang van productie bij uitbraak ziekten komen jaarlijks beperkt voor. Voor de bedrijven die het betreft zijn het echter lastige procedures, doordat men de weg niet goed kent binnen Europese organisaties. De Nederlandse overheid zou hierin een ondersteunende rol kunnen spelen, waarbij bijvoorbeeld gestimuleerd wordt om op één Europees punt te kunnen registreren. Aanbevolen wordt dat de Nederlandse overheid in Brussel meer een partner wordt voor de Nederlandse bedrijven.

9. Verdere differentiatie in soort overtredingen en gevolgen

Bedrijven ervaren een beperkt onderscheid in de beoordelingen die men ontvangt bij overtreding van de regels. Zo kan men een schriftelijke waarschuwing krijgen voor zowel een verkeerde temperatuur van een product als voor een scheur in een vloer. Aanbevolen wordt om het bestaande maatregelenbeleid ((1) opmerking, (2) schriftelijke waarschuwing, (3) boete) verder te differentiëren. Door differentiatie kan er een betere verhouding komen tussen de ernst van de overtreding en de getroffen maatregel. Dit past ook binnen het project van de VWA om het handhavingsinstrumentarium te heroverwegen.

10. Stem hygiënecodes van verschillende branches op elkaar af

Bedrijven ervaren het als belastend dat er verschillen zijn in hygiënecodes. Dit betreft met name vereisten die aan het begin van de voedselketen zijn gesteld en die doorwerken naar andere ketens. Aanbevolen wordt dat de verantwoordelijke brancheorganisaties bij de evaluatie van de hygiënecodes hierover met elkaar overleggen. De overheid zou hier, als de partij die de hygiënecodes beoordeelt, een faciliterende rol in kunnen spelen.

11. Verbeter transparantie regelgeving. Ondersteun bedrijven bij de implementatie van regelgeving

Voor bedrijven is de regelgeving beperkt inzichtelijk en is het soms niet goed duidelijk hoe regelgeving dient te worden uitgevoerd. Advies of ondersteuning vanuit de overheid kan bedrijven helpen de regelgeving beter na te leven. Aanbevolen wordt om als ministerie van VWS en de VWA, bedrijven bij de uitvoering van de regelgeving meer te ondersteunen. Dit past ook binnen het onderzoek van de VWA naar de mogelijkheden van compliance assistance (het overdragen van kennis en informatie).

12. *Geef direct schriftelijke terugkoppeling van resultaten inspecties*
    Van controles ontvangen bedrijven mondeling de resultaten. Wanneer bijvoorbeeld specifieke aandachtspunten niet verteld zijn aan de eigenaar/manager zelf, dan is het voor bedrijven lastig om met de inspectieresultaten om te gaan. Van monsteranalyses ontvangt men geen resultaten, alleen wanneer het een negatief resultaat is. Aanbevolen wordt om de uitkomsten direct schriftelijk vast te leggen en achter te laten bij het bedrijf en/of binnen een bepaalde termijn terugkoppeling te geven van de uitkomsten van inspecties en monsteranalyses.

13. *Maak inzichtelijk voor bedrijven waarop selectie van bedrijven zijn gebaseerd, welke controles zijn uitgevoerd in welke branches of categorieën bedrijven*
    Bedrijven willen graag meer inzicht in de reden waarom zij juist wel of niet zijn geselecteerd voor een controle door de VWA. Daarnaast zouden zij graag meer inzicht hebben in hoe zij het als bedrijf binnen de branche doen.
    Dit in tegenstelling tot het openbaar maken van inspectieresultaten wat als niet wenselijk wordt beschouwd. Aanbevolen wordt om voor bedrijven inzichtelijk te maken, bijvoorbeeld via internet, wat de eigen resultaten zijn en hoe dit zich verhoudt tot de rest van de branche.

14. *Maak inzichtelijk voor branches welke controles zijn uitgevoerd binnen de branche*
    Branches willen graag meer inzicht in de specifieke resultaten van controles door de VWA binnen de branche en sectoren binnen de branche. Daarnaast zouden zij graag meer inzicht hebben in hoe zij het als branche doen en wat eventueel algemene en/of specifieke aandachtspunten zijn per sector. Aanbevolen wordt om analyses van de controleresultaten voor branches inzichtelijk te maken, bijvoorbeeld via internet.

15. *Nederlandse overheid dient het Europees regelgevingsproces vanaf het begin sturing te geven en de gevolgen voor de (Administratieve) Lasten te bewaken*
    Regelgeving komt voor een belangrijk deel vanuit de EU en zal daar ook vandaan blijven komen. Om de invulling zoveel mogelijk te beïnvloeden is het van belang dat de Nederlandse overheid vanaf het begin bij het regelgevingsproces is betrokken.
    Vanuit het bedrijfsleven wordt daarnaast gevraagd om in een vroeg stadium erbij te worden betrokken.
    Aanbevolen wordt om als ministerie van VWS de ontwikkeling van regelgeving in Brussel nauw te volgen en het bedrijfsleven hierbij te betrekken.

Bijlage 3:
Quick scan ondernemers

Samenvatting

De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) heeft I&O Research gevraagd om een quick scan bij ondernemers uit te voeren naar hun ervaringen met onnodige regels en onnodige regeltoepassing op het terrein van de VWA. Deze samenvatting beschrijft de belangrijkste resultaten van dit onderzoek onder 500 MKB- en horecaondernemers.
De beeldvorming bij ondernemers over nut en noodzaak van regelgeving en controles kan als volgt worden samengevat.

- De ondernemers zeggen vrijwel zonder uitzondering goed tot zeer goed op de hoogte te zijn van de regels die voor hun eigen bedrijf gelden. Vrijwel alle ondernemers zien het belang van de regels in en zijn overtuigd van het belang van nalevingcontroles door de VWA.

- De helft tot tweederde van de ondernemers is van mening dat de regels die de VWA controleert van groot belang zijn voor de kwaliteit van de producten die zij leveren.

- Ondernemers in zowel het MKB als in de horeca beschouwen de VWA-controles als nuttig en zinvol. De huidige controlefrequentie wordt als voldoende beschouwd.

- Tweederde tot driekwart is van mening dat de VWA-controles doorgaans niet te streng zijn. Over de effectiviteit van controles zijn ondernemers onzekerder. Slechts de helft van de MKB-bedrijven is van mening dat de regels die de VWA controleert van belang zijn voor de kwaliteit van producten.

  Wat onnodige regels en onnodige controles en het sanctiebeleid van de VWA betreft kan op grond van dit onderzoek het volgende worden geconcludeerd.

- 40 tot 80 % van de ondernemers vindt de gecontroleerde regels zinvol. Met name het nut van regels over voorraadbeheer, het registreren van temperaturen en hygiënecodes worden door een substantieel deel van de MKB-ondernemers in twijfel getrokken.

- Het papierwerk dat de controles met zich meebrengt wordt door veel ondernemers als storend ervaren. Dat geldt ook voor het controleren van etiketten en voor de frequentie waarmee temperaturen moeten worden gecontroleerd.

- Ten aanzien van het sanctiebeleid hebben ondernemers de ervaring dat de VWA soms te snel een boete oplegt in plaats van een waarschuwing afgeeft. Ook ervaren ondernemers verschil tussen controleurs; wat onzekerheid veroorzaakt. Veel ondernemers vinden dat de VWA wel iets minder streng met het overtreden van de temperatuurregels zou mogen omgaan.

Het onderzoek geeft ook inzicht in de beeldvorming bij ondernemers van de VWA-medewerkers.

- De ondernemers typeren de handhavingsstijl van de VWA-medewerkers in de eerste plaats als adviserend, voorlichtend en corrigerend. Een minderheid is van mening dat de VWA-medewerkers daarnaast ook bestraffend, dreigend en arrogant zijn.

- Uit het onderzoek komt ten slotte naar voren dat de ondernemers gemiddeld genomen tevreden zijn over de VWA-medewerkers. De juridische kennis, de professionele houding, de communicatieve vaardigheden en de houding worden met een 7,3 of een 7,4 gewaardeerd. De MKB- en horecaondernemers zijn het minst tevreden over de kennis van het bedrijf en het begrip voor de bedrijfssituatie. Deze onderdelen scoren gemiddeld een 6,8 en een 6,9.

haven, gezond, verst
ving, voedselketen,
, vernieuwen, effect
, gevoel, handhaven
co, regelgeving, voe
en, handhaven, toez
lketen, gevoel, beoo

www.vwa.nl

Voedsel en Waren Autoriteit
Prinses Beatrixlaan 2
Postbus 19506
2500 CM Den Haag
Telefoon: (070) 448 48 48
Fax: (070) 448 47 47
Warenklachtenlijn: 0800-0488
www.vwa.nl

Juni 2006

Bijlage 3

Functiefamilie Toezicht, functiegroep Inspecteur / Medewerker Toezicht

Versie: 10 februari 2015

Functiefamilie Toezicht
Bevorderen van de naleving door overheidsorganisaties, bedrijven en burgers van wet- en regelgeving en/of branchenormering. Dit door middel van inspectie, opsporing, waarheidsvinding, beoordeling en sanctionering.

Functiegroep Inspecteur / Medewerker Toezicht S8-11
Verricht (voorbereidende) toezicht- en/of opsporingsactiviteiten op naleving van wet- en regelgeving en voorkomt of beëindigt ongewenste situaties

Kernprofiel Inspecteur / Medewerker Toezicht S8-11
Verricht (voorbereidende) toezicht- en/of opsporingsactiviteiten op naleving van wet- en regelgeving en voorkomt of beëindigt ongewenste situaties

Resultaatgebieden	Resultaten	Gedragsindicatoren	Competenties
Opdracht(gever) (ambtelijk)	• (Voorbereidende) toezicht-activiteiten zijn uitgevoerd conform opdracht en/of afspraak • (Voorbereidende) opsporings-activiteiten zijn uitgevoerd conform opdracht van het OM (geldt alleen voor opsporing) • Knelpunten, trends en ontwikke-lingen zijn gevraagd en ongevraagd gesignaleerd	• Maakt een realistische inschatting van de toezicht- of opsporingsituatie, taxeert risico's en impact en stelt prioriteiten • Komt snel en adequaat tot een juiste aanpak op basis van informatie, afwegingen en argumenten • Observeert scherp en herkent (signalen van) misstanden • Overziet mogelijke consequenties van zijn keuzes en optreden • Tast de positie en bereidwilligheid van de wederpartij af. • Verplaatst zich in de positie van de ander en toont begrip • Maakt de eigen positie en (professionele) grenzen kenbaar • Handelt naar de regels, procedures, verschillende posities en belangen die relevant zijn voor het eigen werkterrein • Toetst ideeën, mogelijkheden binnen de organisatie	Oordeelsvorming Organisatie-sensitiviteit
Omgeving	• In- en externe bronnen zijn effectief, efficiënt en zorgvuldig gebruikt • Heeft een relevant in- en extern netwerk dat is onderhouden en wordt gebruikt • Interventies zijn gericht op waarheidsvinding en/of gedragsverandering • Vergunningen, ontheffingen, etc. zijn correct verleend • Er is acceptatie van de toezicht-activiteiten bij de klanten	• Onderbouwt zijn acties helder en logisch • Brengt zijn bevindingen met beslistheid • Luistert goed naar de argumenten en sluit hierop aan met relevante argumentatie. • Benoemt posities, regelgeving, consequenties en benadrukt gemeenschappelijke belangen • Houdt overzicht, brengt structuur aan en bewaart rust, ook in conflictvolle en risicovolle situaties en onder tijdsdruk • Laat zich niet van de wijs brengen bij verbale en schriftelijke druk door belanghebbenden • Stelt onder druk snel de juiste prioriteiten en neemt de juiste besluiten • Toont initiatief, durf, stabiliteit en zelfvertrouwen	Overtuigingskracht Stressbestendigheid
Bedrijfsvoering • **werkprocessen** • **personeel** • **financiën**	• Toezicht- en opsporings-processen- en producten zijn conform wet- en regelgeving, kaders en afspraken uitgevoerd • Een doelmatig en werkbaar plan van aanpak is geleverd • De administratie en de inhoud van de systemen zijn op orde	• Stelt concrete doelen, prioriteiten en acties • Komt met een plan van aanpak om gestelde doelen te bereiken • Maakt realistische inschattingen van benodigde tijd, geld en middelen • Signaleert en communiceert tijdig afwijkingen en komt met mogelijke alternatieven en escaleert indien nodig • Heeft aandacht voor details, pikt zaken op waar anderen overheen kijken • Werkt nauwkeurig en systematisch volgens de voorgeschreven werkwijzen en procedures	Plannen en organiseren Accuraat werken

Resultaatgebieden	Resultaten	Gedragsindicatoren	Competenties
Vernieuwen en verbeteren	• Kennisdeling is geborgd • Vernieuwde/verbeterde methoden, werkwijzen, werkprocessen, producten en oplossingen door periodieke evaluaties (bijv. dmv plan-do-check-act-principe) zijn geleverd	• Weet wat er speelt in het vakgebied, in de omgeving en in de organisatie • Past ideeën voor verbetering van werkzaamheden direct toe • Evalueert eigen werkwijzen, leert van de ervaringen en deelt nieuwe inzichten met collega's	Zelfontwikkeling

Kwaliteitenprofiel Functiefamilie Toezicht

I. Algemene opmerkingen

Toezichts-/inspectiesectoren
Er wordt volstaan met één generiek kwaliteitenprofiel voor alle toezichts-/inspectiesectoren (doelgroepen/branches). Waar nodig kan binnen dit generieke profiel per sector worden gespecificeerd; dit kan per departement of door departementen gezamenlijk. Er worden dus geen afzonderlijke kwaliteitenprofielen per sector opgesteld.

Toepassing van het kwaliteitenprofiel
Het kwaliteitenprofiel de basis voor werving en selectie, functioneringsgesprek, ontwikkelafspraken, leerlijnen, loopbaanpaden, personeels- en vlootschouw, OenF-rapporten.
Kwaliteiten zijn deels verplicht en deels een nadrukkelijke aanbeveling. Dat houdt het volgende in.

a. Eisen die voorkomen in wet- en regelgeving zijn verplicht. Dit zijn harde instapeisen. Hieraan voldoen betekent het kunnen overleggen van diploma's en certificaten.
b. Om de kwaliteit en professionaliteit van medewerkers te verhogen kunnen nog nader te bepalen kwaliteiten (tijdelijk) verplicht worden gesteld. Voldoen aan deze kwalificaties betekent het kunnen overleggen van diploma's en certificaten.
c. Voor kwaliteiten die níet verplicht zijn, geldt:
   - men moet over het betreffende kwalificatieniveau beschikken; er hoeven geen diploma's of certificaten overlegd te worden; bijvoorbeeld: academisch werk- en denkniveau volstaat, men hoeft geeft universitaire studie te hebben voltooid;
   - toetsing van het kwalificatieniveau vindt onder andere plaats op basis van assessments, referenties, EVC (erkenning van verworven competenties);
   - bij werving en selectie, functiewisseling of loopbaanstap wordt beoordeeld of iemand in staat is om binnen redelijke termijn te beschikken over de kwalificatie(s) die voor de betreffende functiegroep geld(t)(en);
   - voor het criterium 'succesvol' bestaat geen objectieve maatstaf, dit wordt onder andere bepaald op basis van het functioneringsgesprek(sverslag) en de 360^0-feedback.
d. Kwaliteiten die niet verplicht zijn, worden besproken (richtinggevend) in het jaarlijkse functionerings- en ontwikkel-gesprek. Hierbij staat voorop dat het oordeel over het functioneren wordt gebaseerd op bereikte resultaten en niet op de mate waarin een medewerker aan deze kwaliteiten voldoet.
e. Kennis en vaardigheden zijn up-to-date.

II. Kwaliteitenprofiel per functiegroep

N.B. De kwaliteiten van een voorafgaande functiegroep kunnen ook van toepassing zijn op de daaropvolgende functiegroepen en dienen aantoonbaar aanwezig te zijn.

Ervaring	**Inspecteur / Medewerker Toezicht** **S8-11**
	S8-11 enige / ruime ervaring en succesvol; ervaring met (inhoudelijk ondersteunen van) toezicht of opsporing of ervaring relevant voor de sector dan wel het aandachtsveld S9-11 werken in een team; samenwerken met andere aandachtsvelden S11 ervaring met coördineren of functioneel aansturen van medewerkers
Opleiding: Rijk	
Werk- en denk-niveau	S8 MBO S9–11 HBO
Opleidingsrichting en/of vakkennis	MBO: relevant voor (inhoudelijk ondersteunen van) toezicht of opsporing HBO: relevant voor toezicht of opsporing (bijv. bedrijfskundig / financieel / economisch / accountancy / politie-opleiding) dan wel voor de sector of het aandachtsveld S8-11 relevante kennis van de sector en van het eigen aandachtsveld (bedrijfstakken, organisaties, processen e.d.); (brede) kennis en kunnen toepassen van relevante wet- en regelgeving, strafrecht en AWB, jurisprudentie; interventiekunde; kennis van nalevingsmotieven en kunnen beïnvloeden van nalevingsgedrag S9-11 wettelijk vereiste bevoegdheden/diploma's
Opleidingsrichting en/of vakkennis	(bijv. AOA, BOA) en/of andere relevante bevoegdheden (bijv. RTGB); kennis en kunnen toepassen van algemene en sectorspecifieke methoden en technieken voor opsporings- en of toezicht (bijv. rechercheren, auditing, doelgroepenanalyse, risicoanalyse, interventiestrategie, financieel-administratief onderzoek, digitale informatieanalyse)
Overige kennis en vaardigheden	S10-11 projectvaardigheden

Ervaring	**Inspecteur / Medewerker Toezicht** **S8-11**
Opleiding departementspecifiek	
Opleidingsrichting en/of vakkennis	*P.M. In te vullen per departement*
Overige kennis en vaardigheden	*P.M. In te vullen per departement*
Competenties uit het kernprofiel	
	• Oordeelsvorming • Organisatiesensitiviteit • Overtuigingskracht • Stressbestendigheid • Plannen en organiseren • Accuraat werken • Zelfontwikkeling
Departementsspecifieke competenties (eventueel)	
	P.M. In te vullen per departement

Functietyperingen Functiefamilie Toezicht

Algemene toelichting

Toepassing van de functietyperingen
- De functietypering kan gebruikt worden als handvat voor de inrichting van de organisatie.
- De functietypering vormt de grondslag voor de waardering en inschaling van de functie waarop een medewerker is geplaatst.
- De functietypering dient als ondersteuning voor leidinggevenden om medewerkers duidelijk te maken waarom de functie een bepaald schaalniveau heeft en kan zonodig ter ondersteuning van de gesprekscyclus dienen.
- In het geval een medewerker bezwaar heeft tegen de inhoud en/of schaalniveau van de eigen functie, kan de medewerker in bezwaar gaan. In een bezwarenprocedure zal een medewerker helder en expliciet moeten maken op basis van de feitelijk opgedragen werkzaamheden waar deze bij de functie in essentie inhoudelijk en qua zwaarte afwijken van de toegekende functietypering. Op basis daarvan kan een waardering (en inschaling) van de feitelijke situatie worden gemaakt en wordt inzichtelijk of en waar deze afwijkt van waardering en inschaling van de toegekende functietypering. Het beschrijven van de feitelijk opgedragen werkzaamheden en de daarop gebaseerde waardering vormen de grondslag voor de bezwarenprocedure.

Geraadpleegde bronnen
- Fuwasys
- Kader Topstructuur en Topfuncties 2007

Leeswijzer
- De niveauverhogende elementen ten opzichte van het lager niveau zijn in **vet-blauw** aangegeven
- Een functietypering en bijbehorend schaalniveau is van toepassing indien de niveaubepalende aspecten van die functietypering in overwegende mate (70%) onderdeel uitmaken van het samenstel van werkzaamheden

Functietypering Inspecteur / Medewerker Toezicht S8-11

Verricht (voorbereidende) toezicht- en/of opsporingsactiviteiten op naleving van wet- en regelgeving en voorkomt of beëindigt ongewenste situaties

	Inspecteur / Medewerker Toezicht S8	**Inspecteur / Medewerker Toezicht S9**	**Inspecteur / Medewerker Toezicht S10**	**Inspecteur / Medewerker Toezicht S11**
FUWASYS	33332 33233 33 33 (40) Schaal 8	33333 33333 33 33 (42) Schaal 9	43343 43334 33 33 (46) Schaal 10	43343 44334 43 43 (49) Schaal 11
Algemene omschrijving	• toezichtactiviteiten binnen een deel-toezichtgebied met een afgebakend toezichtgebied (eventueel in samenwerkings-verband) • meer voorbereidend en ondersteunend van karakter en/of met een beperkte vakinhoudelijke problematiek • extern optreden is beperkt tot technisch inhoudelijke contacten van praktijk-adviserende en/of controlerende of verbaliserende aard	• toezichtactiviteiten binnen **(een deel-toezichtgebied van)** een afgebakend toezichtgebied **dat aanraking heeft met andere (deel-)toezichtgebieden**	• toezichtactiviteiten (binnen een deel-toezichtgebied van) **met een complex beeld, omdat de te behandelen materie een grote samenhang vertoont met andere (deel-) toezicht-gebieden en/of sterk wisselende inspectieobjecten van complexe aard** • **naleving van wet- en/of regelgeving is zowel moeilijk controleerbaar als afdwingbaar**	• toezichtactiviteiten **binnen een toezichtgebied** met een complex beeld, omdat de te behandelen materie een **brede** samenhang vertoont met andere toezichtgebieden dan wel vanwege inspectieobjecten met **een bijzonder specialistisch karakter** • **coördineren van toezichtactiviteiten**
	Resultaten	**Resultaten**	**Resultaten**	**Resultaten**
direct toezicht Inspectie (broncontroles)	• (deel)inspecties uitgevoerd: informatie is verzameld, geïnterpreteerd, bijdragen geleverd aan vaststelling inspectie/ onderzoeksbevindingen en positieve en negatieve interventies[1] ondernomen • deelgenomen aan gezamenlijke acties met andere inspectiediensten	• **inspecties** uitgevoerd: informatie is verzameld, geïnterpreteerd, **inspectie/ onderzoeks-bevindingen vastgesteld** en positieve en negatieve interventies ondernomen • deelgenomen aan gezamenlijke acties met andere inspectiediensten • **voorlichting geven over toezicht en het (deel-toezichtgebied van een) afgebakend toezichtgebied**	• **inspectieplannen opgesteld** en inspecties uitgevoerd: informatie is verzameld, geïnterpreteerd, inspectie/ onderzoeksbevindingen **na analyse** vastgesteld en positieve en negatieve interventies ondernomen • **geadviseerd over het nemen van maatregelen in organisaties** • deelgenomen aan gezamenlijke acties met andere inspectiediensten • voorlichting geven over toezicht	• inspectieplannen opgesteld en inspecties uitgevoerd: informatie is verzameld, geïnterpreteerd, inspectie/ onderzoeksbevindingen na analyse vastgesteld en positieve en negatieve interventies ondernomen • geadviseerd over het nemen van maatregelen in organisaties • gezamenlijke **(landelijke)** acties **gecoördineerd en/of aan deelgenomen** met andere inspectiediensten • **specialistische ondersteuning**

[1] Interventies: onder andere: voorlichting geven, afstemmen van bedrijven om niet-aanvaardbare situaties te voorkomen, dan wel maatregelen nemen om deze situaties te beëindigen, belonen door toezichtlast te verminderen, waarschuwingen uitdelen en (i.o.m. het OM) sancties opleggen.

	Inspecteur / Medewerker Toezicht S8	**Inspecteur / Medewerker Toezicht S9**	**Inspecteur / Medewerker Toezicht S10**	**Inspecteur / Medewerker Toezicht S11**
			en het (deel-) toezichtgebied	**geleverd en** voorlichting geven over toezicht en het **toezichtgebied**
indirect toezicht (toezicht op afstand dmv audits)	• bijdragen geleverd: aan systeemgericht[2] toezicht: informatie is verzameld, geïnterpreteerd, bijdragen geleverd aan vaststelling inspectie/ onderzoeksbevindingen en voorstellen geleverd tav positieve en negatieve interventies	• **systeemgericht toezicht gehouden op de kwaliteit en effectiviteit van de door de keten[3] uitgevoerde inspecties dmv audits** • **informatie is verzameld, geïnterpreteerd, inspectie/ onderzoeksbevindingen vastgesteld en positieve en negatieve interventies[4] ondernomen** • **voorlichting geven over systeemgericht toezicht met betrekking tot het (deel-toezichtgebied van een) afgebakend toezichtgebied**	• systeemgericht toezicht gehouden op de kwaliteit en effectiviteit van de door de keten uitgevoerde inspecties dmv audits • informatie is verzameld, geïnterpreteerd, inspectie/ onderzoeksbevindingen vastgesteld en positieve en negatieve interventies ondernomen • **geadviseerd over het nemen van (organisatorische en bedrijfsvoeringtechnische) maatregelen in organisaties** • voorlichting geven over systeemgericht toezicht met betrekking tot het (deel-) toezichtgebied	• systeemgericht toezicht gehouden op de kwaliteit en effectiviteit van de door de keten uitgevoerde inspecties dmv audits • informatie is verzameld, geïnterpreteerd, inspectie/ onderzoeksbevindingen vastgesteld en positieve en negatieve interventies ondernomen • geadviseerd over het nemen van (organisatorische en bedrijfsvoeringtechnische) maatregelen in organisaties • **specialistische ondersteuning geleverd en** voorlichting gegeven met betrekking tot het **toezichtgebied**
	Speelruimte / Kaders	**Speelruimte / Kaders**	**Speelruimte / Kaders**	**Speelruimte / Kaders**
	• wet- en regelgeving, vastgesteld beleid en overige richtlijnen • beoordeling van bevindingen, aanbevelingen en inspectieplannen op inhoud • werkwijzen aan het eigen inzicht over gelaten; extern optreden is beperkt tot technisch inhoudelijke contacten van praktijk-adviserende en/of controlerende of verbaliserende aard	• wet- en regelgeving, vastgesteld beleid en overige richtlijnen • beoordeling van bevindingen, aanbevelingen en inspectieplannen op inhoud • werkwijzen aan het eigen inzicht over gelaten	• wet- en regelgeving, vastgesteld beleid en overige richtlijnen beoordeling van bevindingen, aanbevelingen en inspectieplannen op **bruikbaarheid of op externe afstemming met andere toezichtgebieden** • werkwijzen **en inhoud van de inspecties** aan het eigen inzicht over gelaten	• wet- en regelgeving, vastgesteld beleid en overige richtlijnen • beoordeling van bevindingen, aanbevelingen en inspectieplannen op bruikbaarheid of op externe afstemming met andere toezichtgebieden • werkwijzen en inhoud van de inspecties aan het eigen inzicht over gelaten

[2] Systeemgericht toezicht is: intern beheersingssysteem dat een (overheids)organisatie onder eigen verantwoordelijkheid opzet ter voorkoming van onrechtmatig handelen binnen die (overheids)organisatie
[3] Keten: alle bij het werkveld betrokken organisaties (inclusief de toeleveranciers)
[4] Interventies: onder andere: voorlichting geven, afstemmen van bedrijven om niet-aanvaardbare situaties te voorkomen, dan wel maatregelen nemen om deze situaties te beëindigen, belonen door toezichtlast te verminderen, waarschuwingen uitdelen en (i.o.m. het OM) sancties opleggen

Inspecteur / Medewerker Toezicht S8	Inspecteur / Medewerker Toezicht S9	Inspecteur / Medewerker Toezicht S10	Inspecteur / Medewerker Toezicht S11
Kennis & Vaardigheid	**Kennis & Vaardigheid**	**Kennis & Vaardigheid**	**Kennis & Vaardigheid**
• theoretische en toepassingsgerichte kennis van het afgebakende toezichtgebied • inzicht in het functioneren van de tot het betreffende afgebakende toezichtgebied behorende organisaties • inzicht in organisatorische, financiële, technische, economische of juridische samenhangen in relatie tot het eigen toezichtgebied	• theoretische en toepassingsgerichte kennis van het afgebakende toezichtgebied • inzicht in het functioneren van de tot het betreffende afgebakende toezichtgebied behorende organisaties • inzicht in organisatorische, financiële, technische, economische of juridische samenhangen in relatie tot het eigen toezichtgebied	• theoretische en toepassingsgerichte kennis **van (een deelgebied binnen) een toezichtgebied** • inzicht in het functioneren van de tot het betreffende **deelgebied binnen) een toezichtgebied** behorende organisaties • inzicht in organisatorische, financiële, technische, economische of juridische samenhangen in relatie tot het eigen toezichtgebied	• **brede of gespecialiseerde theoretische kennis van het toezichtgebied** • inzicht in het functioneren van de tot het betreffende **toezichtgebied** behorende organisaties • **inzicht in sociale, financieel-economisch,** technische en juridische samenhangen **in bredere context dan alleen het eigen toezichtgebied**
• vaardigheid in het overtuigen van burgers, bedrijven, etc. tot het nemen van maatregelen ter oplossing van ongewenste situaties • vaardigheid in het signaleren van ontwikkelingen en problemen • vaardigheid in het interpreteren en samenstellen van resultaten en bevindingen • vaardigheid in het opstellen van inspectierapporten • vaardigheid in het uitvoeren van (deel)inspecties • vaardigheid in het geven van (inhoudelijke) toelichtingen tijdens inspecties controlerend en verbaliserend van aard	• vaardigheid in het overtuigen van burgers, bedrijven, etc. tot het nemen van maatregelen ter oplossing van ongewenste situaties • vaardigheid in het signaleren van ontwikkelingen en problemen • vaardigheid in het interpreteren en samenstellen van resultaten en bevindingen • vaardigheid in het opstellen van inspectierapporten • vaardigheid in het uitvoeren van (deel) inspecties **en audits** • vaardigheid in het geven van (inhoudelijke) toelichtingen	• vaardigheid in het overtuigen van burgers, bedrijven, etc. tot het nemen van maatregelen ter oplossing van ongewenste situaties • vaardigheid in het analyseren en kunnen vertalen van ontwikkelingen in relatie tot het eigen toezichtgebied • **vaardigheid in het opstellen van inspectieplannen, adviezen en evaluatierapporten en rekening houdend met ambtelijke, politieke en bestuurlijke verhoudingen en haalbaarheid** • vaardigheid in het uitvoeren van (deel)inspecties en audits. • vaardigheid in het geven van (inhoudelijke) toelichtingen	• vaardigheid in het overtuigen van burgers, bedrijven, etc. tot het nemen van maatregelen ter oplossing van ongewenste situaties • vaardigheid in het analyseren en kunnen vertalen van ontwikkelingen in relatie tot het eigen toezichtgebied • vaardigheid in het opstellen van inspectieplannen, adviezen en evaluatierapporten en rekening houdend met ambtelijke, politieke en bestuurlijke verhoudingen en haalbaarheid • vaardigheid in het uitvoeren van (deel)inspecties en audits • vaardigheid in het geven van (inhoudelijke) toelichtingen

	Inspecteur / Medewerker Toezicht S8	Inspecteur / Medewerker Toezicht S9	Inspecteur / Medewerker Toezicht S10	Inspecteur / Medewerker Toezicht S11
	Contacten	**Contacten**	**Contacten**	**Contacten**
	• extern omgaan met verschillende belangen (tactvol, invoelen, afstemmen, overtuigen gemeenschappelijke belangen) • extern optreden is beperkt tot technisch inhoudelijke contacten van praktijk-adviserende en/of controlerende of verbaliserende aard. • intern en extern over gegevens en informatie uitwisselen, toe te lichten en afspraken maken over de wijze van te leveren ondersteuning aan (deel)inspecties	• intern en extern **om toelichting te geven op en af te stemmen over werkzaamheden, de bevindingen van uitgevoerde (deel)inspecties en aanbevelingen** • intern **inhoudelijk mede afstemmen over toezichtactiviteiten van het afgebakende toezichtgebied**	• intern **en extern** om toelichting te geven op en af te stemmen over werkzaamheden, de bevindingen van uitgevoerde (deel)inspecties en aanbevelingen • intern **en extern** inhoudelijk mede afstemmen **en adviseren** over toezichtactiviteiten van het toezichtgebied	• **intern en extern over werkzaamheden, de bevindingen van uitgevoerde inspecties en aanbevelingen om af te stemmen en belangentegenstellingen te overbruggen** • intern en extern inhoudelijk mede afstemmen en adviseren over toezichtactiviteiten van het toezichtgebied

Functiefamilie Lijnmanagement, Functiegroep Manager

Functiefamilie Lijnmanagement
Het sturen op en verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de doelen van het structurele organisatieonderdeel door publiek leiderschap.

Functiegroep Manager S12-15
Stuurt op en is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelen van het eigen organisatieonderdeel binnen de gegeven strategische richting en levert input voor de strategische richting van de overkoepelende organisatie.

Kernprofiel Manager S12-15

Stuurt op en is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelen van het eigen organisatieonderdeel binnen de gegeven strategische richting en levert input voor de strategische richting van de overkoepelende organisatie

Resultaatgebieden	Resultaten	Gedragsindicatoren	Competenties
Opdracht(gever) (politiek/ambtelijk)	• Met de direct leidinggevende en opdrachtgevers is overeenstemming over de wederzijdse verwachtingen en de inhoud van de opdracht • Strategische richting is vertaald naar doelen, kaders en concrete opdrachten die daaruit voortkomen voor het eigen organisatieonderdeel • De resultaten van het eigen organisatieonderdeel zijn gerealiseerd • Input is geleverd voor de (strategische) richting van het overkoepelende organisatieonderdeel	• Is zich bewust van de (in)formele regels, verschillende (hiërarchische) posities en het krachtenveld en handelt hiernaar om de organisatiedoelen te kunnen bereiken • Herkent ontwikkelingen en gevoeligheden binnen en buiten de eigen organisatie en handelt ernaar • Schat de haalbaarheid van acties en/of besluiten in • Benut de kansen dan wel creëert deze in het belang van de organisatie • Toont bij het handelen zich bewust te zijn van de (inter)nationale politiek-bestuurlijke- maatschappelijke (o.a. digitalisering) gevoeligheid van onderwerpen	Organisatiesensitiviteit Bestuurssensitiviteit
Omgeving	• De missie, visie en strategie van de eigen organisatie worden helder en begrijpelijk in- en extern uitgedragen en verbonden met de maatschappelijke opgave • Producten/diensten zijn ontwikkeld en afgestemd met/op de relevante (inter)nationale omgeving, voldoen aan de behoefte en leiden tot het gewenste resultaat/effect • Verbinding met de omgeving is actief gezocht en leidt tot een maximaal gedragen resultaat/effect • Is geïnformeerd over maatschappelijke, technologische, politieke, (inter)nationale of andere omgevingsfactoren en ontwikkelingen daarin. De verkregen kennis is effectief benut voor sturing en beïnvloeding • Een relevant en effectief netwerk is onderhouden en wordt benut	• Volgt en laat blijken op de hoogte te zijn van recente ontwikkelingen en trends op het eigen werkterrein en vakgebied en in de (inter)nationale omgeving / samenleving • Kent betekenis toe aan trends en (inter)nationale ontwikkelingen voor de eigen organisatie en de risico's/mogelijkheden daarvan • Vertaalt (inter)nationale politieke, maatschappelijke ontwikkelingen en/of ontwikkelingen in het vakgebied naar het eigen werkterrein • Is zich bewust van verschillen in omgevingscontext en handelt daarnaar en weet in verschillende omgevingen resultaat te behalen • Onderkent en anticipeert relevante digitale ontwikkelingen en weet deze in te zetten voor de eigen organisatie en het behalen van de doelen • Legt en onderhoudt (in)formele (inter)nationale contacten met voor de eigen functie relevante personen en organisaties • Werkt op het juiste moment samen met het netwerk om eigen (organisatie)-doelstellingen te bereiken • Benadert de juiste mensen om steun en medewerking te bieden en/of te verkrijgen	Omgevingsbewustzijn Netwerken

Resultaatgebieden	Resultaten	Gedragsindicatoren	Competenties
Bedrijfsvoering • **werkprocessen** • **personeel** • **financiën**	• De integrale planning- , control- en verantwoordingscyclus voor alle bedrijfsprocessen is volgens afspraak uitgevoerd • Opdrachten voor projecten en programma's zijn professioneel en volgens afspraak verleend, begeleid en geaccepteerd • Effectief en efficiënt HR management is uitgevoerd (o.a. langs de lijn van het 5R-model)[1] • Er is een stimulerend en veilig werkklimaat in het organisatieonderdeel aanwezig • Medewerkers en bedrijfsmiddelen zijn binnen kwaliteitsnormen efficiënt en effectief ingezet • Verschillende kennis, ervaring en achtergronden van medewerkers zijn optimaal benut • Professioneel opdrachtgeverschap is ingevuld	• Vertaalt de visie van de organisatie in operationele doelen en stuurt op de realisatie van de doelen (regievoering) • Stemt de bedrijfsprocessen en interne organisatie af op veranderingen in de strategie of prioriteitsstelling • Is transparant t.a.v. de afweging over de gewenste kwaliteit en haalbaarheid • Is transparant in gedrag: doen wat je zegt en zeggen wat je doet	Aansturen organisatie
		• Bouwt bruggen en realiseert draagvlak: verkent en onderzoekt waar samenwerking en samenhang mogelijk is en faciliteert deze • Stimuleert anderen om op basis van gemeenschappelijk belang te handelen • Benut de kansen van automatisering en digitalisering ten behoeve van de organisatiedoelen • Benut de kwaliteiten van medewerkers optimaal ten behoeve van organisatiedoelen • Toont inlevingsvermogen en heeft oog voor inclusiviteit	Aansturen groep
		• Biedt medewerkers perspectief en stimuleert medewerkers tot persoonlijke en professionele ontwikkeling • Brengt de medewerkers in situaties die voor hen uitdagend en leerzaam zijn • Geeft medewerkers periodiek duidelijke en opbouwende feedback in het kader van hun ontwikkeling en is daarbij kritisch • Toont sensitiviteit voor verschillen tussen medewerkers	Ontwikkelen medewerkers
Vernieuwen en verbeteren	• Organisatieonderdeel aangesloten op en beweegt mee met relevante ontwikkelingen • Sturing op vernieuwing en verbetering van werkprocessen, producten en diensten is gerealiseerd • Kennis is ontwikkeld en beschikbaar voor en/of is gedeeld met relevante partijen conform afspraken	• Neemt afstand van de dagelijkse praktijk en neemt de tijd voor reflectie • Creëert en stimuleert een reflectief en positief lerend team- en organisatieklimaat met ruimte voor diversiteit en vervult daarbij een voorbeeldrol • Zoekt actief persoonlijke feedback • Is vernieuwend, creatief en/of origineel in denken en handelen • Realiseert vernieuwende ideeën • Durft te experimenteren en is niet bang voor uitglijders	Reflecteren

[1] Het 5R model houdt in dat de leidinggevende sturing geeft aan medewerkers door het geven van richting, bieden van ruimte, ondersteunen bij het behalen van resultaten, laten afleggen van rekenschap en het voeren van de dialoog in de relatie met de medewerkers.

Kwaliteitenprofiel Manager S12-15

Algemene opmerkingen

Managementrollen
De manager zorgt voor het juiste evenwicht tussen het managen van mensen, financiën en inhoud. Het zwaartepunt ligt op het managen van mensen en middelen.

Toepassing van het kwaliteitenprofiel
Het kwaliteitenprofiel is de basis voor werving en selectie, functioneringsgesprek, ontwikkelafspraken, leerlijnen, loopbaanpaden, personeels- en vlootschouwen organisatie&formatierapporten.
Kwaliteiten zijn deels verplicht en deels een nadrukkelijke aanbeveling. Dat houdt het volgende in.

a. Eisen die voorkomen in wet- en regelgeving zijn verplicht. Dit zijn harde instapeisen. Hieraan voldoen betekent het kunnen overleggen van diploma's en certificaten.
b. Om de kwaliteit en professionaliteit van medewerkers in de functiefamilie Lijnmanagment te verhogen kunnen nog nader te bepalen kwaliteiten (tijdelijk) verplicht worden gesteld. Voldoen aan deze kwalificaties betekent het kunnen overleggen van diploma's en certificaten.
c. Voor kwaliteiten die níet verplicht zijn, geldt:
   - men moet over het betreffende kwalificatieniveau beschikken; er hoeven geen diploma's of certificaten overlegd te worden; bijvoorbeeld: academisch werk- en denkniveau volstaat, men hoeft geeft universitaire studie te hebben voltooid;
   - toetsing van het kwalificatieniveau vindt onder andere plaats op basis van assessments, referenties, EVC (erkenning van verworven competenties);
   - bij werving en selectie, functiewisseling of loopbaanstap wordt beoordeeld of iemand in staat is om binnen redelijke termijn te beschikken over de kwalificatie(s) die voor de betreffende functiegroep geld(t)(en);
   - voor het criterium 'succesvol' bestaat geen objectieve maatstaf, dit wordt onder andere bepaald op basis van het functioneringsgesprek(sverslag) en de 360^0-feedback.
d. Kwaliteiten die niet verplicht zijn, worden besproken (richtinggevend) in het jaarlijkse functionerings- en ontwikkelgesprek. Hierbij staat voorop dat het oordeel over het functioneren wordt gebaseerd op bereikte resultaten en niet op de mate waarin een medewerker aan deze kwaliteiten voldoet.
e. Kennis en vaardigheden zijn up-to-date.

Kwaliteitenprofiel

N.B. De kwaliteiten van een voorafgaande functiegroep kunnen ook van toepassing zijn op de daaropvolgende functiegroepen en dienen aantoonbaar aanwezig te zijn.

Gewenste ervaring	**Manager S. 12-15**
	S12-13 Ervaring bij meer departementsonderdelen en/of bij ander(e) departement(en) en/of daarbuiten, met meerdere processen tegelijkertijd. Aantoonbaar succesvol in het leiden van een team / organisatieonderdeel. S14-15 Aantoonbaar succesvol in het aansturen van meer processen / projecten. Ervaring bij meer organisaties of departementsonderdelen en/of bij ander(e) departement(en), met meerdere processen tegelijkertijd. Internationale ervaring.
Opleiding: Rijk	
Werk- en denkniveau	S12-15: WO
Opleidingsrichting en/of vakkennis	
Overige kennis en vaardigheden	S12-13 • Aantoonbare managementkwaliteiten S14-15 • Verdieping managementvaardigheden o.a. persoonlijk leiderschap; opereren in politiek-bestuurlijke omgeving • Talenkennis en taalvaardigheid • Interculturele vaardigheden en effectief kunnen omgaan met verschillen tussen werknemers • Kennis van de werking van de Europese Unie en de wisselwerking hiervan met de nationale overheid en van andere bilaterale en

	multilaterale samenwerkingsverbanden en instellingen/instituties • Kennis van de internationale omgeving en politiek • Kennis van en in inzicht in digitale ontwikkelingen, het effect op de taken van en de toepasbaarheid voor het eigen organisatie-onderdeel
Opleiding: departements specifiek	
Opleidingsrichting en/of vakkennis	*P.M. In te vullen per departement*
Overige kennis en vaardigheden	*P.M. In te vullen per departement*
Competentie uit het kernprofiel	
	Organisatiesensitiviteit Bestuurssensitiviteit Omgevingsbewustzijn Netwerken Aansturen organisatie Aansturen groep Ontwikkelen medewerkers Reflecteren

*

Functietypering Manager (S12-15)

De Manager stuurt op en is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelen van het eigen organisatieonderdeel binnen de gegeven strategische richting en levert input voor de strategische richting van de overkoepelende organisatie

	Manager S12	**Manager S13**	**Manager S 14**	**Manager S15**
FUWASYS	44443 44434 43 43 (52) Schaal 12	44444 44444 44 44 (56) Schaal 13	45444 45544 44 44 (59) Schaal 14	45445 45545 44 45 (62) Schaal 15
Algemene omschrijving	• domein: structurele beleids-, toezicht-, kennis- en onderzoeks-, uitvoerings- of bedrijfsvoeringsorganisatie • organisatieonderdeel met een afgebakend primair of ondersteunend terrein • vertaling van hoger beleid naar eenheid • het terrein van het organisatieonderdeel is inhoudelijk sterk verweven met en heeft invloed op andere terreinen en (organisatie) processen • aansturing van vakinhoudelijke, ondersteunende en/of leidinggevende medewerkers • inhoudelijke toelichting (intern en extern) van wijzigingen in o.a. (beleids)doelstellingen, nieuwe concepten en producten • inspelen op ontwikkelingen in technologie en (beleids-) doelstellingen van de organisatie waarbij er nog geen sprake is van verschuiving in beleidsdoelen	• domein: structurele beleids-, toezicht-, kennis- en onderzoeks-, uitvoerings- of bedrijfsvoeringsorganisatie • organisatieonderdeel met **meerdere complexe** primaire of ondersteunende terreinen **die sterk beïnvloed worden door verschuivingen in (beleids)doelstellingen** • vertaling van hoger beleid naar eenheid • het terrein van het organisatieonderdeel is inhoudelijk sterk verweven met en heeft invloed op andere terreinen en (organisatie) processen • aansturing van vakinhoudelijke, ondersteunende en/of leidinggevende medewerkers • **uitdragen en verdedigen (intern en extern)** van wijzigingen in o.a. (beleids)doelstellingen, nieuwe concepten en producten **en processen** • inspelen op **verschuivingen** in technologie en (beleids-) doelstellingen van de organisatie	• domein: structurele beleids-, toezicht-, kennis- en onderzoeks-, uitvoerings- of bedrijfsvoeringsorganisatie • organisatieonderdeel met meerdere complexe primaire of ondersteunende terreinen die zijn **verweven met de strategie** • **het bijdragen aan en richtinggevend beïnvloeden van de ontwikkeling van strategische doelen** • het terrein van het organisatieonderdeel is inhoudelijk sterk verweven met, heeft invloed op **en is bepalend voor** andere terreinen en (organisatie) processen • aansturing van vakinhoudelijke, ondersteunende en/of leidinggevende medewerkers • uitdragen en verdedigen (intern en extern) van wijzigingen in o.a. (beleids)doelstellingen, nieuwe concepten en producten en processen • inspelen op **verschuivingen** in technologie en (beleids-) doelstellingen van de organisatie	• domein: structurele beleids-, toezicht-, kennis- en onderzoeks-, uitvoerings- of bedrijfsvoeringsorganisatie • organisatieonderdeel met meerdere complexe primaire of ondersteunende terreinen die **de kern vormen van** de strategie • **het realiseren van de uitvoering van strategische doelen** en/of het bijdragen aan en het **fundamenteel** beïnvloeden van de ontwikkeling van strategische doelen • het terrein van het organisatieonderdeel is inhoudelijk sterk verweven met, heeft invloed op en is bepalend voor andere terreinen en (organisatie) processen • aansturing van vakinhoudelijke, ondersteunende en/of leidinggevende medewerkers • **richtinggevend beïnvloeden van politieke, ambtelijke of maatschappelijke bestuurders bij de formulering van strategische concepten[2]** • **inspelen op (inter)nationale**

[2] Toelichting op concept in de begrippenlijst FUWASYS: 'Een voorlopige formulering of een eerste ontwerp/schets van wet- en regelgeving, een beleidsvoornemen, een procedure of een (technisch) ontwerp.'

	Manager S12	Manager S13	Manager S 14	Manager S15
				politiek-bestuurlijke, maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken
	Resultaten	**Resultaten**	**Resultaten**	**Resultaten**
Aansturing	• effectieve leiding en planning, efficiënte inzet van mensen en middelen, toegekende budgetten en (voortgangs)bewaking • personeelsmanagement in lijn met de rijksbrede visie en afspraken uitgevoerd • medewerkers op adequate wijze ondersteund en aangestuurd in de uitvoering van hun werk • gestructureerd werkoverleg en adequate (interne) communicatie	• effectieve leiding en planning, efficiënte inzet van mensen en middelen, toegekende budgetten en (voortgangs)bewaking • personeelsmanagement in lijn met de rijksbrede visie en afspraken uitgevoerd • medewerkers op adequate wijze ondersteund en aangestuurd in de uitvoering van hun werk • gestructureerd werkoverleg en adequate (interne) communicatie	• effectieve leiding en planning, efficiënte inzet van mensen en middelen, toegekende budgetten en (voortgangs)bewaking • personeelsmanagement in lijn met de rijksbrede visie en afspraken uitgevoerd • medewerkers op adequate wijze ondersteund en aangestuurd in de uitvoering van hun werk • gestructureerd werkoverleg en adequate (interne) communicatie	• effectieve leiding en planning, efficiënte inzet van mensen en middelen, toegekende budgetten en (voortgangs)bewaking • personeelsmanagement in lijn met de rijksbrede visie en afspraken uitgevoerd • medewerkers op adequate wijze ondersteund en aangestuurd in de uitvoering van hun werk • gestructureerd werkoverleg en adequate (interne) communicatie
Kwaliteit en kwantiteit (bedrijfs-) processen van de eenheid	• afgesproken resultaten behaald en producten opgeleverd conform geldende kaders en geïmplementeerd • ontwikkelingen en verbetermogelijkheden geanalyseerd en vertaald naar het terrein van het organisatieonderdeel en vertaald naar het terrein van het organisatieonderdeel, veranderingen en nieuwe producten en processen • meerjarenplannen, implementatieplannen, richtlijnen en procedures opgesteld • afstemming (inhoudelijk en procesmatig) op interne en externe omgeving • veranderingen begeleid, geïmplementeerd en evaluaties uitgevoerd	• afgesproken resultaten behaald, producten opgeleverd en processen vorm gegeven en geïmplementeerd • ontwikkelingen, innovaties en verbetermogelijkheden geanalyseerd en vertaald naar het terrein van het organisatieonderdeel, veranderingen en nieuwe producten en processen • meerjarenplannen, implementatieplannen, richtlijnen en procedures opgesteld • afstemming (inhoudelijk en procesmatig) op interne en externe omgeving • veranderingen begeleid, geïmplementeerd en evaluaties uitgevoerd	• afgesproken resultaten behaald, producten opgeleverd en processen vorm gegeven en geïmplementeerd • ontwikkelingen, innovaties en verbetermogelijkheden geanalyseerd en vertaald naar het terrein van het organisatieonderdeel, veranderingen en nieuwe producten en processen • meerjarenplannen, implementatieplannen, richtlijnen en procedures opgesteld • afstemming (inhoudelijk en procesmatig) op interne en externe omgeving • veranderingen begeleid, geïmplementeerd en evaluaties uitgevoerd	• **strategische doelstellingen van de eigen eenheid gerealiseerd en/of strategisch beleid van het eigen organisatieonderdeel vorm gegeven** • afgesproken resultaten behaald, producten opgeleverd en processen vorm gegeven en geïmplementeerd • ontwikkelingen, innovaties en verbetermogelijkheden geanalyseerd en vertaald naar het terrein van het organisatieonderdeel, veranderingen en nieuwe producten en processen • meerjarenplannen, implementatieplannen, richtlijnen en procedures opgesteld • afstemming (inhoudelijk en procesmatig) op interne en externe omgeving • veranderingen begeleid, geïmplementeerd en evaluaties uitge-

	Manager S12	Manager S13	Manager S 14	Manager S15
				voerd
Bijdragen aan organisatieontwikkelingen en -doelstellingen en/of aan samenwerkingsverbanden	• structurele en constructieve bijdragen aan ontwikkeling tactisch beleid van de overkoepelende organisatie en/of samenwerkingsverbanden	• structurele en constructieve bijdragen aan ontwikkeling tactisch beleid van de overkoepelende organisatie en/of samenwerkingsverbanden	• **structurele invloed op** en constructieve bijdragen aan ontwikkeling **doelstellingen van de overkoepelende organisatie en/of samenwerkingsverbanden en/of van strategisch beleid**	• **fundamentele invloed op ontwikkeling en realisatie van strategische doelstellingen van de overkoepelende organisatie en/of samenwerkingsverbanden en/of van breed strategisch beleid**
Vertegenwoordiging en netwerken	• op tactisch niveau deelnemen aan en vertegenwoordigen en onderhouden van contacten • inhoudelijke toelichting (intern en extern) van wijzigingen in o.a. (beleids)doelstellingen, nieuwe concepten, producten en processen	• op tactisch niveau vertegenwoordigen en onderhouden van contacten • inhoudelijk toelichten en verdedigen van doelstellingen en standpunten in overleg binnen en buiten de organisatie • **verdedigen, uitdragen en draagvlak creëren voor zowel de ontwikkeling, invoering en uitvoering van** wijzigingen in o.a. (beleids)doelstellingen, nieuwe concepten, producten en processen	• **op strategisch niveau vertegenwoordigen en netwerken opbouwen, onderhouden en gebruiken** • inhoudelijk onderhandelen **en innemen** van standpunten in overleg binnen en buiten de organisatie • verdedigen, uitdragen en draagvlak creëren voor zowel de ontwikkeling, invoering en uitvoering van wijzigingen in o.a. (beleids)doelstellingen, nieuwe concepten, producten en processen	• op strategisch niveau vertegenwoordigen en netwerken opbouwen, onderhouden en gebruiken • **strategisch** onderhandelen en innemen van standpunten • verdedigen, uitdragen en draagvlak creëren voor zowel de ontwikkeling, invoering en uitvoering van wijzigingen in o.a. (beleids)doelstellingen, nieuwe concepten, producten en processen • **richtinggevend invloed uitoefenen op (intern/extern) ambtelijk, maatschappelijk en politiek topniveau**
	Speelruimte/ Kaders	**Speelruimte/ Kaders**	**Speelruimte/ Kaders**	**Speelruimte/ Kaders**
	• wet- en regelgeving, vastgesteld beleid, richtlijnen • wijze van aansturing, werkwijzen en inhoud van te leveren producten komen tot stand op basis van een besluitvormingsproces • beoordeling op efficiëntie en effectiviteit van leidinggeven en bruikbaarheid van producten	• **strategische beleidslijnen en/of primaire doelstellingen** • wijze van aansturing, werkwijzen en inhoud van te leveren producten komen tot stand op basis van een besluitvormingsproces • beoordeling op efficiëntie en effectiviteit van leidinggeven en bruikbaarheid van producten **en vormgeving en implementatie van processen**	• strategische beleidslijnen en/of primaire doelstellingen • wijze van aansturing, werkwijzen en inhoud van te leveren producten komen tot stand op basis van een besluitvormingsproces • beoordeling op efficiëntie en effectiviteit van leidinggeven en bruikbaarheid van producten en vormgeving en implementatie van processen • beoordeling op bruikbaarheid	• strategische beleidslijnen en/of primaire doelstellingen • wijze van aansturing, **ontwikkeling van strategisch beleid en realisatie van strategische doelen van het eigen organisatieonderdeel** komen tot stand op basis van een besluitvormingsproces • beoordeling op efficiëntie en effectiviteit van leidinggeven en bruikbaarheid van producten en

Manager S12	Manager S13	Manager S 14	Manager S15
		van bijdragen aan strategisch beleid van de overkoepelende organisatie en/of samenwerkingsorganisatie	vormgeving en implementatie van processen • **beoordeling op doeltreffendheid van ontwikkeld strategisch beleid van de eigen eenheid dan wel de mate waarin de strategische doelstellingen van de eigen eenheid zijn gerealiseerd**
Kennis & Vaardigheid	**Kennis & Vaardigheid**	**Kennis & Vaardigheid**	**Kennis & Vaardigheid**
• brede of gespecialiseerde kennis van het vakgebied. • Inzicht in organisatorische, procesmatige en vakinhoudelijke samenhangen in bredere context dan eigen werkterrein	• brede of gespecialiseerde kennis van het vakgebied. • Inzicht in organisatorische, procesmatige en vakinhoudelijke samenhangen in bredere context dan eigen werkterrein	• brede of gespecialiseerde kennis van het **eigen en aanpalende** vakgebieden. • Inzicht in organisatorische, procesmatige en vakinhoudelijke **strategische** samenhangen in bredere context dan eigen werkterrein	• brede of gespecialiseerde kennis van het eigen en aanpalende vakgebieden. • Inzicht in organisatorische, procesmatige en vakinhoudelijke strategische samenhangen in bredere context dan eigen werkterrein
• vaardigheid in het leiding geven • vaardigheid in het signaleren en analyseren van ontwikkelingen en problemen • vaardigheid in het inhoudelijk toelichten van producten en processen • vaardigheid in het tot stand brengen van producten	• vaardigheid in het leiding geven • vaardigheid in het signaleren en analyseren van ontwikkelingen en problemen • **vaardigheid in het ontwikkelen, uitdragen en verdedigen van wijzingen in o.a. doelstellingen, nieuwe ideeën en concepten, veelal met een multidisciplinaire oriëntatie** • vaardigheid in het tot stand brengen van producten **en vorm geven aan en implementeren van processen**	• vaardigheid in het leiding geven • vaardigheid in het signaleren en analyseren van ontwikkelingen en problemen • vaardigheid in het ontwikkelen, uitdragen en verdedigen van beleid, nieuwe ideeën en concepten, veelal met een multidisciplinaire oriëntatie • vaardigheid in het tot stand brengen van producten en vorm geven aan en implementeren van processen	• vaardigheid in het leiding geven • vaardigheid in het signaleren en analyseren van ontwikkelingen en problemen • vaardigheid in het ontwikkelen, uitdragen, verdedigen en realiseren van **strategische** doelstellingen • vaardigheid in het tot stand brengen van producten en vorm geven aan en implementeren van processen

Manager S12	Manager S13	Manager S 14	Manager S15
Contacten	**Contacten**	**Contacten**	**Contacten**
• de contacten kenmerken zich door het intern en extern inhoudelijk afstemmen en adviseren over het terrein van het organisatieonderdeel • intern (en extern) over werkzaamheden, de ontwikkeling en/of realisatie van producten om af te stemmen en belangentegenstellingen te overbruggen	• **de contacten kenmerken zich door het verwerven van draagvlak voor de ontwikkeling, implementatie en uitvoering van nieuwe producten en processen, ideeën, werkmethoden en technieken** • intern **en extern** over werkzaamheden, de ontwikkeling van producten **en vormgeving en implementatie van processen** om af te stemmen en belangentegenstellingen te overbruggen	• de contacten kenmerken zich door het verwerven van draagvlak voor de ontwikkeling, implementatie en uitvoering van nieuwe producten en processen, ideeën, werkmethoden en technieken • intern en extern over werkzaamheden, de ontwikkeling van producten en vormgeving en implementatie van processen om af te stemmen en belangentegenstellingen te overbruggen	• de contacten kenmerken zich door het verwerven van draagvlak voor de ontwikkeling, implementatie en uitvoering van nieuwe producten en processen, ideeën, werkmethoden en technieken • intern en extern over werkzaamheden, de ontwikkeling van producten en vormgeving en implementatie van processen om af te stemmen en belangentegenstellingen te overbruggen • **intern en extern over het ontwikkelen en realiseren van strategische doelstellingen van de overkoepelende organisatie om deze uit te dragen en te verdedigen** • **richtinggevend beïnvloeden van politieke, ambtelijke of maatschappelijke bestuurders**

Functiefamilie Toezicht, functiegroep Senior Inspecteur

Versie: 10 februari 2015

Functiefamilie Toezicht
Bevorderen van de naleving door overheidsorganisaties, bedrijven en burgers van wet- en regelgeving en/of branchenormering. Dit door middel van inspectie, opsporing, waarheidsvinding, beoordeling en sanctionering.

Functiegroep Senior Inspecteur S11-13
Verricht diepgaande toezicht- en/of opsporingsactiviteiten en levert complexe en specialistische producten en/of adviezen op het gebied van toezicht

Kernprofiel Senior Inspecteur S11-13

Verricht diepgaande toezicht- en/of opsporingsactiviteiten en levert complexe en specialistische producten en/of adviezen op het gebied van toezicht

Resultaatgebieden	Resultaten	Gedragsindicatoren	Competenties
Opdracht(gever) (ambtelijk)	• Toezicht- en opsporings-activiteiten zijn uitgevoerd conform opdrachten en/of afspraken • Gedragen toezichtresultaten passend binnen de agenda van de opdrachtgever • Opsporingsactiviteiten zijn uitgevoerd conform opdracht van het OM	• Selecteert systematisch juiste en relevante gegevens uit verschillende informatiebronnen en weet daarbij hoofd- en bijzaken van elkaar te scheiden • Ordent complexe gegevens zodanig dat deze toegankelijk wordt en tot informatie leidt • Vormt zich een mening op basis van informatie, dossierkennis, argumenten en afwegingen • Houdt bij de eigen oordeelsvorming rekening met verschillende opvattingen en onzekerheden • Overziet de mogelijke consequenties van zijn standpunt	Analyseren Oordeelsvorming
Omgeving	• Partijen binnen en buiten de organisatie zijn effectief ingeschakeld • Heeft een relevant in- en extern netwerk dat is onderhouden en wordt gebruikt • Interventies zijn gericht op waarheidsvinding en gedragsverandering • Ontwikkelingen op het vakgebied zijn onderkend en verwerkt in de toezicht- en opsporingsproducten	• Onderbouwt standpunten en/of beslissingen helder en logisch en met voor de doelgroep aansprekende argumenten • Overtuigt bij fundamentele verschillen in inzicht en/of belangen • Luistert goed naar de argumenten van de ander en sluit hierop aan met de eigen argumenten • Escaleert op het juiste moment of zet het netwerk in • Is goed geïnformeerd over wat er speelt op zijn toezichtterrein • Signaleert belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen en vertaalt deze naar het eigen werk • Schat de politieke gevoeligheid van zijn handelen goed in • Wisselt regelmatig kennis, informatie en ideeën uit met anderen en vraagt reacties • Reageert actief en constructief op de ideeën van anderen • Ondersteunt collega's gevraagd en ongevraagd bij de realisatie van de gemeenschappelijke doelstelling	Overtuigingskracht Omgevingsbewustzijn Samenwerken
Bedrijfsvoering • **werkprocessen** • **personeel** • **financiën**	• Toezicht- en opsporings-processen - en -producten zijn conform wet- en regelgeving, kaders en afspraken uitgevoerd • Toezichtresultaten zijn gerealiseerd conform jaar-/projectplan • Medewerkers van het team zijn gemotiveerd • Kwaliteit van de onderzoeks-methodieken zijn geborgd	• Stelt concrete doelen, prioriteiten en acties voor zich zelf en evt. anderen • Draagt zorg voor oplevering binnen de gestelde randvoorwaarden • Maakt realistische inschattingen van benodigde tijd, capaciteit en middelen • Signaleert en communiceert tijdig afwijkingen en komt met mogelijke oplossingen en/of alternatieven • Realiseert de juiste randvoorwaarden om tot de gewenste resultaten te komen • Werkt nauwkeurig en systematisch volgens de voorgeschreven werkwijzen en procedures	Plannen en organiseren

Resultaatgebieden	Resultaten	Gedragsindicatoren	Competenties
Vernieuwen en verbeteren	• Kennisdeling is geborgd • Vernieuwde/verbeterde methoden, werkwijzen, werkprocessen, producten en oplossingen door periodieke evaluaties (bijv. dmv plan-do-check-act-principe) zijn toegepast	• Verspreidt en benut relevante (nieuwe) kennis en informatie en legt dit vast • Initieert en stimuleert kennis(ontwikkeling) binnen de eigen organisatie • Evalueert eigen werk(wijze), leert daarvan en draagt nieuwe inzichten over aan collega's	Creativiteit

Kwaliteitenprofiel Functiefamilie Toezicht

I. Algemene opmerkingen

Toezichts-/inspectiesectoren
Er wordt volstaan met één generiek kwaliteitenprofiel voor alle toezichts-/inspectiesectoren (doelgroepen/branches). Waar nodig kan binnen dit generieke profiel per sector worden gespecificeerd; dit kan per departement of door departementen gezamenlijk. Er worden dus geen afzonderlijke kwaliteitenprofielen per sector opgesteld.

Toepassing van het kwaliteitenprofiel
Het kwaliteitenprofiel de basis voor werving en selectie, functioneringsgesprek, ontwikkelafspraken, leerlijnen, loopbaanpaden, personeels- en vlootschouw, OenF-rapporten.
Kwaliteiten zijn deels verplicht en deels een nadrukkelijke aanbeveling. Dat houdt het volgende in.

a. Eisen die voorkomen in wet- en regelgeving zijn verplicht. Dit zijn harde instapeisen. Hieraan voldoen betekent het kunnen overleggen van diploma's en certificaten.
b. Om de kwaliteit en professionaliteit van medewerkers te verhogen kunnen nog nader te bepalen kwaliteiten (tijdelijk) verplicht worden gesteld. Voldoen aan deze kwalificaties betekent het kunnen overleggen van diploma's en certificaten.
c. Voor kwaliteiten die níet verplicht zijn, geldt:
   - men moet over het betreffende kwalificatieniveau beschikken; er hoeven geen diploma's of certificaten overlegd te worden; bijvoorbeeld: academisch werk- en denkniveau volstaat, men hoeft geeft universitaire studie te hebben voltooid;
   - toetsing van het kwalificatieniveau vindt onder andere plaats op basis van assessments, referenties, EVC (erkenning van verworven competenties);
   - bij werving en selectie, functiewisseling of loopbaanstap wordt beoordeeld of iemand in staat is om binnen redelijke termijn te beschikken over de kwalificatie(s) die voor de betreffende functiegroep geld(t)(en);
   - voor het criterium 'succesvol' bestaat geen objectieve maatstaf, dit wordt onder andere bepaald op basis van het functioneringsgesprek(sverslag) en de 360^0-feedback.
d. Kwaliteiten die niet verplicht zijn, worden besproken (richtinggevend) in het jaarlijkse functionerings- en ontwikkel-gesprek. Hierbij staat voorop dat het oordeel over het functioneren wordt gebaseerd op bereikte resultaten en niet op de mate waarin een medewerker aan deze kwaliteiten voldoet.
e. Kennis en vaardigheden zijn up-to-date.

II. Kwaliteitenprofiel per functiegroep

N.B. De kwaliteiten van een voorafgaande functiegroep kunnen ook van toepassing zijn op de daaropvolgende functiegroepen en dienen aantoonbaar aanwezig te zijn.

Ervaring	**Senior Inspecteur S11-13**
	S12-13 ruime en meervoudige / brede ervaring (o.a. meer inspectiediensten, -sectoren, beleid, uitvoering) en succesvol; ervaring met toezicht danwel opsporing en/of ervaring relevant voor de sector én voor het aandachtsveld; enige ervaring met aansturen van toezicht-/opsporingstrajecten en met projectmanagement
Opleiding: Rijk	
Werk- en denk-niveau	S11 WO S12-13 WO
Opleidingsrichting en/of vakkennis	HBO: relevant voor toezicht of opsporing danwel relevant voor de sector of het aandachtsveld WO: zie HBO S12-13 wettelijk vereiste bevoegdheden/diploma's; kennis van bedrijfsprocessen en –financiering; verbreding en/of verdieping van kennis van methoden en technieken voor opsporing en/of toezicht voor de sector en/of het aandachtsveld; verdieping interventiekunde; kennis van nalevingsmotieven en kunnen beïnvloeden van nalevingsgedrag
Opleidingsrichting en/of vakkennis	
Overige kennis en vaardigheden	S12-13 coaching; verdieping projectmanagementvaardigheden (bijv. Practitionar Prince 2); advisering over handhavings- en uitvoeringsbeleid
Opleiding departementspecifiek	
Opleidingsrichting en/of vakkennis	*P.M. In te vullen per departement*
Overige kennis en vaardigheden	*P.M. In te vullen per departement*
Competenties uit het kernprofiel	

Ervaring	**Senior Inspecteur S11-13**
	• Analyseren • Oordeelsvorming • Overtuigingskracht • Omgevingsbewustzijn • Samenwerken • Plannen en organiseren • Creativiteit
Departementsspecifieke competenties (eventueel)	
	P.M. In te vullen per departement

Functietyperingen Functiefamilie Toezicht

Algemene toelichting

Toepassing van de functietyperingen
- De functietypering kan gebruikt worden als handvat voor de inrichting van de organisatie.
- De functietypering vormt de grondslag voor de waardering en inschaling van de functie waarop een medewerker is geplaatst.
- De functietypering dient als ondersteuning voor leidinggevenden om medewerkers duidelijk te maken waarom de functie een bepaald schaalniveau heeft en kan zonodig ter ondersteuning van de gesprekscyclus dienen.
- In het geval een medewerker bezwaar heeft tegen de inhoud en/of schaalniveau van de eigen functie, kan de medewerker in bezwaar gaan. In een bezwarenprocedure zal een medewerker helder en expliciet moeten maken op basis van de feitelijk opgedragen werkzaamheden waar deze bij de functie in essentie inhoudelijk en qua zwaarte afwijken van de toegekende functietypering. Op basis daarvan kan een waardering (en inschaling) van de feitelijke situatie worden gemaakt en wordt inzichtelijk of en waar deze afwijkt van waardering en inschaling van de toegekende functietypering. Het beschrijven van de feitelijk opgedragen werkzaamheden en de daarop gebaseerde waardering vormen de grondslag voor de bezwarenprocedure.

Geraadpleegde bronnen
- Fuwasys
- Kader Topstructuur en Topfuncties 2007

Leeswijzer
- De niveauverhogende elementen ten opzichte van het lager niveau zijn in **vet-blauw** aangegeven
- Een functietypering en bijbehorend schaalniveau is van toepassing indien de niveaubepalende aspecten van die functietypering in overwegende mate (70%) onderdeel uitmaken van het samenstel van werkzaamheden

Functietypering Senior Inspecteur S11-13

Verricht diepgaande toezicht- en/of opsporingsactiviteiten en levert complexe en specialistische producten en/of adviezen op het gebied van toezicht

	Senior Inspecteur S11	**Senior Inspecteur S12**	**Senior Inspecteur S13**
FUWASYS	44343 44334 43 43 (50) Schaal 11	44443 44434 43 43 (52) Schaal 12	44444 44444 44 44 (56) Schaal 13
Algemene omschrijving	• toezichtactiviteiten binnen een deel-toezichtgebied in nationaal en internationaal verband dan wel vanuit bijzondere technische kennis op een afgebakend toezichtgebied • sprake van inspecties/onderzoek met een eigen afbakening en structurering • mogelijkheid tot ruggespraak, beraad en discussie met hoger echelon of binnen samenwerkingsverband	• **multidisciplinaire** toezichtactiviteiten **vanuit meerdere toezichtgebieden met een brede nationale en internationale doorwerking** • sprake van een **sterke verwevenheid met aanpalende** inspecties/onderzoeken • **zelfstandig handelen in spanningsveld tussen doelstelling toezichtbeleid en wat technisch, financieel, etc. wordt gewenst**	• multidisciplinaire**, complexe** toezichtactiviteiten **op een belangrijk (inter-) nationaal of onderzoeksrelevant toezichtgebied** • sprake van **een complex karakter, waarbij eigen afweging wordt gevergd binnen de gestelde (inter-) nationale context van (strategische) beleidslijnen of modellen** • zelfstandig handelen in spanningsveld tussen doelstelling toezichtbeleid en wat medisch, technisch, financieel, etc. wordt gewenst
	Resultaten	**Resultaten**	**Resultaten**
toezicht	• opgesteld inspectieplan op basis van geïnterpreteerde vraagstelling • inspecties uitgevoerd (aanpak, methode, organisatie, samenwerkingsverbanden, mensen, middelen) • resultaten geanalyseerd en bevindingen en aanbevelingen opgesteld • geadviseerd over op te leggen sancties en boetes en zorg gedragen voor uitvoering en oplegging hiervan • proces verbaal opgesteld • deelgenomen aan gezamenlijke acties met andere inspectiediensten • (deel)inspecties aangestuurd • opgestelde evaluatierapporten • gesignaleerd of en hoe wet- en regelgeving wordt nageleefd • voorlichting gegeven met betrekking tot toezicht • bijgedragen aan het adviseren van (inter)nationale toezichtorganisaties • inbreng geleverd van kennis en ervaring ten behoeve van de bijstelling en	• opgestelde inspectieplannen of -programma's met een **vertaling** en interpretatie van **problematiek/onderwerp** naar aard van **diverse inhoudelijke en multidisciplinaire** vraagstellingen • inspectieplannen of -programma's en inspecties uitgevoerd (aanpak, methode, organisatie, samenwerkingsverbanden, mensen, middelen) dan wel gecoördineerd • resultaten geanalyseerd en bevindingen en aanbevelingen opgesteld en **nadere onderzoeken ingesteld** • geadviseerd over op te leggen sancties en boetes en zorg gedragen voor uitvoering en oplegging hiervan • proces verbaal opgesteld • deelgenomen **en leiding gegeven** aan gezamenlijke acties met andere inspectiediensten • **inspecties** aangestuurd **(landelijk minder complex en regionaal complex)** • opgestelde evaluatierapporten • gesignaleerd of en hoe wet- en regelgeving	• opgestelde inspectieplannen of -programma's met een vertaling en interpretatie van problematiek/ onderwerp naar aard van diverse inhoudelijke, multidisciplinaire **en complexe** vraagstelling • inspectieplannen of -programma's en inspecties uitgevoerd dan wel gecoördineerd met **specifieke diepgaande problematiek** (aanpak, methode, organisatie, samenwerkingsverbanden, mensen, middelen) **die een politiek, maatschappelijk gevoelig raakvlak kunnen hebben** • resultaten geanalyseerd, **diverse onderzoeksresultaten beoordeeld en geïntegreerd** en bevindingen en aanbevelingen opgesteld en nadere onderzoeken ingesteld • geadviseerd over op te leggen sancties en boetes en zorg gedragen voor uitvoering en oplegging hiervan • proces verbaal opgesteld • inspecties aangestuurd **(landelijk en**

	Senior Inspecteur S11	Senior Inspecteur S12	Senior Inspecteur S13
	ontwikkeling van het toezichtbeleid op het toezichtgebied	wordt nageleefd • voorlichting gegeven met betrekking tot toezicht • **(inter)nationale toezichtorganisaties geadviseerd** • inbreng geleverd aan **de ontwikkeling van beleidsadviezen** ten behoeve van de bijstelling van het toezichtbeleid op het aandachtsgebied	**regionaal complex)** • **inhoudelijke resultaten en de bijdragen van derden beoordeeld.** • opgestelde evaluatierapporten • gesignaleerd of en hoe wet- en regelgeving wordt nageleefd • voorlichting gegeven met betrekking tot toezicht • internationale toezichtorganisaties geadviseerd • inbreng geleverd **van inspectiebrede (uitvoerings)**beleidsadviezen ten behoeve van de bijstelling **en ontwikkeling van toezichtbeleid**
	Speelruimte / Kaders	**Speelruimte / Kaders**	**Speelruimte/ Kaders**
	• (internationale) wet- en regelgeving, vastgesteld beleid en overige richtlijnen als basis voor de uitvoering van het toezicht • beoordeling van bevindingen, aanbevelingen en inspectieplannen op bruikbaarheid of op externe afstemming met andere toezichtgebieden • werkwijzen en inhoud van de inspecties en de adviezen m.b.t. het toezichtbeleid komen tot stand op basis van een besluitvormings-proces	• (internationale) wet- en regelgeving, vastgesteld beleid en overige richtlijnen als basis voor de uitvoering van het toezicht • beoordeling van bevindingen, aanbevelingen, inspectieplannen **of -programma's** op bruikbaarheid of op externe afstemming met andere toezichtgebieden • werkwijzen en inhoud van de inspecties en de **(internationaal georiënteerde)** adviezen m.b.t. **(internationaal)** toezichtbeleid komen tot stand op basis van een besluitvormingsproces	• strategische beleidslijnen of modellen als basis voor de uitvoering van het toezicht • beoordeling van bevindingen, aanbevelingen, inspectieplannen of -programma's op bruikbaarheid of op externe afstemming met andere toezichtgebieden • werkwijzen en inhoud van de inspecties en de (internationaal georiënteerde) adviezen m.b.t. (internationaal) toezichtbeleid komen tot stand op basis van een besluitvormingsproces • **verschuivingen in beleid/toezicht en innovatieve ontwikkelingen beïnvloeden de werkzaamheden en beslissingen**
	Kennis & Vaardigheid	**Kennis & Vaardigheid**	**Kennis & Vaardigheid**
	• brede of gespecialiseerde theoretische kennis van het toezichtgebied • inzicht in sociale, financiële, technische, economische of juridische samenhangen in bredere context dan alleen het eigen toezichtgebied • kennis en ervaring m.b.t. wet- en regelgeving vanuit handhavingsperspectief in relatie tot het toezichtgebied	• brede of gespecialiseerde theoretische kennis van het toezichtgebied • inzicht in sociale, financiële, technische, economische of juridische samenhangen in bredere context dan alleen het eigen toezichtgebied • kennis en ervaring m.b.t. wet- en regelgeving vanuit handhavingsperspectief en **ontwikkeling van (toezicht)beleid** in relatie tot het toezichtgebied	• brede of gespecialiseerde theoretische kennis van het toezichtgebied • inzicht in sociale, financiële, technische, economische of juridische samenhangen in bredere context dan alleen het eigen toezichtgebied • kennis en ervaring m.b.t. wet- en regelgeving vanuit handhavingsperspectief en ontwikkeling van (toezicht)beleid in relatie tot het toezichtgebied

Senior Inspecteur S11	Senior Inspecteur S12	Senior Inspecteur S13
• vaardigheid in het analyseren en kunnen vertalen van ontwikkelingen in relatie tot het eigen toezichtgebied • vaardigheid in het opstellen van inspectieplannen, adviezen en evaluatierapporten en rekening houdend met economische, ambtelijke, politieke en bestuurlijke verhoudingen en haalbaarheid • vaardigheid in het uitvoeren en aansturen van (deel) inspecties • vaardigheid in het geven van (inhoudelijke) toelichtingen	• vaardigheid in het analyseren en kunnen vertalen van **(beleids-)** ontwikkelingen in relatie tot het eigen toezichtgebied • vaardigheid in het opstellen van inspectieplannen, adviezen en evaluatierapporten en rekening houdend met economische, ambtelijke, politieke en bestuurlijke verhoudingen en haalbaarheid • vaardigheid in het aansturen van **multidisciplinaire** inspecties • vaardigheid in het geven van **inhoudelijke** toelichtingen met internationale oriëntatie	• vaardigheid in het analyseren en kunnen vertalen van (beleids-) ontwikkelingen in relatie tot het eigen toezichtgebied • vaardigheid in het opstellen van inspectieplannen, adviezen en evaluatierapporten en rekening houdend met economische, ambtelijke, politieke en bestuurlijke verhoudingen en haalbaarheid • vaardigheid in het **aansturen van integrale en (inter)nationale inspecties** • vaardigheid in het **verdedigen van en creëren van draagvlak voor zelf ontwikkelde ideeën/adviezen in- en externe overleggen**
Contacten	**Contacten**	**Contacten**
• intern (en extern) over werkzaamheden, de bevindingen van uitgevoerde inspecties en aanbevelingen om af te stemmen en belangentegenstellingen te overbruggen • intern en extern inhoudelijk afstemmen en adviseren over het toezichtgebied	• intern (en extern) over werkzaamheden, de bevindingen van uitgevoerde inspecties en aanbevelingen om af te stemmen en belangentegenstellingen te overbruggen • intern en extern inhoudelijk afstemmen **en adviseren over het toezichtgebied en toezicht- beleid met internationale oriëntatie**	• intern **en extern verder reikende contacten en gecompliceerde overlegsituaties waar met ruim mandaat wordt onderhandeld en waarbij bovendien conflicterende belangen een rol spelen** • **creëren van draagvlak voor de ontwikkeling, verdediging, implementatie en uitvoering c.q. toepassing van toezicht en inspecties**

Functiefamilie Toezicht, functiegroep Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht

Versie: 10 februari 2015

Functiefamilie Toezicht
Bevorderen van de naleving door overheidsorganisaties, bedrijven en burgers van wet- en regelgeving en/of branchenormering. Dit door middel van inspectie, opsporing, waarheidsvinding, beoordeling en sanctionering.

Functiegroep Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S5-8
Verricht voorbereidende en/of operationele toezicht- en/of opsporingswerkzaamheden

Kernprofiel Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S5-8
Verricht voorbereidende en/of operationele toezicht- en/of opsporingswerkzaamheden

Resultaatgebieden	Resultaten	Gedragsindicatoren	Competenties
Opdracht(gever) (ambtelijk)	• Bijdragen aan producten / toezichtwerkzaamheden en/of opsporingsonderzoeken zijn geleverd conform opdracht • Producten/diensten voldoen aan vakinhoudelijke normen en instructies	• Onderzoekt de wensen en belangen van de klant en verwijst zonodig door • Maakt heldere afspraken, zorgt voor een goede uitvoering • Zoekt bij gerezen problemen samen met de opdrachtgever naar passende oplossingen • Meldt relevante waarnemingen aan de opdrachtgever • Stemt zijn eigen gedrag af op de situatie die zich voordoet • Schakelt bij weerstand of onverwachte omstandigheid over op een andere aanpak die ook tot het gestelde doel leidt • Gaat adequaat om met weerstand en kritiek • Communiceert helder naar en stemt af met collega's • Draagt bij aan en ondersteunt collega's bij de realisatie van een gemeenschappelijk resultaat • Reageert actief en constructief op de ideeën en meningen van anderen	Flexibiliteit Samenwerken Klantgerichtheid
Omgeving	• In- en externe informatiebronnen zijn effectief en efficiënt gebruikt	• Formuleert helder en correct • Brengt boodschap op het juiste moment, met de juiste woorden en op de juiste toon naar voren • Toetst of de boodschap is overgekomen zoals hij bedoeld is	Uitdrukkingsvaardigheid (mondeling)
Bedrijfsvoering **• werkprocessen** **• personeel** **• financiën**	• Bedrijfsprocessen zijn conform de geldende kaders (ao-procedures) en afspraken uitgevoerd • De dossiers zijn compleet, actueel en betrouwbaar	• Stemt de eigen planning af op relevante werkzaamheden van anderen • Creëert voor zichzelf en anderen inzicht in de voortgang van zaken • Signaleert tijdig afwijkingen en komt met voorstellen om bij te sturen en weet zodoende termijnen te behalen • Escaleert indien nodig	Voortgangscontrole
Vernieuwen en verbeteren	• Bijdragen zijn geleverd aan verbetering en efficiency van werkprocessen/administratieve procedures • Kennisdeling is geborgd	• Heeft en haalt kennis, ideeën en ervaringen op en deelt deze met collega's • Signaleert knelpunten en doet onderbouwde verbetervoorstellen • Werkt verbeteringen uit in afstemming met collega's	Zelfontwikkeling

Kwaliteitenprofiel Functiefamilie Toezicht

I. Algemene opmerkingen

Toezichts-/inspectiesectoren
Er wordt volstaan met één generiek kwaliteitenprofiel voor alle toezichts-/inspectiesectoren (doelgroepen/branches). Waar nodig kan binnen dit generieke profiel per sector worden gespecificeerd; dit kan per departement of door departementen gezamenlijk. Er worden dus geen afzonderlijke kwaliteitenprofielen per sector opgesteld.

Toepassing van het kwaliteitenprofiel
Het kwaliteitenprofiel de basis voor werving en selectie, functioneringsgesprek, ontwikkelafspraken, leerlijnen, loopbaanpaden, personeels- en vlootschouw, OenF-rapporten.
Kwaliteiten zijn deels verplicht en deels een nadrukkelijke aanbeveling. Dat houdt het volgende in.

a. Eisen die voorkomen in wet- en regelgeving zijn verplicht. Dit zijn harde instapeisen. Hieraan voldoen betekent het kunnen overleggen van diploma's en certificaten.
b. Om de kwaliteit en professionaliteit van medewerkers te verhogen kunnen nog nader te bepalen kwaliteiten (tijdelijk) verplicht worden gesteld. Voldoen aan deze kwalificaties betekent het kunnen overleggen van diploma's en certificaten.
c. Voor kwaliteiten die níet verplicht zijn, geldt:
   - men moet over het betreffende kwalificatieniveau beschikken; er hoeven geen diploma's of certificaten overlegd te worden; bijvoorbeeld: academisch werk- en denkniveau volstaat, men hoeft geeft universitaire studie te hebben voltooid;
   - toetsing van het kwalificatieniveau vindt onder andere plaats op basis van assessments, referenties, EVC (erkenning van verworven competenties);
   - bij werving en selectie, functiewisseling of loopbaanstap wordt beoordeeld of iemand in staat is om binnen redelijke termijn te beschikken over de kwalificatie(s) die voor de betreffende functiegroep geld(t)(en);
   - voor het criterium 'succesvol' bestaat geen objectieve maatstaf, dit wordt onder andere bepaald op basis van het functioneringsgesprek(sverslag) en de 360^0-feedback.
d. Kwaliteiten die niet verplicht zijn, worden besproken (richtinggevend) in het jaarlijkse functionerings- en ontwikkel-gesprek. Hierbij staat voorop dat het oordeel over het functioneren wordt gebaseerd op bereikte resultaten en niet op de mate waarin een medewerker aan deze kwaliteiten voldoet.
e. Kennis en vaardigheden zijn up-to-date.

II. Kwaliteitenprofiel per functiegroep

N.B. De kwaliteiten van een voorafgaande functiegroep kunnen ook van toepassing zijn op de daaropvolgende functiegroepen en dienen aantoonbaar aanwezig te zijn.

Ervaring	**Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S5-8**
	S5-6 geen/enige relevante ervaring (o.a. administratieve / secretariële ondersteuning, ervaring met toezicht of opsporing) S5-8 ervaring met geautomatiseerde (o.a. ICT-) systemen S7-8 enige ervaring met (inhoudelijke ondersteuning van) toezicht of opsporing en succesvol
Opleiding: Rijk	
Werk- en denk-niveau	S5-6 VMBO/MBO S7-8 MBO
Opleidingsrichting en/of vakkennis	VMBO: administratief / secretarieel MBO: relevant voor (administratief of inhoudelijk ondersteunen van) toezicht of opsporing S5-8 documentmanagement S5-8 wettelijk vereiste bevoegdheden/diploma's (bijv. AOA, BOA) en/of andere relevante bevoegdheden (bijv. rijbewijs B), vaarbewijs); (basis)kennis van relevante wet- en regelgeving, strafrecht en AWB; enige kennis van (sectorspecifieke) opsporings- en/of toezichtprocessen, -procedures, (geautomatiseerde) -systemen, -software en -apparatuur; (enige) kennis van de sector; kennis van informatiesystemen en kwaliteitssystemen
Opleidingsrichting en/of vakkennis	S 7-8 methoden en technieken van informatie verzamelen
Overige kennis en vaardigheden	S5-8 kennis van en kunnen werken met geautomatiseerde (o.a. ICT-) systemen en apparatuur; kennis van relevante bedrijfsvoeringskaders, -regels en -procedures (o.a. AO) S6-8 (enige) kennis van projectmatig werken; opstellen rapportages S8

Ervaring	**Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S5-8**
	moderne talen; adviesvaardigheden
Opleiding departementspecifiek	
Opleidingsrichting en/of vakkennis	*P.M. In te vullen per departement*
Overige kennis en vaardigheden	*P.M. In te vullen per departement*
Competenties uit het kernprofiel	
	• Flexibiliteit • Samenwerken • Klantgerichtheid • Uitdrukkingsvaardigheid (mondeling) • Voortgangscontrole • Zelfontwikkeling
Departementsspecifieke competenties (eventueel)	
	P.M. In te vullen per departement

Functietyperingen Functiefamilie Toezicht

Algemene toelichting

Toepassing van de functietyperingen
- De functietypering kan gebruikt worden als handvat voor de inrichting van de organisatie.
- De functietypering vormt de grondslag voor de waardering en inschaling van de functie waarop een medewerker is geplaatst.
- De functietypering dient als ondersteuning voor leidinggevenden om medewerkers duidelijk te maken waarom de functie een bepaald schaalniveau heeft en kan zonodig ter ondersteuning van de gesprekscyclus dienen.
- In het geval een medewerker bezwaar heeft tegen de inhoud en/of schaalniveau van de eigen functie, kan de medewerker in bezwaar gaan. In een bezwarenprocedure zal een medewerker helder en expliciet moeten maken op basis van de feitelijk opgedragen werkzaamheden waar deze bij de functie in essentie inhoudelijk en qua zwaarte afwijken van de toegekende functietypering. Op basis daarvan kan een waardering (en inschaling) van de feitelijke situatie worden gemaakt en wordt inzichtelijk of en waar deze afwijkt van waardering en inschaling van de toegekende functietypering. Het beschrijven van de feitelijk opgedragen werkzaamheden en de daarop gebaseerde waardering vormen de grondslag voor de bezwarenprocedure.

Geraadpleegde bronnen
- Fuwasys
- Kader Topstructuur en Topfuncties 2007

Leeswijzer
- De niveauverhogende elementen ten opzichte van het lager niveau zijn in **vet-blauw** aangegeven
- Een functietypering en bijbehorend schaalniveau is van toepassing indien de niveaubepalende aspecten van die functietypering in overwegende mate (70%) onderdeel uitmaken van het samenstel van werkzaamheden

Funtietypering Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht (S5-8)

Verricht voorbereidende en/of operationele toezicht- en/of opsporingswerkzaamheden

	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S5	**Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S6**	**Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S7**	**Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S8**
FUWASYS	22222 22222 22 22 (28) Schaal 5	**3**22**3**2 **33**222 22 22 (32) Schaal 6	32**3**32 33223 2**3** **3**2 (36) Schaal 7	32332 3323**3** **3**3 **3**3 (39) Schaal 8
Algemene omschrijving	ondersteunen van operationele toezichtactiviteiten in een afgebakend toezichtgebied • verwerken, invoeren en muteren van aangeleverde gegevens en correspondentie • afgebakend takenpakket gericht op ondersteuning	**zelfstandig verrichten** van operationele toezichtactiviteiten in een afgebakend toezichtgebied • **minder moeilijke inspectieobjecten[1] (eenduidige objecten met weinig diversiteit in de problematiek)** • **afgerond** takenpakket gericht op **eigen inspectieactiviteiten** en ondersteuning van toezichtactiviteiten	zelfstandig verrichten van operationele toezichtwerkzaamheden in een afgebakend toezichtgebied • **weinig variatie in controle inspectieobjecten** • afgerond takenpakket gericht op eigen inspectieactiviteiten en **ondersteuning van meer complexe toezichtactiviteiten**	zelfstandig verrichten van operationele toezichtwerkzaamheden in een afgebakend toezichtgebied • **grote variatie in controle inspectieobjecten** • toe te passen regels en voorschriften vereisen naast eigen interpretatie en oordeelsvorming zowel een theoretische als een praktische kennis van inspectieobjecten • **geëigende maatregelen genomen ter beëindiging van ongewenste situaties (preventief)** • **kennis van (inter)nationale wet- en regelgeving** • afgerond takenpakket gericht op eigen inspectieactiviteiten en ondersteuning van meer complexe toezichtactiviteiten • **coördinatie van dagelijkse werkzaamheden**
	Resultaten	**Resultaten**	**Resultaten**	**Resultaten**
toezicht-werkzaamheden	• bijgedragen aan gestandaardiseerde/routinematige inspecties • bijdragen geleverd aan dossieronderzoek	• gestandaardiseerde/routinematige inspecties uitgevoerd • **inspectieobjecten, omstandigheden, naleving van (veiligheids) voorschriften,**	• inspecties uitgevoerd **en meer complexe toezicht activiteiten ondersteund** • inspectieobjecten, administraties, omstandigheden, naleving van	• inspecties uitgevoerd en meer complexe toezichtactiviteiten **inhoudelijk** ondersteund • inspectieobjecten, administraties, omstandigheden, naleving van

[1] Inspectieobjecten: water- en transportsystemen (treinen, vliegtuigen, (vracht)auto's, schepen), gebouwen, mijnen, bedrijven, ziekenhuizen, bedrijfsprocessen, slachthuizen, horeca, etc.

	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S5	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S6	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S7	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S8
	• gegevens verzameld en gecontroleerd op juistheid, bruikbaarheid, tijdigheid en volledigheid • bijdragen geleverd aan opstellen van gestandaardiseerde beschikkingen/ vergunningen en processen-verbaal • gegevens verwerkt in (geautomatiseerde) bestanden • overzichten samengesteld en aangeleverd	**regels en richtlijnen, etc. gecontroleerd en bevindingen gerapporteerd** • **dossieronderzoek verricht** • gegevens verzameld en gecontroleerd op juistheid, bruikbaarheid, tijdigheid en volledigheid. • gegevens verwerkt in (geautomatiseerde) bestanden • gestandaardiseerde beschikkingen/ vergunningen en processen-verbaal opgesteld • overzichten samengesteld en aangeleverd • **(geautomatiseerde) bestanden beheerd** • **toegezien op consistent gebruik van inspectiegegevens**	(veiligheids) voorschriften, regels en richtlijnen, etc. gecontroleerd en bevindingen gerapporteerd • dossieronderzoek verricht • gegevens verzameld en gecontroleerd op juistheid, bruikbaarheid, tijdigheid**, rechtmatigheid** en volledigheid • gegevens verwerkt in (geautomatiseerde) bestanden • **beschikkingen/ vergunningen en processen-verbaal opgesteld** • **managementinformatie** samengesteld en aangeleverd • (geautomatiseerde) bestanden **ingericht**, beheerd **en onderhouden** • **toegezien op consistent gebruik van inspectiegegevens, procedures en richtlijnen** • **praktische voorstellen voor aanpassing geformuleerd**	(veiligheids) voorschriften, regels en richtlijnen, etc. gecontroleerd en bevindingen gerapporteerd • **betrokkenen gehoord in relatie tot inspectieobjecten** • **overleg gevoerd met politie, douane, andere inspecties & , keuringsdiensten, instanties, etc.** • **maatregelen nemen ter beëindiging van niet-aanvaardbare situaties bij geconstateerde overtredingen of gezondheids- en veiligheids-bedreigende situaties (proces verbaal, inbeslagname of publiekswaarschuwing** • dossieronderzoek verricht • gegevens verzameld en gecontroleerd op juistheid, bruikbaarheid, tijdigheid, rechtmatigheid en volledigheid • gegevens verwerkt in **samenhangende** (geautomatiseerde) bestanden en **geïntegreerd** tot managementinformatie • beschikkingen/ vergunningen en processen- verbaal opgesteld • **coördinatie van uitvoering van operationele werkprocessen en productvorming**
	Speelruimte / Kaders	**Speelruimte / Kaders**	**Speelruimte / Kaders**	**Speelruimte / Kaders**
	• interne (administratieve) procedures, regels, voorschriften en werkprocessen van de afdeling • tussentijdse beoordeling van geleverde producten op juistheid en volledigheid • planning aan het eigen inzicht	• interne (administratieve) procedures, regels, voorschriften en werkprocessen van de afdeling • tussentijdse beoordeling van geleverde producten op juistheid en volledigheid • planning aan het eigen inzicht	• interne (administratieve) procedures, regels, voorschriften, werkprocessen van de afdeling • **beoordeling op kwaliteit en inhoud uitgevoerde inspecties en controles en de inhoud van inspectierapportages**	• **wet- en regelgeving, vastgesteld beleid en overige richtlijnen als basis voor de uitvoering van het toezicht** • beoordeling op kwaliteit en inhoud uitgevoerde inspecties en de inhoud van

Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S5	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S6	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S7	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S8
overgelaten	overgelaten	• **planning en inhoud van te leveren rapportages aan het eigen inzicht overgelaten**	inspectierapportages • planning en inhoud van te leveren rapportages worden aan het eigen inzicht overgelaten
Kennis & Vaardigheid	**Kennis & Vaardigheid**	**Kennis & Vaardigheid**	**Kennis & Vaardigheid**
• toepassingsgerichte kennis van het afgebakende toezichtgebied • inzicht in de daaraan verbonden organisatorische en functionele verhoudingen	• toepassingsgerichte kennis van het afgebakende toezichtgebied • inzicht in de daaraan verbonden organisatorische en functionele verhoudingen	• toepassingsgerichte kennis van het afgebakende toezichtgebied • inzicht in de daaraan verbonden organisatorische en functionele verhoudingen	• **algemene** theoretische en toepassingsgerichte kennis **en richtlijnen en procedures** van het afgebakende toezichtgebied • **inzicht in het functioneren van de tot het betreffende afgebakende toezichtgebied behorende organisaties en inspecties** • **inzicht in organisatorische, financiële, technische, economische of juridische samenhangen in relatie tot het eigen toezichtgebied**
• vaardigheid in het signaleren van problemen • goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden • vaardigheid in nauwkeurig en zorgvuldig werken • vaardigheid in het stellen van prioriteiten in het betreffende werkpakket	• **vaardigheid in het uitvoeren van inspecties en controles** • vaardigheid in het signaleren van problemen • goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden • vaardigheid in nauwkeurig en zorgvuldig werken • vaardigheid in het stellen van prioriteiten in het betreffende werkpakket • **vaardigheid in het geven van (inhoudelijke) toelichtingen ook tijdens controlerende werkzaamheden en het verbaliseren**	• vaardigheid in het uitvoeren van inspecties en controles • vaardigheid in het signaleren van problemen • **vaardigheid in het interpreteren en samenstellen van resultaten en bevindingen** • goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden • vaardigheid in het stellen van prioriteiten in het betreffende werkpakket • **vaardigheid in het opstellen van inspectierapporten** • vaardigheid in het geven van (inhoudelijke) toelichtingen ook tijdens controlerende werkzaamheden en het verbaliseren • **organiserende vaardigheden**	• vaardigheid in het uitvoeren van inspecties en controles • vaardigheid in het signaleren **van ontwikkelingen** en problemen • vaardigheid in het interpreteren en samenstellen van resultaten en bevindingen • goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden • vaardigheid in het stellen van prioriteiten in het betreffende werkpakket • vaardigheid in het opstellen van inspectierapporten • vaardigheid in het geven van (inhoudelijke) toelichtingen ook tijdens controlerende werkzaamheden en het verbaliseren • organiserende vaardigheden • **coördinerende vaardigheden**

Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S5	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S6	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S7	Ondersteunend Medewerker Toezicht / Medewerker Toezicht S8
Contacten	**Contacten**	**Contacten**	**Contacten**
• verstrekken van (vertrouwelijke) informatie t.a.v. voorlichting en/of aangaande voortgang, standaard procedures e.d. daarbij rekening houdend met vertrouwelijke karakter	• verstrekken van (vertrouwelijke) informatie t.a.v. voorlichting en/of aangaande voortgang, standaard procedures e.d. daarbij rekening houdend met vertrouwelijke karakter	• verstrekken van (vertrouwelijke) informatie **aan derden en het verkrijgen van medewerking van in- en externe contacten waarbij sprake is van verschillende belangen**	• **uitwisselen** van informatie aan derden, het verkrijgen van medewerking van in- en externe contacten en het **bijstellen van de dienstverlening naar aanleiding van de uitgewisselde informatie** • **verkrijgen van afstemming en samenwerken met partijen die uiteenlopende belangen hebben**

Bijlage 4

Functieprofiel

1. **Functienaam:** Officiële assistent
2. **Plaats in de organisatie:** Buitendienst
3. **Rapporteert aan:** Regiomanager
4. **Geeft leiding aan:** n.v.t.

5. **Doel van de functie**
   Beoordelen van slachtdieren onder verantwoordelijkheid van de Officiële dierenarts van de NVWA met als doel om vast te stellen of roodvlees geschikt is voor menselijke consumptie.

6. **Functie-inhoud/Taken**
   Keuren
   - Het post mortem keuren van karkassen en organen in de slachtlijn.
   - Het rapporteren van geconstateerde afwijkingen conform de vastgestelde werkprocedures uit het kwaliteitshandboek.

   Monstername
   - Het nemen van monsters en het uitvoeren van bijbehorende administratie.

   Algemeen
   - Het verrichten van administratieve werkzaamheden overeenkomstig het kwaliteitssysteem van KDS.
   - Het bedienen van geautomatiseerde systemen.

7. **Verantwoordelijkheden en bevoegdheden**
   - Bevoegd en verantwoordelijk voor het adequaat uitvoeren van de PM keuring onder verantwoordelijkheid van de officiële NVWA dierenarts.
   - Bevoegd en verantwoordelijk om inspectierapporten in te vullen en te ondertekenen.
   - Bevoegd en verantwoordelijk tot het nemen van monsters.
   - Bevoegd en verantwoordelijk voor het invullen van de rapportages omtrent genomen monsters.
   - Bevoegd tot melden als het dierenwelzijn of de volksgezondheid in gevaar is.

8. **Te hanteren / in acht te nemen voorschriften**
   Verordening 854/2004, instructies NVWA, slachterij protocollen, bedrijfsregels, intranet, personeelshandboek en kwaliteitshandboek. Is gehouden aan alle bij KDS en NVWA opgenomen voorschriften en procedures en de met het gastbedrijf opgestelde gedragsregels.

9. **Benodigde technische en administratieve middelen**
   Alle technische en administratieve middelen die nodig zijn om de functie uit te kunnen oefenen staan geregistreerd in het kwaliteitshandboek.

10. **Opleiding, kennis, vaardigheden en ervaring**
    - MBO werk- en denkniveau.
    - Heeft de basiskennis van de sector, de slachthuizen en uitsnijderijen overeenkomstig de verordening.
    - Kennis van geautomatiseerde systemen.
    - Goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden.
    - Certificaat opleiding PM keuring (SVO).
    - De competenties zoals aangegeven in het competentieprofiel Officiële Assistent.

11. **Resultaatgebieden**
    - De kwaliteit en tijdigheid van de PM keuring en de monstername.
    - De kwaliteit en tijdigheid van het rapporteren van afwijkingen.
    - De kwaliteit en tijdigheid van de administratieve werkzaamheden.
    - De kwaliteit en tijdigheid van de beantwoording van EP-vragen.

Bijlage 5

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

NVWA
inspecteur-generaal
Rob van Lint

Programmadirecteur NVWA 2020 [redacted]

Directie Strategie
directeur Pauline den Ambtman

Secretariaat

bureau Risicobeoordeling & onderzoek*
directeur [redacted]
- Risicobeoordeling — *afdelingshoofd* [redacted]
- Kennis & onderzoek — *afdelingshoofd* [redacted]

* De directeur BuRO is organisatorisch ondergebracht bij de directie Strategie en heeft uit hoofde van zijn wettelijk verankerde rol direct toegang tot de IG-NVWA.

Divisie Juridische zaken
divisiehoofd [redacted]

- Beleid, planvorming en instrumentontwikkeling — *afdelingshoofd / plv. directeur Strategie* [redacted]
- Communicatie — *afdelingshoofd* [redacted]
- Politiek-bestuurlijke zaken — *afdelingshoofd* [redacted]

Directie Handhaven
directeur / plv inspecteur-generaal Loes de Maat

Secretariaat

Divisie Regie & expertise
divisiehoofd [redacted]

- director National Plant Protection Organisation (NPPO) [redacted]
- Chief Veterinary Inspector (CVI) [redacted]
- Chief Food Safety Officer (CFSO) Vacature

- Regie — *afdelingshoofd* [redacted]
- Expertise — *afdelingshoofd* [redacted]
- Incident- & crisisbeheersing — *afdelingshoofd* [redacted]
- Proces- & productontwikkeling — *afdelingshoofd interim* [redacted]

Divisie Inspectie
divisiehoofd [redacted]

- Plant, vis, EU en natuur — *afdelingshoofd* [redacted]
- Dier — *afdelingshoofd* [redacted]
- Industrie — *afdelingshoofd* [redacted]
- Consument — *afdelingshoofd* [redacted]
- Handel & digitaal toezicht — *afdelingshoofd* [redacted]

Divisie Laboratoria
divisiehoofd [redacted]

- Sturing, programmering en coördinatie — *afdelingshoofd* [redacted]
- Nationaal referentie-centrum fytosanitair — *afdelingshoofd* [redacted]
- Laboratorium voeder- en voedselveiligheid & productveiligheid — *afdelingshoofd* [redacted]

Directie Keuren
directeur Jan Meijer

Secretariaat

Divisie Ontwerp & dienstverlening
divisiehoofd [redacted]

- Planning — *afdelingshoofd* [redacted]
- Certificeren op afstand — *afdelingshoofd* [redacted]
- Kwaliteit & uniformering — *afdelingshoofd* [redacted]
- Ontwikkeling & ondersteuning — *afdelingshoofd* [redacted]

Divisie Veterinair & import
divisiehoofd [redacted]

- Veterinaire keuring & exportcertificering noord — *afdelingshoofd* [redacted]
- Veterinaire keuring & exportcertificering zuid — *afdelingshoofd* [redacted]
- Importkeuring — *afdelingshoofd* [redacted]

Divisie Inlichtingen- en Opsporingsdienst*
directeur [redacted]

- Opsporingsontwikkeling & inlichtingen — *afdelingshoofd* [redacted]
- Opsporing — *afdelingshoofd* [redacted]

* Deze dienst is organisatorisch onderbracht bij de directie Handhaven. De directeur van de IOD geeft leiding aan deze divisie, staat onder gezag van het Openbaar Ministerie en onderhoudt rechtstreeks contact met de IG-NVWA.

Directie Bedrijfsvoering
directeur Rien van Immerseel

Secretariaat

Programmabureau *directeur* [redacted]

Divisie Klant, bedrijf en consument
divisiehoofd [redacted]

- Klantbestand & verleningenbeheer — *wnd afdelingshoofd* [redacted]
- Klantcontactcentrum — *wnd afdelingshoofd* [redacted]
- Audits & bedrijvenbeheer — *afdelingshoofd* [redacted]
- Administratieve controle — *wnd afdelingshoofd* [redacted]

Divisie Personeel & organisatie
afdelingshoofd [redacted]

- Facilitair — *afdelingshoofd* [redacted]
- Informatiemanagement — *afdelingshoofd* [redacted]

Directie CFO/Financiën
directeur Peter van der Graaf

- CFO Office — *afdelingshoofd* [redacted]
- CIO Office — *afdelingshoofd* [redacted]
- Financiën & control — *afdelingshoofd* [redacted]
- Interne auditdienst — *afdelingshoofd* [redacted]

Februari 2019

Bijlage 6

Directie Keuren

Keuren
directeur
[redacted]

Secretariaat

Ontwerp & dienstverlening
divisiehoofd
[redacted]

- **Planning**
  afdelingshoofd
  [redacted]
- **Certificeren op afstand**
  afdelingshoofd
  [redacted]
  - **Certificeren op afstand 1**
    teamleider
    [redacted]
  - **Certificeren op afstand 2**
    teamleider
  - **Certificeren op afstand 3**
    teamleider
    [redacted]
  - **CLIËNT beheer**
    (virtueel team)
    [redacted]
- **Kwaliteit & uniformering**
  afdelingshoofd
  [redacted]
  - **Uniformiteit**
    teamleider
    [redacted]
- **Ontwikkeling & ondersteuning**
  afdelingshoofd
  [redacted]
  - **Levend vee**
    teamleider
    [redacted]
  - **Slachtplaatsen**
    teamleider
    [redacted]
  - **Import & export**
    teamleider
  - **Interventiebureau Dier**
    teamleider
    [redacted]

Veterinair & import
divisiehoofd
[redacted]

- **Veterinaire keuring & exportcertificering noord**
  afdelingshoofd
  [redacted]
  - **VKEN1**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN2**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN3**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN4**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN5**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN6**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN7**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN8**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN9**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEN10**
    teamleider
    [redacted]
- **Veterinaire keuring & exportcertificering zuid**
  afdelingshoofd
  [redacted]
  - **VKEZ1**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEZ2**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEZ3**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEZ4**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEZ5**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEZ6**
    teamleider
    vacature
  - **VKEZ7**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEZ8**
    teamleider
    [redacted]
  - **VKEZ9**
    teamleider
    [redacted]
- **Importkeuring**
  afdelingshoofd
  [redacted]
  - **Documentcontrole**
    teamleider
    [redacted]
  - **Entrepots & haven**
    teamleider
    [redacted]
  - **Luchthavens**
    wnd teamleider
    [redacted]
  - **Rotterdam**
    teamleider
    [redacted]
  - **Levensmiddelen, diervoeders en productveiligheid**
    teamleider
    [redacted]

Februari 2019

Bijlage 7

Divisie Inspectie

Handhaven
directeur / plv inspecteur-generaal
Loes de Maat

Inspectie
divisiehoofd
[redacted]

Plant, vis, EU en natuur
afdelingshoofd
[redacted]

- **Fytosanitair & gewasbescherming noordoost** — *teamleider* [redacted]
- **Fytosanitair & gewasbescherming west** — *teamleider* [redacted]
- **Fytosanitair & gewasbescherming zuid** — *teamleider* [redacted]
- **Natuur** — *teamleider* [redacted]
- **Vis noord** — *teamleider* [redacted]
- **Vis zuid** — *teamleider* [redacted]
- **EU-subsidies** — *teamleider* [redacted]

Dier
afdelingshoofd
[redacted]

- **Pluimvee noord** — *teamleider* [redacted]
- **Pluimvee zuid** — *teamleider* [redacted]
- **Varkens noord** — *teamleider* [redacted]
- **Varkens zuidoost** — *teamleider*
- **Varkens zuidwest** — *teamleider* [redacted]
- **Grazers 1 noord** — *teamleider* [redacted]
- **Grazers 2 noord** — *teamleider* [redacted]
- **Grazers 3 middenoost** — *teamleider* [redacted]
- **Grazers 4 middenoost** — *teamleider* [redacted]
- **Grazers 5 noordwest** — *teamleider* [redacted]
- **Grazers 6 zuidwest** — *teamleider* [redacted]
- **Grazers 7 zuidoost** — *teamleider* [redacted]
- **Dierenwelzijn noord** — *teamleider* [redacted]
- **Dierenwelzijn zuid** — *teamleider*
- **Vervoer midden** — *teamleider* [redacted]
- **Vervoer noord** — *teamleider* [redacted]
- **Vervoer zuid** — *teamleider* [redacted]

Industrie
afdelingshoofd
[redacted]

- **Voedselveiligheid industrie 1** — *teamleider* [redacted]
- **Voedselveiligheid industrie 2** — *teamleider* [redacted]
- **Voedselveiligheid industrie 3** — *teamleider* [redacted]
- **Voedselveiligheid industrie 4** — *teamleider* [redacted]
- **Voedselveiligheid industrie 5** — *teamleider* [redacted]
- **Voedselveiligheid industrie 6** — *teamleider* [redacted]
- **Voedselveiligheid industrie 7** — *teamleider* [redacted]
- **Voedselveiligheid industrie 8** — *teamleider* [redacted]

Consument
afdelingshoofd
[redacted]

- **Horeca 1** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 2** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 3** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 4** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 5** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 6** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 7** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 8** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 9** — *teamleider* [redacted]
- **Horeca 10** — *teamleider*
- **Productveiligheid noord** — *teamleider* [redacted]
- **Productveiligheid midden** — *teamleider* [redacted]
- **Productveiligheid zuid** — *teamleider* [redacted]

Handel & digitaal toezicht
afdelingshoofd
[redacted]

Februari 2019

Bijlage 8

Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Economische Zaken

Toezichtkader NVWA

Leidende principes voor toezicht en handhaving

Den Haag, 2015

INHOUDSOPGAVE

I. INLEIDING

II. TOEZICHTKADER

1. Positie en rol van de NVWA

- Onafhankelijk en onpartijdig
- Rolvaste autoriteit
- Informeren en adviseren
- Reflectieve functie van toezicht

2. Selectief toezicht

- Risicogericht en kennisgedreven
- Handhavingsregie
- Systeemtoezicht en tweedelijns toezicht

3. Professionele autoriteit

- Wetenschappelijke kennis basis
- Professioneel en integer handelen
- Incident- en crisisbeheersing

4. Slagvaardig optreden

- Daadkrachtig handhaven
- Uniform en effectief interventiebeleid
- Bestuursrechtelijk versus strafrechtelijk handhaven
- Proportionaliteit en zorgvuldigheid
- Fraude en opsporing

5. Transparant en efficiënt toezicht

- Inzicht in interventiebeleid
- Openbaarmaking inspectiegegevens
- Efficiënt toezicht
- Transparante tarieven
- Publieke verantwoording

6. Samenwerking

- Samenwerking met nationale, Europese, internationale autoriteiten
- Samenwerking met (kennis)instellingen

I. INLEIDING

De NVWA houdt actief en slagvaardig toezicht op de naleving van wet- en regelgeving op het gebied van voedsel- en productveiligheid, alcohol en tabak, diergezondheid, dierenwelzijn, visserij, plantgezondheid en landbouw en natuur[1]. Bedrijven zijn er zelf verantwoordelijk voor dat zij wetten en regels naleven. De NVWA ziet toe en handhaaft als bedrijven zich niet aan die wetten en regels houden. Het toezicht van de NVWA krijgt vorm in het stelsel van bevoegd- en verantwoordelijkheden tussen ministeries, NVWA, bedrijven en consumenten.

Recente voedselincidenten hebben – parallel aan een bredere herijking van rol en functie van toezichthouders - geleid tot discussie over de manier waarop de NVWA toeziet en handhaaft. De samenleving vraagt om voorspelbaar toezicht, met heldere kaders en een adequate aanpak. Daarom zijn de laatste jaren toezichtkaders ontwikkeld voor rijksinspecties, bijvoorbeeld voor de Inspectie voor de Gezondheidszorg[2].

Dit is het toezichtkader voor de NVWA. Met als kern: 'zacht waar het kan, hard waar het moet'. De NVWA baseert haar toezicht op gerechtvaardigd vertrouwen in bedrijven die hun verantwoordelijkheden aantoonbaar waarmaken. De NVWA denkt daarin actief met bedrijven mee en geeft aan hoe het beter kan. Zonder daarbij de eigen verantwoordelijkheid van deze bedrijven over te nemen. Wanneer bedrijven het vertrouwen beschamen door regels en normen te overtreden, grijpt de NVWA snel en streng in. De NVWA treedt slagvaardig op als tijdens een inspectie misstanden of (mogelijke) risico's voor de veiligheid worden aangetroffen. Ook bij opzettelijke overtredingen, recidive en fraude handelt de NVWA stevig en doortastend.

Doel van het NVWA-toezicht is het bevorderen van naleving van wet- en regelgeving en daarmee afdoende beheersing van risico's voor mens, dier en natuur. De mogelijkheden van toezicht zijn begrensd; de NVWA kan immers niet alles controleren. Daarom moet het toezicht risicogericht zijn en gedreven worden door kennis. Mensen en middelen moeten efficiënt en effectief worden ingezet.

Dan nog zijn risico's nooit volledig uit te sluiten. Incidenten en crises zullen blijven voorkomen. Politiek en maatschappij verwachten dan dat de NVWA slagvaardig optreedt. Dat vraagt om een sterkere focus op handhaving en waar nodig strenger optreden dan in het verleden. De staatssecretaris van Economische Zaken (EZ) en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) beschrijven in dit toezichtkader wat zij van het toezicht en de handhaving van de NVWA verwachten.

Het toezichtkader

Het toezichtkader bevat de principes voor toezicht en handhaving van de NVWA. Het is opgesteld op basis van de beginselen van goed toezicht uit de 'Kaderstellende Visie op Toezicht[3]'. De uitwerking is gebaseerd op:
aanbevelingen van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) uit het rapport 'Toezien op publieke belangen';

- de kabinetsreactie hierop van september 2014[4];
- aanwijzingen inzake de Rijksinspecties[5].

[1] De taken van de NVWA zoals vastgelegd in het Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZ 2015.
[2] Ministerie van VWS, Toezichtvisie Inspectie voor de Gezondheidszorg (2012).
[3] Bijlage bij Kamerstukken II 2005/06, 27831, nr. 15
[4] Kamerstukken II 2014/15, 33 822, nr. 3.
[5] De Regeling van de Minister-President, Minister van Algemene Zaken van 30 september 2015, nr. 3151041, houdende de vaststelling van de Aanwijzingen inzake de rijksinspecties.

De staatssecretaris van EZ en de minister van VWS stellen vanuit hun ministeriële verantwoordelijkheid de kaders op waarbinnen de NVWA haar toezicht vorm en inhoud geeft. De NVWA vertaalt die uitgangspunten naar de uitvoering. Dit toezichtkader vraagt de volgende concrete verbeteringen van de NVWA:

- De NVWA werkt aan het verhogen van de effectiviteit van haar toezicht door een risicogerichte en kennisgedreven aanpak
- De NVWA maakt scherpere keuzes bij de inzet van toezicht en handhaving.
- De NVWA werkt aan een versterking van de signalerende en agenderende functie richting beleid en zorgt voor goede toetsen op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving
- Zij kiest beredeneerd en herleidbaar voor effectieve handhavingsmethoden.
- Het toezicht is eenduidig en voorspelbaar voor inspecteurs en voor bedrijven.
- De NVWA pakt relevante signalen uit de maatschappij, zoals concrete meldingen of constateringen van de media, actief op in haar toezicht.
- De NVWA focust sterker op handhaving en slagvaardig optreden dan in het verleden. Dat optreden werkt preventief en leidt tot betere naleving.
- De NVWA hanteert een aangescherpt, effectief en uniform interventiebeleid. De NVWA treedt slagvaardig op bij overtredingen. Recidive leidt altijd tot een zwaardere maatregel. Op een overtreding volgt een retribueerbare herinspectie.
- De NVWA zorgt ervoor dat vermoedens van fraude of opzet uit het reguliere toezicht eerder en sneller aan de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de NVWA, zodat (opgetelde) signalen uit regulier toezicht kunnen worden benut voor strafrechtelijk onderzoek.

Met deze aanscherpingen versterkt de NVWA haar rol als onafhankelijke, onpartijdige en rolvaste autoriteit. Dit draagt bij aan het vertrouwen van burgers en bedrijven in het onafhankelijk oordeel van de NVWA.

Het toezichtkader is integraal van toepassing op alle domeinen waarop de NVWA toezicht houdt. In de praktijk kunnen de invulling van het toezicht, de handhaving en het beschikbare instrumentarium per domein verschillen. De concrete aanleiding voor het opstellen van een toezichtkader NVWA was voedselveiligheid. De basis voor het kader is dan ook de borging van de publieke belangen veiligheid en gezondheid voor mens en dier en dierenwelzijn. De uitgangspunten zijn ook leidend voor de andere publieke belangen, zoals plantgezondheid en natuur. Ze geven richting aan de invulling van het toezicht en de handhaving in bijbehorende domeinen.

Regelmatig zal worden vastgesteld of het toezichtkader nog voldoet aan maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en inzichten. Evaluaties van individuele cases en incidenten kunnen hierbij een rol spelen.

Toezicht en handhaving

Toezicht is het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de gestelde wettelijke eisen, het zich vervolgens vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren.

Handhaving is gericht op het 'doen naleven' en omvat het gehele spectrum van activiteiten dat is gericht op het laten voldoen aan de eisen die aan een zaak of handeling worden gesteld. In de praktijk is het gericht op het beïnvloeden van het gedrag van niet-nalevers. Het is een verzamelnaam voor activiteiten die zijn gericht op het bewerkstelligen van een goede naleving of een goede kwaliteit. De activiteiten lopen uiteen van het verlenen van nalevingshulp tot het sanctioneren.

II. TOEZICHTKADER

Dit kader schetst aan de hand van onderstaande zes principes (de ontwikkeling van) het toezicht van de NVWA[6]. De NVWA vertaalt deze uitgangspunten naar de uitvoering.

1. Positie en rol van de NVWA

Onafhankelijk en onpartijdig

De NVWA houdt toezicht op beleidsterreinen waarvoor de minister van VWS en de staatssecretaris van EZ verantwoordelijk zijn[7]. Beide ministeries zijn opdrachtgever voor het toezicht op de 'eigen' beleidsterreinen. De taken van de NVWA zijn wettelijk vastgelegd. Daarnaast geeft de NVWA invulling aan het Staatstoezicht op de Volksgezondheid[8].

Het toezicht op naleving en uitvoering van regels vindt onafhankelijk van beleid plaats. Hiervoor zijn uitgangspunten opgesteld[9]. Ondanks de onafhankelijke positie van de NVWA kan de beleidsverantwoordelijke minister de toezichthouder algemene en bijzondere aanwijzingen geven. Daarmee is de eigenstandige verantwoordelijkheid van de toezichthoudende autoriteit voor een deel ingeperkt. Deze aanwijzingen kunnen een algemeen karakter hebben (bijvoorbeeld beleidsregels) of zich richten op een enkel geval (bijzondere aanwijzing).

De aanwijzingsbevoegdheid mag niet gebruikt worden om de werkwijze van de NVWA, de uitkomsten van een onderzoek of de inhoud van adviezen of inspectierapporten aan te passen. De onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de NVWA mag nooit ter discussie staan. Burgers en bedrijven moeten kunnen vertrouwen op het onafhankelijke oordeel van de NVWA en op de deskundigheid en onpartijdigheid van de inspecteurs die het toezicht uitvoeren.

De NVWA valt als agentschap (baten-lastendienst) organisatorisch onder het ministerie van EZ en ressorteert direct onder de secretaris-generaal[10]. De NVWA is dus niet hiërarchisch ondergeschikt aan een beleidsonderdeel van het ministerie van EZ of VWS. Hiermee is binnen het ministerie van EZ een organisatorische scheiding aangebracht tussen beleid en toezicht. Dat is een belangrijke waarborg voor een onpartijdige en onafhankelijke taakuitoefening van de NVWA.

Rolvaste autoriteit

De NVWA vormt een onafhankelijk en onpartijdig oordeel. Zij is onafhankelijk van beleidsonderdelen van ministeries, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. De NVWA identificeert zich niet met belangen en bezwaren van sectororganisaties, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De NVWA is rolvast, zichtbaar als autoriteit en draagt bij aan een 'level playing field' voor de onder toezicht gestelde bedrijven.

Informeren en adviseren

De NVWA kan bevindingen, oordelen, adviezen en andere relevante gegevens rechtstreeks aan de minister of staatsecretaris voorleggen, maar dat hoeft niet in alle gevallen. De NVWA bepaalt – op basis van een goed politiek en bestuurlijk oordeelsvermogen - welke informatie zij aan de bewindspersonen en de betreffende beleidsonderdelen aanbiedt.

---

[6] Minder last, meer effect, zes principes van goed toezicht, Kaderstellende Visie op Toezicht-II (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, oktober 2005).

[7] De beleidsterreinen van het ministerie van VWS betreffen voedsel- en productveiligheid en alcohol en tabak. De beleidsterreinen van het ministerie van EZ betreffen diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid, visserij en landbouw en natuur.

[8] Artikel 36 van de Gezondheidswet en artikel 1 van het Besluit Staatstoezicht op de volksgezondheid.

[9] Zie voetnoot 5.

[10] Uitgangspunt uit de eerste Kaderstellende Visie op Toezicht.

Informatie die relevant is voor EZ en VWS, stelt de NVWA gelijktijdig ter beschikking aan beide ministeries. De minister en staatssecretaris kunnen daarnaast aangeven dat zij over bepaalde onderwerpen meer of minder intensief geïnformeerd willen worden. Het is aan de betrokken bewindspersonen om de Tweede Kamer te informeren.

Reflectieve functie van toezicht

Reflecties op beleid en toezicht moeten leiden tot verhoging van de effectiviteit ervan en tot het maken van gerichte keuzes. Ook al zijn beleid en toezicht organisatorisch van elkaar gescheiden, toch is het essentieel dat de verschillende onderdelen elkaar tijdig en goed informeren.

De NVWA informeert de beleidsonderdelen van de ministeries over de uitvoering van bestaande regels, de werking van beleid en regelgeving in de praktijk en de effectiviteit van het toezicht. Zij wijst op structurele tekortkomingen of weeffouten in wet- en regelgeving en relevante (internationale) ontwikkelingen. Daarnaast signaleert de NVWA op basis van haar risicobeoordelingen potentieel nieuwe gevaren. Omgekeerd informeren beleidsonderdelen de NVWA tijdig over beleidsvoornemens en ontwerpregelgeving voor een toets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid en de gevolgen voor het werkprogramma van de NVWA.

2. Selectief toezicht

De NVWA werkt op basis van een door de minister van VWS en de staatssecretaris van EZ goedgekeurd jaarplan.

Risicogericht en kennisgedreven

De NVWA focust op twee soorten risico's: risico op niet-naleving van wet- en regelgeving en potentieel maatschappelijk risico voor veiligheid, dier- en plantgezondheid en dierenwelzijn.

Om risicogericht toezicht te kunnen houden, moet de NVWA de kennis hebben om risicovolle en kwetsbare plekken in ketens en sectoren te herkennen. Die kennis kan op allerlei manieren worden vergaard: vanuit Bureau Risicobeoordeling en Onderzoeksprogrammering NVWA (BuRO) of uit (historische) nalevings- en fraudebeelden, vanuit de maatschappij, de media of onderzoek van de NVWA zelf. Op basis van deze informatie bepaalt de NVWA de prioriteiten in haar toezicht, rekening houdend met politieke en beleidsinhoudelijke prioriteiten en Europese controleverplichtingen.

De NVWA zet het toezicht, op basis van risicoanalyses van ketens en sectoren, in op de meest risicovolle en kwetsbare plekken. Sectoren en bedrijven in een domein worden aan de hand van uniforme uitgangspunten ingedeeld in eenduidige risicoprofielen. Op basis van de risicoprofielen richt de NVWA het toezicht vooral op bedrijven met de grootste risico's op niet-naleving.

Handhavingsregie

Handhaving is een krachtige manier om naleving van wet- en regelgeving te verhogen. Er zijn verschillende handhavingsinstrumenten. De NVWA stuurt toezicht en handhaving met behulp van handhavingsregie[11]. Dat is een methodische aanpak, waarmee de NVWA beredeneerde en herleidbare keuzes kan maken voor methoden en instrumenten in het toezicht, passend bij het risicoprofiel en de nalevingsmotieven van een doelgroep. Zo zet de NVWA de beschikbare capaciteit optimaal in. De frequentie van inspecties en de ingezette middelen zijn in verhouding met het vastgestelde risiconiveau. De NVWA houdt expliciet flexibiliteit in de capaciteit om voldoende capaciteit in huis te hebben voor ad-hoc inzet bij calamiteiten, meldingen of ad hoc prioriteiten.

[11] Programmatisch handhaven, Gids voor departementen en inspecties' (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, oktober 2010).

Fysieke bedrijfsinspecties zijn een effectief middel en blijven dan ook de basis voor het vaststellen of een bedrijf inderdaad wetten of regels overtreedt. Een inspecteur ter plaatse kan overtredingen vaststellen en sancties opleggen. De NVWA inspecteert in principe onaangekondigd. Als specifieke informatie of gegevens nodig zijn, kan een inspectie vooraf worden aangekondigd.

Gezien de beschikbare capaciteit kan de NVWA niet alle bedrijven in een keten regelmatig inspecteren. Dat is ook niet zinvol. De NVWA gebruikt, volgens de systematiek van handhavingsregie, verschillende methoden en instrumenten om naleving in alle relevante sectoren en bedrijven te bevorderen. Dat laat onverlet dat er genoeg capaciteit moet zijn om te kunnen optreden bij overtredingen van wet- en regelgeving.

De NVWA werkt aan een omslag naar betere handhaving. Dat betekent dat binnen de handhavingsregie voortdurend afgewogen moet worden of het gekozen instrument het meest geschikt is om daadkrachtig te kunnen handhaven.

De NVWA moet de effectiviteit van haar toezicht kunnen onderbouwen en zich erover kunnen verantwoorden. Daarom voert de NVWA effectmetingen uit. Daarbij kunnen bedrijfsinspecties worden ingezet om in de praktijk na te gaan of de gekozen toezichtvormen het beoogde effect sorteren.

Systeemtoezicht en tweedelijns toezicht

Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het produceren en op de markt brengen van veilige producten. Veel bedrijven zijn voor hun management- en/of productieprocessen gecertificeerd volgens één of meerdere private kwaliteitssystemen. De NVWA kan in haar toezicht rekening houden met deze private kwaliteitssystemen, als deze voldoen aan vooraf opgestelde criteria en in de praktijk blijkt dat ze werken. De NVWA stelt vast of het kwaliteitssysteem op orde is en of het bedrijf er in de praktijk naar handelt (het 'systeemtoezicht'). Een belangrijk criterium hierbij is dat een kwaliteitssysteem beschikt over een eigen sanctieregime.

Wanneer kwaliteitssystemen een rol spelen in de toezichtaanpak, baseert de NVWA het vertrouwen in goede naleving op periodieke controles van het systeem, inclusief verificaties in de praktijk. De NVWA gaat regelmatig na of het vertrouwen en daarmee de aanpak terecht is. Als door de NVWA geconstateerde gebreken in het systeem niet snel worden opgelost of als een systeem niet meer aan de vooraf gestelde criteria voldoet, houdt de NVWA in het toezicht niet langer rekening met het kwaliteitssysteem.

Bij de borging van publieke belangen zijn verantwoordelijkheden voor publiek toezicht soms bij meerdere autoriteiten belegd of zijn taken gedelegeerd. Juist dan is het ook belangrijk om te weten of dat toezicht goed functioneert. De NVWA houdt daartoe bij deze partijen (bijvoorbeeld keuringsinstanties) tweedelijns toezicht op de kwaliteit van de uitvoering.

3. Professionele autoriteit

Politiek en samenleving vragen om een sterke autoriteit die effectief, efficiënt en waar nodig stevig optreedt. Dat vereist professioneel en integer handelen van de NVWA. Daar is dan ook voortdurend aandacht voor. Het toezicht ligt op hoog niveau. Inspecteurs hebben de vereiste vakkennis, handelen uniform en passen het afgesproken interventiebeleid in de praktijk adequaat toe. De NVWA maakt actief gebruik van de nieuwste ontwikkelingen op gebieden als internationalisering en ICT.

Wetenschappelijke kennisbasis

Het werk van de NVWA begint bij een goede risicobeoordeling. Eerst wordt geanalyseerd welke risico's zich waar in de keten bevinden en waar de risico's het grootst zijn. Daar kan de handhaving zich vervolgens effectief op richten. De NVWA onderbouwt de keuzes in het toezicht met beschikbare toezichtinformatie en wetenschappelijke gegevens. De onafhankelijke keten- en risicobeoordelingen van Bureau Risicobeoordeling en Onderzoeksprogrammering NVWA (BuRO) spelen daarbij een belangrijke rol.

Uitgangspunt voor het werk van BuRO is de Wet onafhankelijke risicobeoordeling Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Op basis van de risicobeoordelingen adviseert BuRO gevraagd en ongevraagd de bewindspersonen van VWS en EZ en de inspecteur-generaal van de NVWA. De adviezen worden vervolgens gepubliceerd.

Professioneel en integer handelen

De inspecteurs handelen uniform en rolvast. De NVWA biedt de medewerkers daartoe kaders, zoals bijvoorbeeld het interventiebeleid. De NVWA investeert – onder andere via training - in vakdeskundigheid en voorwaarden voor integer, consistent en professioneel handelen en vraagt daarover rekenschap van haar medewerkers. De inspecteur beschikt over de middelen die nodig zijn om zijn taak professioneel uit te voeren. De NVWA zorgt actief voor een organisatiecultuur die daarbij past.

Incident- en crisisbeheersing

Bij (ernstige) incidenten volgt de NVWA de eigen en de door VWS en EZ vastgestelde, incidenten- en crisisaanpak. Bij vermoeden en/of verdenking van situaties die tot ernstig letsel of gezondheidsschade voor mens of dier kunnen leiden, kan de NVWA het voorzorgsprincipe toepassen. Bij incidenten of crises is de focus gericht op het oplossen ervan en daarmee op het wegnemen van het concrete risico. Als overtredingen worden geconstateerd, zet de NVWA het interventiebeleid in. Bij crisisbeheersing werkt de NVWA volgens crisisdraaiboeken, waarbij de ministeries tijdig worden geïnformeerd aan de hand van daartoe opgestelde afwegingscriteria.

De NVWA is een onafhankelijke autoriteit en zelf verantwoordelijk voor beslissingen in de incident- en crisisbeheersing. Bij interventies met ingrijpende gevolgen is het aan de NVWA om het verantwoordelijke ministerie tijdig te informeren over de interventiebeslissing.

De NVWA werkt goed samen met andere betrokken publieke partijen, zoals het RIVM en het Voedingscentrum. Relevante informatie wordt tijdig uitgewisseld. Ook bij grensoverschrijdende en internationale incidenten wisselt de NVWA goed en snel informatie uit. Bijvoorbeeld via Europese meldsystemen als het Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) en het Administrative Assistance & Cooperation system. Procedures voor meldingen zijn voor iedereen inzichtelijk (meldwijzer NVWA). De NVWA zorgt voor tijdige en goede opvolging van de meldingen.

4. Slagvaardig optreden

Daadkrachtig handhaven

Bij overtredingen van wetten en regels hanteert de NVWA een interventiebeleid. Kern daarvan is dat het rechtmatig, proportioneel, daadkrachtig ingrijpen waarborgt op een voor ondernemers kenbare manier. Dat betekent dat de NVWA slagvaardig optreedt als inspecteurs misstanden of risico's voor de veiligheid aantreffen. Hoe erger de overtreding, hoe harder de ingreep. Als de NVWA voor het eerst een kleine overtreding constateert, krijgt een bedrijf een waarschuwing. De NVWA denkt met het bedrijf mee hoe het beter kan.

Bij opzettelijke overtredingen, fraude en recidive handelt de NVWA stevig en doortastend. Altijd met als doel goede naleving van regels af te dwingen. Ingrijpen op die manier werkt ook preventief.

Uniform en effectief interventiebeleid

Politiek en maatschappij stellen steeds hogere eisen aan geloofwaardig toezicht en effectieve handhaving. Zij verwachten dat de NVWA waar nodig snel en streng optreedt. Sneller en strenger dan in het verleden.

Daarom zet de NVWA vaker en eerder bestuursrechtelijke sanctie-instrumenten in bij de handhaving. Zo is in 2015 het boeteplafond in de Warenwet verhoogd. Dat biedt meer ruimte om stevige sancties op te leggen. Om nog daadkrachtiger te kunnen optreden, scherpt de NVWA het interventiebeleid verder aan. De leidende principes daarbij zijn:

- Het interventiebeleid wordt direct in gang gezet bij de eerste constatering van een overtreding.
- De inspecteur weet precies welke maatregel hij bij welke overtreding moet opleggen. Zo wordt het interventiebeleid uniform toegepast.
- Elke constatering van een overtreding wordt vastgelegd in het inspectierapport en het dossier.
- Het interventiebeleid bepaalt voor elke overtreding een passende interventie. Afhankelijk van de ernst van de overtreding variëren de interventies van schriftelijke waarschuwing en nalevingshulp tot bestuurlijke boete, indien nodig aangevuld met andere bestuurlijke instrumenten zoals last onder dwangsom, het stilleggen van productielijnen of de sluiting van een bedrijf.
- Het interventiebeleid geeft een eenduidige en strengere maatregel voor een herhaalde overtreding. Recidive leidt altijd tot een zwaardere interventie, in principe zonder nalevingshulp.
- Bij een overtreding volgt binnen de gestelde termijn een retribueerbare herinspectie. Als dan blijkt dat een overtreding niet is opgelost, wordt een strengere maatregel opgelegd.
- Herhaalde overtredingen leiden tot strengere maatregelen. Daarbij wordt de interpretatie van ‘soortgelijke overtreding’ aangescherpt. Ook overtredingen die inbreuk maken op hetzelfde doelvoorschrift (bijvoorbeeld herhaalde overtredingen die kunnen leiden tot onveilig voedsel) gaan vallen onder ‘soortgelijke overtreding’. Hierdoor wordt recidive eerder en strenger bestraft.
- Bij escalatie ingeval van herhaalde overtredingen wordt sneller het traject van ‘notoire overtreder’ ingezet.
- Vermoedens van fraude of opzet uit het reguliere toezicht worden direct doorgemeld aan de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de NVWA, zodat (opgetelde) signalen uit regulier toezicht kunnen worden benut voor strafrechtelijk onderzoek.
- Het aangescherpte interventiebeleid wordt in lijn gebracht met de (nieuwe) bepalingen voor bestuurlijke boetes (Warenwetbesluit bestuurlijke boeten en Besluit handhaving en overige zaken Wet Dieren).

Het algemeen interventiebeleid is duidelijk en uniform voor alle wetten waarop de NVWA toezicht houdt. Naast het algemeen interventiebeleid hanteert de NVWA waar nodig specifiek interventiebeleid voor een domein. Afwijkingen van het algemeen interventiebeleid moeten goed kunnen worden onderbouwd.

De NVWA geeft adequaat opvolging aan geconstateerde tekortkomingen bij bedrijven. De opvolgtermijnen liggen vast in het interventiebeleid. Herinspecties worden binnen de daarvoor gestelde tijd uitgevoerd. De kosten voor een herinspectie zijn voor rekening van het betreffende bedrijf.

De NVWA beschikt over diverse, per domein verschillende bestuursrechtelijke en strafrechtelijke sanctie-instrumenten bij overtredingen van voorschriften. Zo is het instrumentarium voor de Warenwet recentelijk uitgebreid met verhoging van het boetemaximum naar € 810.000,- [12]. De uitwerking van de verhoging van het boetemaximum vindt plaats door wijziging van het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten[13]. In de Wet dieren ligt het boetemaximum al vanaf de instelling op dat niveau. Door middel van een wijziging van het Besluit Handhaving en overige zaken Wet dieren wordt het mogelijk gemaakt om in specifieke gevallen boetes op te leggen tot het in de wet opgenomen boetemaximum. Het wettelijk beschikbare instrumentarium voor handhaving is op deze domeinen toereikend. Voor de andere domeinen (bijv. visserij en plantgezondheid) wordt op basis van dit toezichtkader bepaald of het instrumentarium nog aanvulling behoeft.

Bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk handhaven

Het aangescherpte interventiebeleid maakt duidelijk wanneer overtredingen bestuursrechtelijk worden afgedaan of worden overgedragen aan het strafrecht. Leidend hierbij is het Richtsnoer Aanmelding en Afstemming Milieuovertredingen[14]. Dit richtsnoer beschrijft hoe de keuze voor de inzet van strafrecht, bestuursrecht of van een combinatie hiervan moet worden gemaakt en hoe aanmelding en afstemming moet plaatsvinden. De ernst van de overtreding en het gedrag van de overtreder bepalen de keuze. Strafrechtelijke afhandeling volgt op overtredingen met aanzienlijke, dreigende en/of onomkeerbare gevolgen voor de veiligheid en calculerend of crimineel gedrag van de overtreder.

Het bestuursrecht gaat uit van het stoppen van de overtreding en het eventueel straffen van de overtreder met een geldboete. Het strafrecht kan misstanden blootleggen door strafrechtelijk onderzoek en de inzet van dwangmiddelen. Daarmee heeft het strafrecht een ruim sanctiearsenaal dat complementair kan zijn aan het bestuursrecht. Via het strafrecht kunnen naast de rechtspersoon ook natuurlijke personen, bijvoorbeeld de feitelijke leidinggever van de strafbare gedraging, worden bestraft. Door optimaal gebruik te maken van beide systemen kunnen bestuursrecht en strafrecht elkaar dus aanvullen.

Proportionaliteit en zorgvuldigheid

Scherper toezicht en effectievere handhaving kunnen leiden tot (verdere) juridisering van de toezichtrelatie. Meer en steviger inzet van de bevoegdheden moet dan ook zorgvuldig gebeuren. De NVWA zoekt hierin naar een evenwichtige balans. Maatregelen moeten altijd in verhouding zijn met de geconstateerde overtreding, de ernst van het risico en het effect van de overtreding. Bovendien moeten ze passen bij de specifieke situatie. Ook de houding van een bedrijf speelt een rol. Opzettelijke overtredingen, overtredingen met grove schuld en recidive worden harder aangepakt.

Fraude en opsporing

Wie fraudeert pleegt bedrog door op papier of digitaal de werkelijkheid te verhullen of anders weer te geven. Met als doel om daar zelf voordeel mee te behalen. Fraude valt vaak pas vast te stellen na diepgaand onderzoek naar aanleiding van signalen dat er iets niet in de haak is. NVWA-inspecteurs moeten dus niet alleen beschikken over voldoende kennis en vaardigheden, maar ook gespitst zijn op dergelijke signalen. Het is belangrijk vermoedens van fraude of opzet te delen met de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD).

[12] Wet van 20 mei 2015 tot wijziging van de Warenwet (Stb 2015, 235).

[13] In dit besluit zal een omzetgerelateerde boete worden geïntroduceerd voor overtredingen op het terrein van eerlijkheid in de handel en goede voorlichting aan de consument die opzettelijk of met grove schuld zijn begaan. Deze omzetgerelateerde boete wordt uitsluitend opgelegd aan bedrijven die een bepaalde jaaromzet halen. Als boete wordt een bepaald percentage van die jaaromzet gehanteerd, met een maximum van € 810.000,-.

[14] RAAM, vastgesteld door de Strategische Milieukamer (SMK) op 21 januari 2013.

De inzet van inlichtingen en opsporing is een belangrijke voorwaarde voor het waarmaken van de 'zacht waar het kan, hard waar het moet-aanpak'. Meer en eerder dan in het verleden zet de NVWA dan ook in op opsporing van fraude en strafbare feiten. Signalen die in het regulier toezicht worden opgevangen, komen snel terecht bij de IOD. Dat is in lijn met de ontwikkeling van Europese regelgeving voor officiële controles. Bevoegde autoriteiten moeten onderzoek naar fraude en misleiding standaard meenemen in risicogerichte controles in de levensmiddelen-, veterinaire en fytosanitaire sector. Op basis van het interventiebeleid kan de NVWA besluiten dat de IOD strafrechtelijk moet optreden. Het Openbaar Ministerie beslist om al dan niet tot strafrechtelijke vervolging over te gaan.

Berekenende daders die ernstige overtredingen met een hoog risico plegen, moeten hard worden aangepakt. De inzet van de IOD en het Functioneel Parket is daarbij van essentieel belang. Bovendien helpen zij om dergelijke overtredingen in het vervolg te voorkomen. Strafrecht wordt ingezet als dat effectiever blijkt dan andere instrumenten. Het kan een rol spelen naast bestuurlijke herstelsancties. Opsporing kan het aangewezen instrument zijn als andere (bestuursrechtelijke) instrumenten niet of niet meer toereikend zijn.

5. Transparant en efficiënt toezicht

Inzicht in interventiebeleid

De NVWA maakt toezicht, handhaving en interventiebeleid inzichtelijk en daardoor voorspelbaar. Bedrijven weten zo wat de gevolgen zijn van hun handelen. Het interventiebeleid is, onder mandaat van de inspecteur-generaal NVWA, vormgegeven in een beleidsregel die integraal wordt gepubliceerd op de website van de NVWA. Op de site geeft de NVWA in het algemeen aan wat de regels zijn, hoe ze worden toegepast, welke sancties gelden bij overtredingen en waar men beklag kan doen.

Ook voor individuele bedrijven maakt de NVWA haar werkwijze transparant. Geïnspecteerde bedrijven ontvangen op hun verzoek en waar juridisch mogelijk, een schriftelijke of digitale terugkoppeling van de inspectieresultaten. Daarin staan in ieder geval het doel van het bezoek, de gebruikte methode en het resultaat van de inspectie.

Openbaarmaking inspectiegegevens

De NVWA maakt inspectiegegevens actief openbaar[15], waar mogelijk via internet. Zij zet daarbij in op openbaarmaking van inspectiegegevens met de volgende doelen:

- het bieden van transparantie aan partijen binnen de (voedsel)productieketen zodat zij hierop hun keuzen kunnen baseren (handelingsperspectief);
- het leveren van een bijdrage aan het vertrouwen van de consumenten in het handelen van de overheid, in het voedsel en in andere producten/diensten;
- het verhogen van het niveau van naleving.

De NVWA kijkt steeds of de verwachte resultaten van openbaarmaking opwegen tegen de benodigde inzet van mensen en middelen. De openbaar gemaakte inspectiegegevens zijn up-to-date, eenduidig en zo volledig mogelijk. Ze worden begrijpelijk en op een moderne manier gepresenteerd. Als bij een bedrijf tekortkomingen zijn geconstateerd, zorgt de NVWA voor tijdige opvolging via herinspecties, om te voorkomen dat het bedrijf onnodig lang in een negatief daglicht staat.

[15] Vooralsnog vindt openbaarmaking plaats op basis van de Wet openbaarheid bestuur (WOB). In het recente wetsvoorstel tot wijziging van de Gezondheidswet, dat thans bij de TK aanhangig is, worden de mogelijkheden tot openbaarmaking van inspectiegegevens verbeterd, wat bredere uitrol gemakkelijker maakt.

Efficiënt toezicht

Om publieke middelen optimaal in te zetten en de eventuele last voor bedrijven te beperken, voert de NVWA het toezicht zo effectief en efficiënt mogelijk uit. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van 'state of the art' ICT en waar zinvol en mogelijk inspecties te combineren. Daarbij mag de aandacht voor het terugdringen van lasten en kosten natuurlijk niet ten koste gaan van borging van publieke belangen als voedselveiligheid. Om inzicht te krijgen in de efficiency van het toezicht, brengt de NVWA de gerealiseerde maatschappelijke opbrengsten, de kwantitatieve en kwalitatieve effecten ervan in kaart. Zij geeft aan wat toezicht bijdraagt aan de mate waarin bedrijven wetten en regels naleven. Dit vormt de basis voor sturing op en verantwoording over prioriteitstelling en werkzaamheden.

Transparante tarieven

Begroting en tarieven van de NVWA worden jaarlijks vastgesteld. Op basis daarvan worden de retributietarieven voor het bedrijfsleven (daar waar retributies aan de orde zijn) vastgesteld. Waar mogelijk rekent de NVWA de kosten door aan het bedrijfsleven. De NVWA volgt daarbij het kabinetsstandpunt Maat Houden 2014 en relevante EU verordeningen[16] tot het heffen van retributies. Conform Maat Houden 2014 is het uitgangspunt dat de retributietarieven van de NVWA kostendekkend zijn. Daarvoor is het van belang dat de NVWA zo efficiënt mogelijk werkt en helder is over de kostenopbouw en over de intentie om de kosten te beperken.

Publieke verantwoording

De NVWA legt politieke en maatschappelijke verantwoording af. Zij maakt heldere en kenbare keuzes en communiceert over waar zij al dan niet verantwoordelijkheid voor neemt. Zij verantwoordt zich achteraf, bijvoorbeeld in het openbaar jaarverslag, over effectiviteit, doelmatigheid en maatschappelijke opbrengsten.

6. Samenwerking

Samenwerking met nationale, Europese en internationale autoriteiten

De NVWA moet optimaal geïnformeerd zijn en blijven over risico's in ketens en sectoren. Met het oog daarop werkt zij goed samen met andere toezichthouders. Zij maken elkaar onderling attent op signalen over mogelijke risico's, daarbij gebruikmakend van basisregistraties, zoals bijvoorbeeld die van de Kamer van Koophandel en van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. De NVWA stemt (meerjaren)handhavingsplannen en risicoprofielen, waar zinvol, af met andere toezichthouders. Het is van groot belang dat autoriteiten elkaar goed en tijdig informeren, zeker als het gaat om risico's voor mens, dier, plant of milieu of om (voedsel)fraude.

Soms kan het efficiënt en effectief zijn als verschillende toezichthouders hun inspecties combineren, bijvoorbeeld om de toezichtlast voor bedrijven te beperken. Uiteraard worden daarbij de belangen van de bedrijven en van de toezichthouders zorgvuldig tegen elkaar afgewogen.

De NVWA werkt ook internationaal actief samen met andere toezichthouders. Bijvoorbeeld met toezichthouders uit andere Europese lidstaten, Food and Veterinary Office (FVO), Europol/Interpol en andere Europese instellingen. Zij wisselen informatie uit en melden incidenten via Europese meldingssystemen. Ook delen zij kennis met elkaar over (potentiële) risico's en over alternatieve toezichtvormen, bijvoorbeeld toezicht op verkoop via internet.

[16] De NVWA rekent controlekosten door aan het bedrijfsleven als er sprake is van het profijtbeginsel of van het 'veroorzaker betaalt'-beginsel en ook als er vanuit Europese wetgeving verplichtingen gelden voor het innen van retributies (bijvoorbeeld op basis van Verordening (EG) nr. 882/2004).

Samenwerking met (kennis)instellingen

De NVWA is een kennisgedreven organisatie. Om steeds op de hoogte te zijn van de nieuwste kennis op het gebied van toezicht, is het belangrijk dat de NVWA samenwerkt met wetenschappelijke kennisinstellingen. Ook om actuele wetenschappelijke risicoanalyses - die essentieel zijn voor de inrichting van het NVWA-toezicht - te kunnen maken zijn samenwerkingsverbanden met kennisinstellingen een voorwaarde; daar beschikt men immers over 'state of the art' kennis. Hiertoe werkt de NVWA actief samen met kennisinstellingen, zoals Wageningen Universiteit en Research Center (WUR), Stichting DLO, RIVM, TNO, RIKILT en Imares. Ook met andere instellingen zoals het Voedingscentrum en de European Food Safety Authority (EFSA) werkt de NVWA vruchtbaar samen.

Bijlage 9

Ondernemingsraad KDS.

Aan de voorzitter en de leden van de vaste Commissie Economische Zaken in de Tweede Kamer
cc. Minister van VWS,
Staatsecretaris van EZ.

8 december 2015.

Geachte dames en heren,

Bedoeling van dit schrijven
Wij zijn leden van de Ondernemingsraad KDS BV, met een grote achterban die als "officiële assistenten" verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van de vleeskeuring in alle slachterijen.

Niet alleen wij, de officiële assistenten, hebben een rol met betrekking tot het waarborgen van de voedselveiligheid, maar ook de Nederlandse overheid en daarmee u als Kamerleden spelen hierin een niet onbelangrijke rol. Dit heeft u laten blijken door een ingrijpende verandering in de bedrijfsvoering rondom de vleeskeuring in te gaan voeren. De noodzaak tot het terugbrengen van de keuringen van de private sector naar het publieke domein teneinde de onafhankelijkheid te kunnen waarborgen ten behoeve van de voedselveiligheid, ondersteunen wij van harte. Met deze brief vragen wij u om de toekomst van de (onafhankelijke) vleeskeuring veilig te stellen en hiermee ook de veel bediscussieerde voedselveiligheid.
Daarnaast willen we met deze brief onze zorg uitspreken over de huidige inrichting van de vleeskeuring en doen een aantal suggesties ten aanzien van punten die ons inziens in ieder geval op korte termijn aangepast/gewijzigd zouden moeten worden.

Als FNV ondersteunen wij de ondernemingsraad van KDS in de bovenstaande oproep aan u als Tweede Kamerleden, omdat ook wij van mening zijn dat overheveling van de vleeskeuringen naar het publieke domein de aangewezen weg is om de onafhankelijkheid en daarmee de kwaliteit van de vleeskeuringen te garanderen en daardoor de voedselveiligheid te bevorderen. Ook de onderstaande suggesties van de ondernemingsraad ten aanzien van de huidige keuring ondersteunt de FNV, omdat officiële assistenten in het kader van voedselveiligheid een verantwoordelijke functie hebben, zich ook verantwoordelijk voelen, maar door de bestaande organisatie van hun werk onvoldoende verantwoordelijk kunnen optreden. Gegeven het maatschappelijk belang van hun werkzaamheden, is dit in de ogen van de FNV een uiterst onwenselijke situatie.

Voedselveiligheid gezamenlijke verantwoordelijkheid
Zoals gezegd een veel besproken item in de media en politiek. Voedselveiligheid is een keten. Deze begint bij de producent en via diverse processen eindigt deze op het bord van de consument. Wij, de officiële assistenten, vormen een wezenlijk onderdeel in de keten van voedselveiligheid. Als officiële assistent zijn wij ons bewust van en voelen wij ons verantwoordelijk voor ons aandeel in die voedselveiligheidsketen, namelijk de vleeskeuring. Deze verantwoordelijkheid is aan ons

toevertrouwd en wij zijn van mening dat dit een taak is die ook door ons, als officiële assistenten, met daarbij horende verantwoordelijkheid wordt uitgevoerd.

Huidige keuring
Een groot deel van de processen van de vleeskeuring (hoe te keuren) staan beschreven in de zogenaamde "hygiëne richtlijnen" en het "toezichtsprotocol RA 86". De meeste hierin vermelde voorschriften zijn algemene voorschriften. Behalve de standaardvoorschriften kunnen er per bedrijf ook maatwerkvoorschriften worden opgenomen. Zoals in de meeste processen zijn er ook binnen de vleeskeuring een aantal zaken die voor verbetering in aanmerking komen. Om de keuring in de toekomst zo optimaal en onafhankelijk mogelijk te kunnen uitvoeren is het, naar mening van de Ondernemingsraad, noodzakelijk dat op een aantal onderdelen veranderingen worden aangebracht of bevoegdheden worden uitgebreid ten gunste van de officiële assistenten. Dit draagt bij aan de blijvende borging van de voedselveiligheid en daarmee volksgezondheid. Hieronder een aantal voorbeelden (uit de praktijk) van protocollen of afspraken die, naar onze mening, voor wijziging in aanmerking zouden moeten komen.

Directe afhandeling van misstanden
Op de werkvloer werken twee partijen aan hetzelfde product. Namelijk de officiële assistent (die de fysieke keuring doet) en een medewerker van de NVWA (onder wiens verantwoording de fysieke keuring plaatsvindt). Op dit moment is de medewerker NVWA het bevoegd orgaan waar misstanden gemeld dienen te worden en die bevoegd is om direct op te treden. Herhaaldelijk komt het voor dat er tijdens de keuring een misstand wordt geconstateerd, maar dat deze "verdwijnt" omdat er niet direct ingegrepen kan worden door de officiële assistent en de verantwoordelijke dierenarts van de NVWA niet altijd direct voorhanden is.

Onze aanbeveling is om op korte termijn de voedselveiligheid beter te borgen door de officiële assistent – bij afwezigheid van de NVWA medewerker op de werkvloer – de bevoegdheid toe te kennen om direct te kunnen handelen/ingrijpen in het proces indien de noodzaak daartoe aanwezig is.

Kortere lijnen in communicatie
Er wordt nu gecommuniceerd over erg veel schijven, waardoor vervuiling van de berichtgeving ontstaat en in sommige gevallen te laat gereageerd wordt. Een voorbeeld. Volgens protocol dienen bepaalde ongeregeldheden door de officiële assistent eerst gemeld te worden bij de Operationeel Coördinator. Deze meldt dit, volgens protocol, bij de verantwoordelijke regiomanager. De regiomanager neemt vervolgens contact op met de dienstdoende NVWA dierenarts. De regiomanager koppelt zijn gesprek met de NVWA dierenarts terug aan de melder van de ongeregeldheden. Ook kan de officiële assistent ervoor kiezen om een misstand te melden door een zogenaamd 102-formulier in te vullen. Ook deze administratieve afhandeling loopt via te veel schijven.
Het standaardiseren van handelingen middels protocollen staat uiteraard niet ter discussie. Tegelijkertijd dient ons inziens handelen conform protocol niet tot resultaat te hebben dat er te laat gehandeld wordt omdat hiermee het doel – borgen van de voedselveiligheid – voorbij geschoten wordt.

Onze aanbeveling is dat de officiële assistent direct zijn/haar bevindingen moet kunnen melden bij de dienstdoende dierenarts van de NVWA. Gezamenlijk kan dan worden overlegd wie welke (directe) acties onderneemt.

Afdwingen slachtprocestempo of stopzetten.
Daar waar nodig zouden officiële assistent meer invloed moeten hebben op het slachtprocestempo (lees: baansnelheid). Bij een te hoge baansnelheid komt namelijk de keuringskwaliteit in het gedrang. Ook hier kan er niet direct geacteerd worden door de officiële assistent.

Onze aanbeveling is dat de officiële assistent in direct overleg met de verantwoordelijke NVWA dierenarts onmiddellijk de baan stop moeten kunnen zetten of onmiddellijk de slachterij aan moet kunnen spreken teneinde de kwaliteit van de keuring te kunnen garanderen.

Waarborgen onafhankelijkheid
Slachterijen moet verteld worden wat hun rol en verantwoordelijkheid is in het proces van slachten. Hen moet duidelijk gemaakt worden dat zij géén enkele rol spelen met betrekking tot de keuring. Te vaak wordt er gedacht dat de slachterij een klant is van de keuringsinstantie. Wanneer dit denken geen halt wordt toe geroepen kan er geen borging zijn van de onafhankelijkheid van de organisatie die de keuring verricht. De keuring dient ten allen tijde onafhankelijk te zijn, zonder invloeden van buiten.

Ons gezamenlijk doel: vertrouwen in voedselveiligheid
Kort samengevat.
Als officiële assistenten vormen wij een belangrijk onderdeel in de keten van voedselveiligheid. Wij moeten onafhankelijk en zelfstandig kunnen opereren; één orgaan met taakvolwassen en verantwoordelijke medewerkers. Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat wij op geen enkele manier commerciële belangen hebben. We moeten hand in hand kunnen opereren met de NVWA medewerkers.

- De noodzaak tot het onderbrengen van de vleeskeuringen in het publieke domein om de onafhankelijkheid en daarmee de voedselveiligheid te waarborgen, ondersteunen wij van harte.

Teneinde de kwaliteit van de keuringen en daarmee de voedselveiligheid ook op korte termijn te kunnen garanderen:

- bevelen wij aan om op korte termijn de voedselveiligheid beter te borgen door de officiële assistent – bij afwezigheid van de NVWA medewerker op de werkvloer – de bevoegdheid toe te kennen om direct te kunnen handelen/ingrijpen in het proces indien de noodzaak daartoe aanwezig is.
- In het verlengde van het bovenstaande bevelen we aan dat de officiële assistent direct zijn/haar bevindingen moet kunnen melden bij de dienstdoende dierenarts van de NVWA. Gezamenlijk kan dan worden overlegd wie welke (directe) acties onderneemt.
- Tenslotte bevelen we aan dat de officiële assistent in direct overleg met de verantwoordelijke NVWA dierenarts onmiddellijk de baan stop moeten kunnen zetten of onmiddellijk de slachterij aan moet kunnen spreken.

Ondernemingsraad KDS.

Zoals uit deze brief blijkt hebben we gezamenlijke doelen. Een van de belangrijkste is de voedselveiligheid blijvend borgen en de consument daarvan ook te overtuigen. Nadat u een besluit heeft genomen over de herinrichting van de keuring, zouden wij, Ondernemingsraad/officiële assistenten, een actieve rol willen spelen bij de vorming van de nieuwe organisatie.

Uiteraard zijn we gaarne bereid tot een toelichting op hetgeen in deze brief staat.

Hoogachtend,

Ondernemingsraad KDS BV

[redacted]

[redacted]
Secretaris

FNV

[redacted]

[redacted]
Dagelijks bestuurder FNV

Bijlage 10

Afhandeling KDS aandachtsformulieren PM keuring (102's) en omissielijst

Werkwijze 102
Wanneer er opmerkingen zijn over de PM keuring, dan kan een officiële assistent (OA) naast een mondelinge melding dit ook vastleggen op een zogenaamd 102 formulier. Nadat een formulier is ingevuld door een OA pakt diens leidinggevende (de regiomanager van KDS) deze op en bespreekt hij het geconstateerde met de bedrijven beheerder van de NVWA, dan wel met de teamleider van de NVWA. In de meeste gevallen volgt er dan direct een corrigerende maatregel, waardoor het aangegeven "probleem" ter plekke wordt opgelost.
Maandelijks ontvangen de afdelingshoofden van de NVWA een maandrapportage met daarin een totaaloverzicht van de uitgeschreven 102s. Deze overzichten worden, indien gewenst, nader toegelicht door KDS in de tweewekelijkse besprekingen tussen de afdelingshoofden en de sectormanager van KDS.

Resultaten eerste helft 2019
De maandrapportages geven in grote lijnen aan wat veelvoorkomende aandachtspunten zijn, en welke bedrijven dit betreft. In de eerste helft van 2019 hebben wij in totaal 148 102s uitgeschreven.

De top 3 van de 102's bestaan uit:

- Aanbiedingsvorm (bezoedeling) 48 formulieren
- Aanbiedingsvorm (overig) 32 formulieren
- Ongewenst gedrag medewerkers slachthuis 11 formulieren

De top 3 bedrijven die de lijst aanvoeren zijn:

- Bedrijf A 30 102's
- Bedrijf B 20 102's
- Bedrijf C 12 102's

Op zowel bedrijf A, bedrijf B als bedrijf C gaan de 102's voornamelijk over de aanbiedingsvorm (zowel bezoedeling als overige). Op bedrijf A is ook 6 maal een 102 ingevuld vanwege ongewenst gedrag.

Conclusie bevindingen
Over het algemeen kan gesteld worden dat de meeste 102's worden geschreven m.b.t. fecale bezoedeling en/of een niet correcte aanbiedingsvorm. Meestal worden de problemen direct door een dierenarts opgelost, maar zien we dat sommige bedrijven iedere keer weer terugvallen in hun oude patroon. Dit zorgt er dan ook voor dat sommige bedrijven lijstaanvoerders zijn waar het gaat om 102s over de aanbiedingsvorm. Door middel van de maandrapportages hebben wij een tool gemaakt, waarop de NVWA waar nodig kan ingrijpen.

Omissielijst
Naast de maandrapportages van de 102s wordt er ook maandelijks een zgn. omissierapportage naar de afdelingshoofden van de NVWA gestuurd en wordt deze, indien nodig, toegelicht door KDS in het tweewekelijkse overleg tussen de afdelingshoofden en de KDS sectormanager.

Op deze omissielijst staan doorgaans zaken die al langere tijd aandacht vragen, dan wel afwijken van het gebruikelijke c.q. de gebruikelijke procedures.
Maandelijks worden de vorderingen door het management gevolgd en indien nodig wordt er ingegrepen.

Een quick scan van deze lijst laat zien dat de meeste zaken te maken hebben met het niet correct omschreven zijn van de werkmethode. M.a.w.: de verlangde procedures kunnen niet opgevolgd worden, doordat de werkwijze van het bedrijf de vereiste aanbiedingsvorm niet kan garanderen. Dergelijke “afwijkende werkwijzen” dienen omschreven te zijn in een zogenaamd maatwerkprotocol. Hierin staan afwijkingen en handelswijze t.o.v. de verordening en het toezichtsarrangement. De NVWA is verantwoordelijk voor dit document en zorgt voor een juiste afweging van regels, belangen en werkwijzen. Vanzelfsprekend schuurt dit nogal eens met de praktijk.

Wanneer wij kijken naar de huidige lijst met omissies dan zien wij daar het volgende:
- 40 bedrijven zijn gedefinieerd op de lijst
- Voor 31 bedrijven zijn wij in afwachting van (nieuwe) maatwerkafspraken
- Een aantal bedrijven hebben langer lopende kwaliteitsissues

Voorbeelden van langer lopende kwaliteitsissues:
- Bedrijf X:
    - Aanbiedingsvorm (karkassen hangen tegen elkaar)
    - Aanbiedingsvorm (fecale bezoedeling)
    - Er worden slachthandelingen verricht aan het karkas door bedrijfsmedewerkers ten tijde van de keuring (ARBO)
    - Routing voor OAs is door de vuile slachthal (hygiëne)
- Bedrijf Y:
    - Aanbiedingsvorm (pathologische afwijken worden voor de PM keuring verwijderd door bedrijfsmedewerkers)
    - Aanbiedingsvorm (fecale bezoedeling)
- Bedrijf Z:
    - Nacontrole niet goed mogelijk (baansnelheid)
    - Aanbiedingsvorm (fecale bezoedeling)
    - Geen up to date maatwerkafspraken

Conclusie bevindingen
In de praktijk zien we vaak dat de NVWA ons meldt dat zij op zoek is naar juridische grondslagen om zo doende effectief te kunnen handhaven. Dit kost tijd. Hierdoor blijven sommige zaken langer dan gehoopt liggen.
Wanneer we kijken naar de maatwerkafspraken dan zien we dat de praktijk niet altijd even goed te verwoorden is in een dergelijk document met als resultaat dat deze documenten lang op zich laten wachten en er onduidelijkheden zijn over de uit te voeren werkzaamheden en werkmethoden.
De overige zaken die langere tijd op de omissielijst blijven staan hebben vervolgens diverse redenen, die overigens vaak wel in lijn staan met de twee voorgaande punten. Daarnaast staan er meer complexe zaken op die een rigoureuze verandering voor het bedrijf tot gevolg zouden hebben.

8 augustus 2019

Bijlage 11

8b
Dira 19.11.2012

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Directieraad

Directie Staf

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.vwa.nl

[redacted]

T 088 223 [redacted]
F 088 223 [redacted]

[redacted]

Datum
12 november 2012

nota

Uitgangspunten interventiebeleid en 'Hard waar het moet'-aanpak

Uitgangspunten interventiebeleid en 'Hard waar het moet'-aanpak

Doel van de nota

Deze nota geeft voor de NVWA de uitgangspunten voor het interventiebeleid (de interventiestrategie bij handhaving of repressief toezicht) en de 'hard waar het moet'-aanpak.

Het interventiebeleid beschrijft hoe de NVWA optreedt bij constatering van een overtreding (bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving).
De nota beidt daarmee in aansluiting op het MJBH het kader voor de opstellers van interventiebeleid per domein.

Met deze centraal voor de gehele NVWA vastgelegde uitgangspunten of handvatten voor het interventiebeleid en de 'hard waar het moet'-aanpak zorgt de NVWA voor interventiebeleid dat voor ieder toezichtsdomein, aan de hand van vigerende wetgeving, op een vergelijkbare wijze is opgesteld. Dit interventiebeleid heeft de status van een beleidsregel.
Beleidsregels of interventiebeleid geven duidelijkheid aan burgers, bedrijfsleven en andere stakeholders over hoe de NVWA optreedt. Het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel is hierop van toepassing. De generieke uitgangspunten of handvatten in dit document dienen per domein vertaald te worden in interventiebeleid en hebben dus niet diezelfde status. Stakeholders en derden kunnen zich dus, bijvoorbeeld in rechte, niet beroepen op deze uitgangspunten.

In hoofdstuk 1 en 2 zijn de uitgangspunten voor de NVWA neergelegd.
De bijlage geeft een nadere toelichting op deze uitgangspunten.

1. Uitgangspunten interventiebeleid

1.1 Interventiebeleid

Het interventiebeleid van de NVWA wordt beschreven langs de volgende 5 lijnen:
1. de basisprincipes
2. de indeling van overtredingen
3. interventiebeleid per domein
4. de hard waar het moet aanpak
5. de vastlegging van het interventiebeleid

Ad 1. de basisprincipes

⇒ De NVWA geeft aan hoe zij haar beleidsvrijheid ten aanzien van het interveniëren bij niet-naleving van de wettelijke eisen invult. Dit om de rechtszekerheid te bevorderen en willekeur te voorkomen.

⇒ De algemene uitgangspunten en het interventiebeleid per domein worden voorlopig beperkt tot interveniëren bij repressieve inspecties. Later zijn de documenten uit te breiden met interventiebeleid bij horizontaal toezicht (convenanten), toezicht op andere instellingen, indeling van bedrijven in het stoplichtenmodel, en dergelijke.

⇒ De NVWA houdt bij op te leggen maatregelen na overtreding rekening met het niveau van vertrouwen van de NVWA in de onder toezicht gestelde; afspraken over interventiebeleid kunnen worden vastgelegd in interventiebeleid, maar ook in convenanten met bedrijven.
Indien een convenant met een bedrijf is afgesloten geldt het volgende uitgangspunt: Als binnen een convenantconstructie onregelmatigheden of tekortkomingen worden geconstateerd, worden deze in samenspraak met de convenantpartner opgelost; Als een convenantpartner verwijtbaar en toerekenbaar afwijkt van de afspraken in het convenant wordt het convenant opgezegd.

⇒ De uitgangspunten gelden voor de gehele NVWA en worden vastgesteld door de directieraad.

⇒ De NVWA heeft interventiebeleid, waarbij de inspecteur – binnen de wettelijke kaders - bij elke overtredingssituatie díé interventie oplegt, die op grond van de geldende wet- en regelgeving kan worden opgelegd en die aansluit bij de zwaarte van de overtreding, het motief voor het overtreden, de omstandigheden waaronder de overtreding is begaan, de frequentie van de overtreding en de kans op herhaling.
De NVWA geeft daarbij de ruimte aan de inspecteur om op basis van zijn ervaring en als de feiten daartoe aanleiding geven na overleg met de teamleider gemotiveerd af te wijken van het interventiebeleid. Binnen de gekozen mogelijkheden kan de inspecteur kiezen voor een lichtere of zwaardere interventie; We beschrijven in het interventiebeleid de ruimte die de inspecteur heeft;

⇒ In principe wordt het bestuursrecht toegepast tenzij wettelijke bepalingen aangeven dat het Strafrecht moet worden toegepast of bestuurlijk handhaving niet mogelijk is. Indien dit het geval is wordt uiteraard Strafrecht toegepast; Daar waar mogelijk zal de Bestuurlijke strafbeschikking worden toegepast.

⇒ Het optreden bij zware overtredingen is allereerst corrigerend en er op gericht om de overtreding op te heffen en (verdere) schade voor mens, dier en/of milieu op te doen heffen.

⇒ De NVWA legt geen zwaardere interventie op dan nodig is om de overtreding op te (doen) heffen en herhaling te voorkomen; daarnaast sanctionerend waar relevant en/of door de wetgeving voorgeschreven (proportionaliteit).

⇒ De NVWA past de uitgangspunten aan bij veranderende wetgeving en/of behoeften uit de uitvoering.

Ad 2. de indeling van overtredingen

⇒ Overtredingen zijn ingedeeld in vier klassen van zwaarte: van complexe fraude, tot verwaarloosbare overtredingen. Bij elke klasse is een proportionele interventie en follow-up aangegeven, passend bij de zwaarte van de

overtreding en het risico. 'Hard waar het moet'-aanpak wordt ingezet voor overtredingen in de klassen B en C, als het interventiebeleid met corrigerende en sanctionerende boeterapporten/bestuurlijke strafbeschikkingen/processen-verbaal niet voldoende effect heeft.

⇒ In een aantal wetten - waaronder Wet dieren - is opgenomen dat elke overtreding nader ingedeeld moet worden in ernstig, overtreding of gering met daarbij verdubbeling respectievelijk halvering van de op te leggen boetebedragen. Bij de uitwerking van interventiebeleid voor domeinen waar dat onderscheid gemaakt moet worden dienen bij overtredingen de afwegingsgronden aangegeven te worden voor deze verdubbeling of halvering.

⇒ Deze indeling geldt voor alle domeinen van de NVWA, voor zover de NVWA zelf intervenieert en de maatregelen oplegt.

Ad 3. interventiebeleid per domein

⇒ De NVWA hanteert voor alle domeinen van de NVWA dezelfde uitgangspunten voor het interveniëren bij constateren van overtredingen evenals voor de aanpak van notoire overtreders.

⇒ Interventiebeleid per domein wordt vastgesteld door de hoofdinspecteur van de divisie, waaraan het domein is toegewezen (bij divisieoverstijgende domeinen na consultatie van de andere betrokken hoofdinspecteurs) met hoofd TO als eigenaar.

⇒ De NVWA stelt op basis van deze uitgangspunten interventiebeleid per domein, handhavingmethode of sector op, waarin per domein/sector/handhavingmethode de overtredingen worden benoemd, de hoogte van de afwijking, de overtredingklasse, de eventuele boetecategorie, de interventie, de follow up en de interventie bij herhaalde overtreding.

⇒ Bij het opstellen van interventiebeleid per domein wordt het beschikbare interventie-instumentrium in kaart gebracht.

⇒ Onderdeel van het interventiebeleid per domein is ook de 'Hard waar het moet'-aanpak binnen het domein/sector/handhavingsmethode en de integratie met opsporing.

⇒ De NVWA stelt ook interventiebeleid op voor uitvoerende taken en voor overtredingen waarvoor de afhandeling bij andere instanties ligt (bijvoorbeeld verificatie Gemeenschappelijk landbouwbeleid t.b.v bij Dienst Regelingen, Handelingen van dierenartsen die overgedragen worden aan het Veterinair tuchtcollege); Het interventiebeleid beschrijft de overtredingen, de hoogte van de afwijking, eventueel de overtredingsklasse en de afhandelende instantie.

⇒ Voor inspecties inspecties voor andere inspectiediensten (bij voorbeeld I-SZW) wordt geen interventiebeleid opgesteld, tenzij de afhandeling van overtredingen is overgedragen aan de NVWA;

⇒ Voor inspecties en controles bij bedrijven, waarbij niet de gecontroleerde maar de NVWA zelf de verantwoordelijkheid heeft voor het laten opheffen van ongewenste situaties wordt gewerkt conform de opgestelde draaiboeken. Voorbeelden: fytosanitair (bestrijding ongewenste organismen, zoals boktor) en crisisinterventies (bestrijding crisis, zoals MKZ, Q-koorts).

⇒ Per domein kan tevens bepaald worden of het zinvol is om interventies in het kader van opsporing en fraude te beschrijven. In veel gevallen zullen de interventies specifiek voor de betrokken zaak zijn en in overleg met het Openbaar Ministerie tot stand komen

Ad 4. de hard waar het moet aanpak

⇒ De NVWA voert de inspectiefrequentie op en hanteert bij notoire overtreders een zwaarder interventie-instrumentarium, zoals schorsing, beëindiging van bedrijfsactiviteit en bedrijfssluiting. De aanpak is er op gericht de overtredingen op zo kort mogelijke termijn te beëindigen en herhaling te voorkomen.

⇒ De NVWA past 'hard waar het moet' toe als het interventiebeleid met corrigerende en sanctionerende interventies onvoldoende effect heeft en de overtredingen niet beëindigd worden.

⇒ De criteria voor de 'hard waar het moet'-aanpak worden opgenomen in het interventiebeleid per domein.

Ad 5 De vastlegging van interventiebeleid

⇒ De NVWA legt de uitgangspunten van de aanpak vast en communiceert daarover met de stakeholders; De NVWA gaat uit van vertrouwen in contacten met de onder toezicht gestelde.

⇒ Interventiebeleid wordt goed en adequaat vastgelegd en is op een handzame eenvoudige manier beschikbaar voor de medewerkers, vooral voor de inspecteurs tijdens hun werkzaamheden 'buiten'

⇒ De uitgangspunten van het interventiebeleid worden opgenomen in het MJBH en gepubliceerd op de website NVWA.

⇒ Interventiebeleid per domein wordt intern en extern gepubliceerd.

1.2 Indeling en definities van overtredingen

Overtredingen worden ingedeeld in klassen naar zwaarte van de overtreding.
De volgende uitgangspunten bepalen de klasse waarin een overtreding wordt ingedeeld:
Uitgangspunt 1: Het risico: het effect van de overtreding op mens, dier en milieu;
Uitgangspunt 2: Politiek en beleidsbelang: het belang om overtredingen op te heffen en herhaling te voorkomen;
Uitgangspunt 3: Ondermijning van wettelijke stelsels;
Uitgangspunt 4: Complexe fraude.

Overtreding klasse A

Strafbare feiten die naar hun aard complex zijn en/of grote effecten tot gevolg kunnen hebben waarbij meestal sprake is van flagrante schendingen van de rechtsorde (Complexe fraude, *zie & 3.3.2 kwalitatief beoordelingskader, bijlage 14 Organisatiebesluit, juli 2011* en de criteria aangegeven in het Strafrecht).

Overtreding klasse B

Een overtreding:
Vanuit risico:

- met een zodanig karakter, dat er een ernstig risico bestaat voor de gezondheid of veiligheid van de mens, en/of;
- met een zodanig karakter, dat sprake is van grove misleiding van de consument, en/of;
- met een zodanig karakter, dat er een ernstig risico bestaat voor de gezondheid van plant of dier, en/of;

- met een zodanig karakter, dat er een ernstig risico is, dat snel ingrijpen van de overheid vereist, met inbegrip van risico's waarvan de gevolgen zich niet onmiddellijk voordoen, waardoor direct of op lange termijn ernstig letsel / ernstige gezondheidsschade wordt veroorzaakt en/of;
- met een zodanig karakter, dat er een ernstige aantasting is van het welzijn der dieren en/of;
- met een zodanig karakter, dat er een ernstig risico bestaat voor natuur en/of milieu en/of;

Vanuit andere overwegingen:

- met een zodanig karakter, dat er een overtreding, ongeacht de zwaarte van overtreding, wordt begaan, die gevolgen heeft voor de keten en/of een ondermijning is van het systeem en/of;
- met een zodanig karakter, dat er niet voldaan wordt aan EU-subsidievoorwaarden en/of;
- waarvan de wetgever heeft aangegeven dat altijd sanctionerend (Boeterapport, Bestuurlijke strafbeschikking, Proces-verbaal) wordt opgetreden en/of;
- waarbij sprake is van een misdrijf.

Overtreding klasse C

Vanuit risico:

- Een overtreding met een zodanig karakter, dat er weliswaar geen sprake is van een overtreding in klasse A of B, maar dat de handeling of gedraging dusdanig ongewenst is dat herhaling van de overtreding moet worden voorkomen.

Vanuit andere overwegingen:

- Een overtreding die leidt tot ondermijning van het gezag van de NVWA.

Overtreding klasse D

Vanuit risico:

- Een overtreding met een gering karakter, die - ook bij voortduring of herhaling van de overtreding – niet leidt tot een onaanvaardbare situatie.

Vanuit andere overwegingen:

- Een overtreding die geen gevolgen heeft voor de keten, die geen ondermijning is van het systeem of niet leidt tot ondermijning van het gezag van de NVWA.

1.3 Afhandeling overtredingen

Bij elke klasse overtreding past een proportionele interventie. De uitgangspunten voor de interventies zijn aangegeven in onderstaande tabel.

Met als uitgangspunt risicogericht en proportioneel werken, geeft de NVWA, mede vanwege steeds beperkter wordende toezichtscapaciteit minder prioriteit aan handhaving tegen overtredingen in klasse D, omdat deze niet leiden tot ongewenste situaties, waar hard en snel tegen moet worden opgetreden. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden kan een inspecteur besluiten tegen deze overtredingen op te treden.

Tabel Indeling en afhandeling overtredingen

Klasse Overtreding	***Interventies bij eerste constatering***	***Follow-up***	***Interventies bij herhaalde (dezelfde of soortgelijke) overtreding***
Klasse A	* Aanpak IOD * indien niet aanpak IOD, dan normale interventiebeleid (ernstige overtreding) * vastlegging in dossier	n.v.t.	n.v.t.
Klasse B	* corrigerende interventie * nalevingshulp * Proces-verbaal (PV), Bestuurlijke strafbeschikking (BSb) of boeterapport (BR) * vastlegging in dossier	* altijd herinspectie op zo kort mogelijke termijn * altijd herbemonstering op zo kort mogelijke termijn	* corrigerende interventie; * PV, BSb of BR; * nalevingshulp; * Indien ook bij herhaling niet afdoende: hard waar het moet cf criteria
Klasse C	* schriftelijke waarschuwing (met schriftelijke afhandeling door de ondernemer) * zo nodig verdere corrigerende interventie * nalevingshulp * vastlegging in dossier	* herinspectie < 4 maanden * herbemonstering < 4 maanden	* zo nodig afdoende corrigerende interventie; * schriftelijke waarschuwing of sanctionerende interventie (PV, BSb of BR); * nalevingshulp; * Indien ook bij herhaling niet afdoende: hard waar het moet cf criteria
Klasse D	* mededeling ter plaatse (tijdens inspectie of via schriftelijke terugkoppeling inspectieresultaten) * nalevingshulp * vastlegging in dossier	geen actie (geen geplande herinspectie);	* mededeling ter plaatse; * nalevingshulp; * vastlegging in dossier; * Bij voortdurende herhaling kan overgegaan worden naar klasse C (ondermijning gezag NVWA)

1.4 Uitwerken interventiebeleid

Het interventiebeleid per domein wordt onder verantwoordelijkheid van Hoofdinspecteurs en hoofden Toezichtontwikkeling in 2013 opgesteld.

Prioriteit daarbij heeft het opstellen van interventiebeleid voor de onderdelen diergeneesmiddelen, dierlijke bijproducten en diervoeders uit de Wet dieren, waarvoor is afgesproken vanaf 1 januari 2013 de bestuurlijke boete toe te passen.

2. Uitgangspunten 'hard waar het moet'-aanpak

In het MJBH is hierover geschreven *"Aan de andere kant lapt een aantal bedrijven de regels aan hun laars en laat hiermee financiële belangen onverantwoord zwaar wegen. De NVWA wil deze bedrijven door zwaardere sancties harder aanpakken en op die manier dwingen tot naleving. Niet alleen via boetes, maar ook via het sanctioneren van vervoersbewegingen (veetransporten) of het direct tijdelijk of permanent kunnen sluiten van een bedrijf."* In & 2.1 en 2.2 zijn de uitgangspunten aangegeven.

2.1 Toepassing 'Hard waar het moet'

Het 'Hard waar het moet'-traject start als het interventiebeleid met corrigerende en sanctionerende interventies onvoldoende effect heeft opgeleverd. De NVWA voert de inspectiefrequentie op en hanteert daarbij een zwaarder interventie-instrumentarium, zoals schorsing, beëindiging van bedrijfsactiviteit en bedrijfssluiting. De aanpak is er op gericht de overtredingen op zo kort mogelijke termijn te beëindigen en herhaling te voorkomen.

2.2 Uitwerking 'Hard waar het moet'

Divisies leggen aanvullende criteria voor het 'Hard waar het moet'-traject per domein vast in het interventiebeleid.

Bijlage 1 Toelichting op uitgangspunten interventiebeleid en 'hard waar het moet'-aanpak

Deel A Overwegingen bij het interventiebeleid

In aansluiting op het MJBH zijn de volgende overwegingen voor het opstellen van interventiebeleid:

- ***transparantie***: handhavingscommunicatie naar buiten laten zien wat we doen, wat we 'erg' vinden, en hoe we optreden; transparantie naar buiten (opdrachtgevers, onder toezicht gestelden, branches, consumenten);
- ***verantwoording***: verantwoording aan opdrachtgevers, referentiekader voor audits op uitvoering;
- ***juridisch***: juridisch in control zijn, dat wil zeggen aansluiten op ontwikkeling in toezichtsinstrumentarium en specifieke wetgeving en uniformiteit over domeinen met betrekking tot optreden NVWA;
- ***uniformiteit***: één filosofie en dezelfde uitgangspunten voor de gehele NVWA: per divisie en domein richtinggevend aan inspecteurs; zorgt voor uniformiteit in de toepassing door de inspecteurs binnen de organisatie en bevordert de rechtsgelijkheid; uniforme verwerking en implementatie van wijzigingen o.b.v. MJBH; met ruimte voor maatwerk afhankelijk van de situatie;
- ***kwaliteit***: procesmanagement, uniforme procesgang, bewaking via kwaliteitsmanagement (audits);
- ***verantwoordelijkheid***: duidelijkheid binnen NVWA wie bepaalt welke interventies worden opgelegd en wanneer er afgeweken mag/kan worden; met name relevant bij domeinen en thema's over divisies heen.

Deel B Toelichting op klassenindeling interventies

Toelichting Klasse A
Complexe fraude. De categorie complexe fraude verbindt het toezicht in de divisies met de specifieke opsporing door de IOD. Zie hiervoor de uitgangspunten in het kwalitatief beoordelingskader (Bijlage 14 Organisatiebesluit OB, juli 2011) en de criteria uit het strafrecht.

Toelichting Klasse B
In klasse B is de focus op:

- overtredingen met een direct risico voor mens, dier en milieu;
- overtredingen, die in hun aard weliswaar niet een direct risico opleveren, maar die ondermijnend zijn voor het systeem, ketens, dan wel checks and balances in het systeem. Daarmee wordt het mogelijk om het overtreden van een aantal administratieve verplichtingen, zoals bij voorbeeld bij meststoffen, aan te merken als ernstige overtreding en kunnen dan direct tot een boeterapport of een proces-verbaal leiden;
- Overtredingen bij wet aangewezen om te beboeten. Bijvoorbeeld meststoffen, Wet dieren;
- Overtredingen in bepaalde domeinen met hoog politiek en beleidsbelang.

Voor ernstige overtredingen wordt – naast een corrigerende interventie, indien noodzakelijk en mogelijk - standaard een sanctionerende interventie (PV/BR/BSB) opgelegd vanwege de ernst van de situatie, de geloofwaardigheid van de NVWA en het afschrikwekkende effect.
'Hard waar het moet' wordt ingezet als het interventiebeleid onvoldoende effect heeft en de overtredingen niet beëindigd worden. De aanpak moet er op gericht zijn de overtreding op zo kort mogelijk te beëindigen met inzet van zwaardere sancties, zoals schorsing, beëindigen bedrijfsactiviteit et cetera.

Het gebruik van de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid richt zich primair op milieufeiten die passen binnen de taakomschrijving van de door IG NVWA uit te vaardigen strafbeschikking. Het betreft vooral feiten genoemd in Besluit gebruik meststoffen, Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet 1998.

Toelichting Klasse B/C
Als vuistregel wordt het 'Hard waar het moet'-traject gestart als de herhaalde overtreding bij recidive na twee tot drie boeterapporten of processenverbaal in de voorafgaande twee jaar nog niet is opgeheven. De aanpak moet er op gericht zijn de overtreding op zo kort mogelijk te beëindigen met inzet van zwaardere sancties, zoals schorsing, beëindigen bedrijfsactiviteit et cetera.

Toelichting Klasse C
Overtredingen, die minder zwaar zijn, maar wel degelijk opgelost moeten worden om erger te voorkomen. Hieronder vallen ook overtredingen waarop de focus van de NVWA minimaal is, maar die bij stelselmatig niet naleven leiden tot ondermijning van het gezag van de NVWA.

Bij herhaling van een overtreding klasse C zal een corrigerende interventie dan wel een sanctionerende interventie (PV/BR/BSB) opgelegd worden om herhaling te voorkomen.
'Hard waar het moet' wordt ingezet als het interventiebeleid onvoldoende effect heeft en de overtredingen niet beëindigd worden. De aanpak moet er op gericht zijn de overtreding op zo kort mogelijk te beëindigen met inzet van zwaardere sancties, zoals schorsing, beëindigen bedrijfsactiviteit et cetera.

In een aantal wetten – waaronder Wet dieren – is opgenomen dat elke overtreding nader ingedeeld moet worden in ernstig, overtreding, of gering met daarbij verdubbeling respectievelijk halvering van de op te leggen boetebedragen. Bij de uitwerking van interventiebeleid voor domeinen waar dat onderscheid gemaakt moet worden dienen bij overtredingen de afwegingsgronden aangegeven te worden voor de indeling naar ernst. Door de verdere indeling naar ernst kunnen deze overtredingen in een andere klasse komen te vallen, namelijk de klasse B en klasse D.

Toelichting Klasse D
Overtredingen waarop de focus van de NVWA minimaal is vanwege de geringe ernst en risico's, die verwaarloosbaar lijken, ook bij herhaling.
Bij deze overtredingen zal het 'Hard waar het moet'-traject nooit toegepast worden.

Met als uitgangspunt risicogericht en proportioneel werken, geeft de NVWA, mede vanwege steeds beperkter wordende toezichtscapaciteit minder prioriteit aan handhaving tegen overtredingen in klasse D, omdat deze niet leiden tot ongewenste situaties, waar hard en snel tegen moet worden opgetreden. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden kan een inspecteur besluiten tegen deze overtredingen op te treden.
Klasse D overtredingen zullen worden aangegeven in het interventiebeleid. Dit ter wille van transparantie en uniformiteit, zowel intern als extern.
P.S. 1 Een overtreding, die ondermijnend is voor het systeem, ketens, dan wel checks and balances in het systeem wordt gezien als een overtreding klasse B.
P.S. 2 Een overtreding, die ondermijnend is voor het gezag van de NVWA wordt gezien als een overtreding klasse C.

Deel C Overzicht gebruikte begrippen

(voor zover niet opgenomen in Begrippenkader handhaving NVWA, versie 1)

Overtreding
Een overtreding is een handeling of gedraging in strijd met de daarop van toepassing zijnde wettelijke voorschriften en normen. Overtredingen worden naar zwaarte ingedeeld in vier klassen.

Overtredingsklasse
Een indeling naar zwaarte van overtredingen in klassen met bijbehorend proportioneel interventiebeleid.

Herhaalde overtreding
Het tijdens een (her)inspectie opnieuw vaststellen van een zelfde of soortgelijke overtreding, waarvoor tegen de overtreder in de daaraan voorafgaande periode van twee jaar reeds een interventie werd toegepast.

Zelfde of soortgelijke overtreding
Dezelfde overtreding dan bij eerdere inspectie vastgesteld, dan wel en overtreding van dezelfde aard en omvang, hetzelfde wetsartikel, dan wel van dezelfde groep van overtreding. In interventiebeleid per domein wordt vastgelegd wanneer sprake is van een zelfde of soortgelijke overtreding.

Interventie
Elk instrument dat de NVWA gebruikt om naleving van wettelijke voorschriften te bevorderen.

Corrigerende interventie
Een interventie met het doel de gevolgen van een overtreding te doen opheffen en het daadwerkelijke risico voor mens, dier of milieu weg te nemen en herhaling van de overtreding te voorkomen.

Sanctionerende interventie
Een interventie die beoogt bestraffend en afschrikwekkend te werken.
Mogelijke sanctionerende interventies zijn:

- Bestuurlijke boete (bestuursrecht);
- Bestuurlijke strafbeschikking;
- Proces-verbaal (met strafrechtelijke afhandeling o.b.v. strafrecht).

Hard waar het Moet
De op maat gesneden aanpak om te bereiken dat notoire bewuste overtreders van overtredingen in de klassen B en C hun niet-nalevingsgedrag staken, als het interventiebeleid met corrigerende en sanctionerende interventies onvoldoende effect heeft opgeleverd.

Bijlage 12

Printscreen van meldpunt op Intranet voor a.o. integriteitsmeldingen

Volgende scherm:

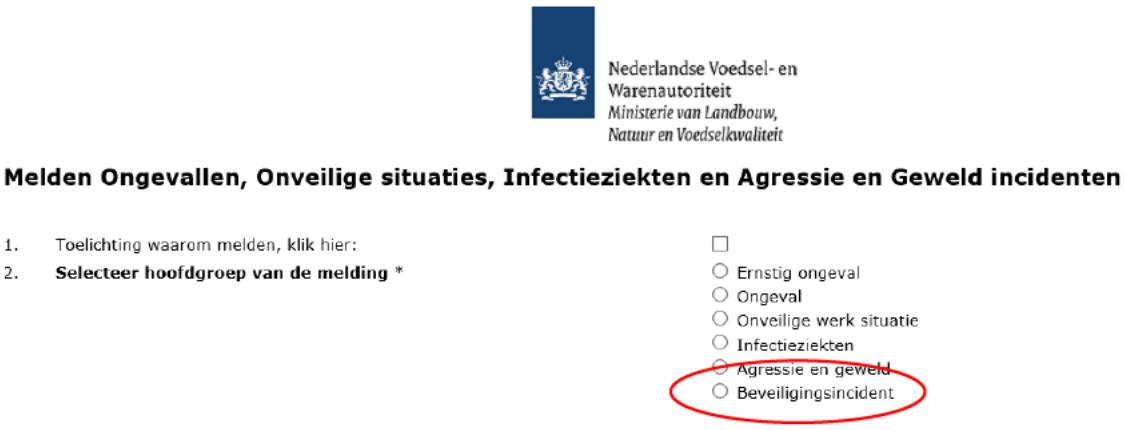

Volgende scherm:

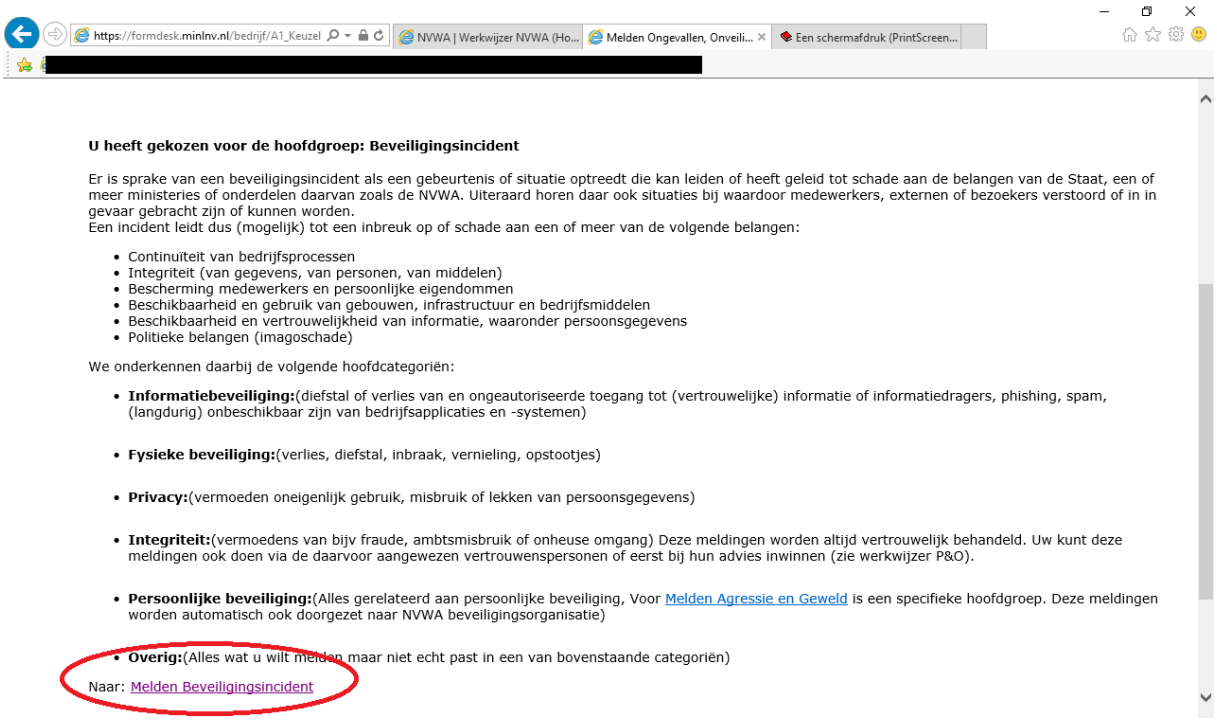

Volgende scherm:

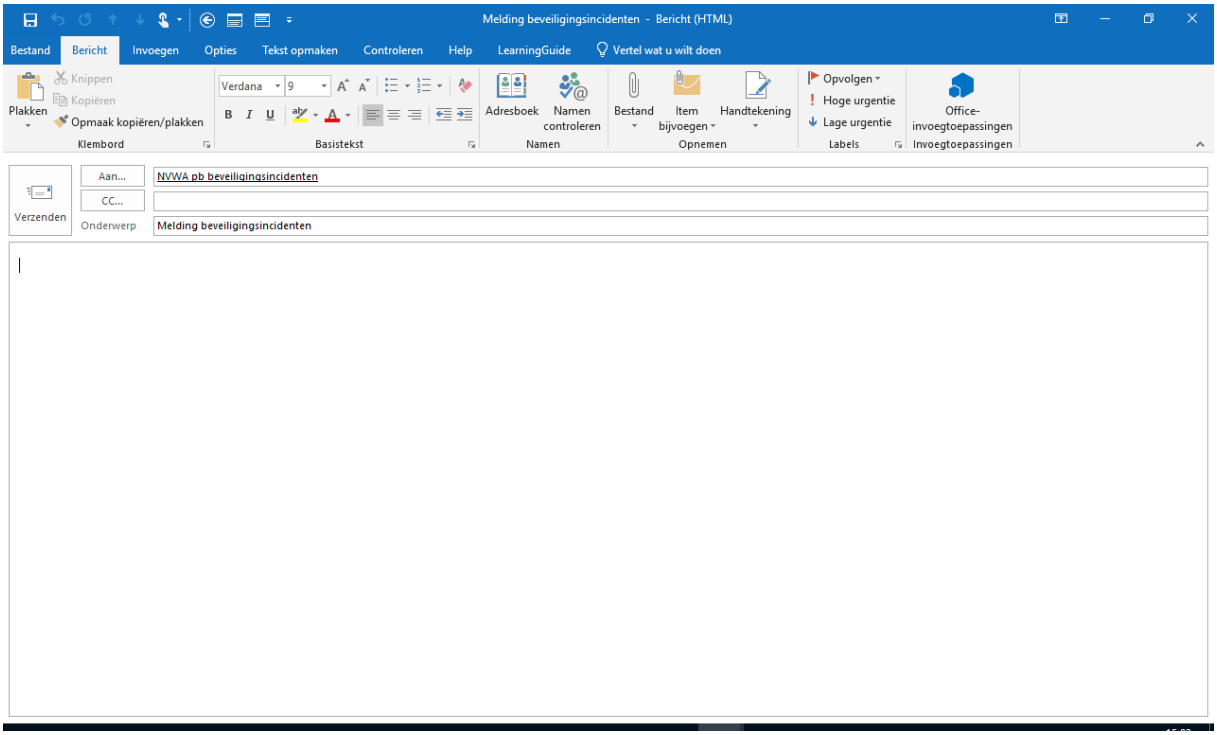

Bijlage 13

Verklaring certificerend dierenarts na melding uit buitenland

MOS nummer:

Hoe is de keuring verlopen?

Datum:
Aanvangstijd:
Eindtijd:

Graag in grote lijnen het verloop van de werkzaamheden in de tijd schetsen.

Hoe heeft u (het onderwerp van de melding) beoordeeld?

Graag een feitelijk verslag van deze beoordeling. (Denk aan locatie van de beoordeling, waar heeft u op gelet, aantal dieren, bevindingen etc.. Zijn aan u twijfels geuit over de vervoerswaardigheid van bepaalde dieren?)

Zijn er dieren uitgezonderd van het transport?

Heeft u de wagen zien wegrijden?

Handtekening:

Naam:

Datum:

Bijlage 14

Circulaire

Procedures voor het melden van vermoedens van misstanden en voor het melden van vermoedens van integriteitsschendingen en onregelmatigheden bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

1. Inleiding

Op 1 juli 2016 is de Wet Huis voor klokkenluiders (Staatsblad 2016, 147 en 148) in werking getreden. Deze wet verplicht alle werkgevers in Nederland bij wie in de regel ten minste 50 personen werkzaam zijn een procedure vast te stellen voor het omgaan met het melden van een vermoeden van een misstand binnen hun organisatie. De Wet Huis voor klokkenluiders benoemt waaraan deze interne procedureregeling van werkgevers minimaal moet voldoen. Het Rijk kende al voor de inwerkingtreding van deze wet een dergelijke interne procedureregeling, die was opgenomen in het Besluit melden vermoeden van een misstand bij Rijk en Politie (Staatsblad 2009, 572). Gelet op de inhoud van de eerdergenoemde wet is besloten tot vervanging van dat besluit door een nieuw besluit, de Interne klokkenluidersregeling Rijk, Politie en Defensie (Staatsblad 2016, 542, hierna: het Besluit).

Het Besluit (opgenomen in bijlage 1 bij deze circulaire) is op 1 januari 2017 in werking getreden en geldt voor de overheidssectoren Rijk, Politie en Defensie. Het Besluit regelt de interne procedure voor het melden van een vermoeden van een misstand. In het Besluit is ook geregeld hoe een ambtenaar[1] melding doet over een vermoeden van een misstand binnen een andere organisatie. Het Besluit regelt tenslotte de bescherming van degene die een vermoeden van een misstand meldt, waaronder de mogelijkheid tot een financiële tegemoetkoming. Doel van het Besluit is het bevorderen dat ambtenaren de verantwoordelijkheid nemen om vermoedens van misstanden binnen de organisatie aan de orde te stellen.[2] Als een organisatie de melding van vermoedens serieus onderzoekt en zo nodig adequate maatregelen neemt, kan worden voorkomen dat de betreffende ambtenaar zich gedwongen voelt om met zijn vermoedens buiten de organisatie te treden.

In deze circulaire, die de (verouderde) EZ-circulaire van 15 juli 2013, kenmerk DB 13120187, vervangt, is beschreven hoe binnen het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) uitvoering wordt gegeven aan de interne meldingsprocedure opgenomen in het Besluit. In deze circulaire is eveneens een procedure opgenomen voor het melden van een vermoeden van een integriteitsschending of onregelmatigheid (zie voor het verschil tussen vermoedens van misstanden, integriteitsschendingen en onregelmatigheden hoofdstuk 3). Daarnaast wordt kort ingegaan op de externe meldprocedure bij de

[1] De Wet Huis voor klokkenluiders definieert de werknemer als degene die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht, dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking arbeid verricht of heeft verricht. Dit impliceert dat ook ‘niet- ambtenaren’, zoals zelfstandigen zonder personeel, stagiairs, uitzendkrachten en vrijwilligers onder het werknemersbegrip vallen en daarmee toegang hebben tot de afdeling advies en de afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders. Het impliceert eveneens dat deze categorieën ‘anders werkenden’ toegang moeten krijgen tot de interne klokkenluidersregeling van het Rijk, Politie en Defensie. Het Besluit geldt daarom ook voor deze categorie medewerkers. Tenslotte vallen ook de zogenoemde (gewezen) lokale werknemers als bedoeld in de artikelen 114 en 115 van het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken onder de regeling.

[2] Het Besluit doet uiteraard niet af aan de plicht van de ambtenaar om, als hij kennis heeft van een misdrijf als bedoeld in artikel 160 en 162 Wetboek van Strafvordering, daarvan aangifte te doen. Dit geldt ook voor andere soortgelijke wettelijke plichten, zoals bijvoorbeeld vervat in de artikelen 152 en 156 Wetboek van Strafvordering voor ambtenaren die zijn belast met de opsporing van strafbare feiten.

afdeling Onderzoek van het Huis voor klokkenluiders. De circulaire geldt voor alle ambtenaren werkzaam bij EZK/LNV, en een ieder die anderszins arbeid verricht bij EZK/LNV. Hierna worden allen aangeduid als ambtenaren.

In het Besluit is opgenomen dat degene bij wie de melding van een vermoeden van een misstand is gedaan, de hoogst leidinggevende (de secretaris-generaal) onverwijld in kennis stelt van de melding, opdat de melding zo snel mogelijk op het hoogste niveau binnen de organisatie bekend is. Het bevoegd gezag (de minister) is verantwoordelijk voor het verrichten van bepaalde handelingen en het nemen van bepaalde besluiten naar aanleiding van de melding, zoals het instellen van een onderzoek en het beschermen van de melder tegen benadeling. Voor toepassing van het Besluit bij EZK en LNV geldt dan ook dat deze handelingen en besluiten door de in deze circulaire genoemde ambtenaren verricht respectievelijk genomen worden in mandaat namens de minister.

2. Een goed ambtenaar

Aan de basis van een misstand of een integriteitsschending ligt het feit dat een of meer betrokkenen zich niet hebben gedragen zoals het een goed ambtenaar betaamt, zoals omschreven in bijvoorbeeld artikel 50 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement: *"De ambtenaar is gehouden de plichten uit zijn functie voortvloeiende nauwgezet en ijverig te vervullen en zich te gedragen, zoals een goed ambtenaar betaamt."* Dat betekent in de praktijk dat een ambtenaar zorgvuldig en verantwoordelijk omgaat met zijn bevoegdheden, middelen en informatie en dat hij het algemeen belang dat hij dient leidend laat zijn. Hij moet daarbij in staat zijn om verleidingen te weerstaan en, beter nog, te voorkomen dat hij in verleidelijke situaties terechtkomt. Ook interpreteert hij de regels naar de letter én de geest. Verder maakt hij een zorgvuldige afweging van legitieme rechten, belangen en verwachtingen, ook in situaties waarbij het niet (onmiddellijk) duidelijk is wat de juiste keuze is. Tenslotte is een goede ambtenaar bereid om zijn overwegingen (vooraf dan wel achteraf) te toetsen en daarover verantwoording af te leggen. In de Gedragscode Integriteit Rijk (Staatscourant 2017, 71100) is het kader voor integer handelen nader uitgewerkt.

3. Vermoedens van misstanden, integriteitsschendingen of onregelmatigheden

3.1 Vermoeden van een misstand

Een vermoeden van een misstand moet gebaseerd zijn op redelijke gronden en moet voor melding binnen EZK of LNV betrekking hebben op zaken die binnen directies of diensten van het ministerie van EZK of LNV spelen. Redelijk betekent in dit verband, dat er feiten of omstandigheden zijn die dat vermoeden oproepen. De definitie voor een vermoeden van een misstand is opgenomen in de Wet Huis voor klokkenluiders en luidt als volgt:

"het vermoeden van een werknemer, dat binnen de organisatie waarin hij werkt of heeft gewerkt of bij een andere organisatie indien hij door zijn werkzaamheden met die organisatie in aanraking is gekomen, sprake is van een misstand voor zover:

1. het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die de werknemer bij zijn werkgever heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de werknemer heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een ander bedrijf of een andere organisatie, en
2. het maatschappelijk belang in het geding is bij de schending van een wettelijk voorschrift, een gevaar voor de volksgezondheid, een gevaar voor de veiligheid van personen, een gevaar voor de aantasting van het milieu, een gevaar voor het goed functioneren van de openbare dienst of een onderneming als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten."

Van een misstand kan bijvoorbeeld sprake zijn als bij de bedrijfsvoering milieuvoorschriften structureel worden overtreden met een gevaar voor de aantasting van het milieu of als structurele gebreken in de inspectie van risico-objecten gevaren opleveren voor de veiligheid van personen. Bij een gevaar voor het niet goed functioneren van een openbare dienst wordt gedoeld op een tekortschieten in de wijze van functioneren die de integriteit van – een deel van – de organisatie als zodanig in gevaar kan brengen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan (grootschalige) fraude (op zichzelf tevens een schending van wettelijke voorschriften) of het bewust achterhouden van belangrijke informatie of bewust verkeerde informatie verschaffen.

Het gaat dus om zwaarwegende misstanden, het mag bijvoorbeeld niet gaan om kritiek op de door de minister gemaakte beleidskeuzes. Daarnaast is deze procedure niet de weg voor rechtspositionele conflicten, daarvoor bestaan eigen procedures en rechtsmiddelen.

3.2 Vermoeden van een integriteitsschending of van onregelmatigheden

Integriteitsschendingen zijn incidenten waarbij ambtenaren de normen en waarden van de organisatie schenden en zich dus niet houden aan de Gedragscode Integriteit Rijk. Het verschil met misstanden is dat bij integriteitsschendingen het maatschappelijk belang (nog) niet in het geding is, terwijl dit bij misstanden altijd het geval is. Bij integriteitsschendingen gaat het bijvoorbeeld om diefstal of verduistering, interne fraude, misbruik van positie en belangenverstrengeling, ongeoorloofde nevenactiviteiten, ongeoorloofde financiële belangen, omkoping (corruptie), aannemen of vragen van geschenken, uitnodigingen etc., lekken of misbruik van informatie, raadplegen van informatie uit vertrouwelijke registers, ongeoorloofde opsporingsmethoden en dwangmiddelen, plegen van meineed en valsheid in geschrifte, misbruik van bedrijfsmiddelen en ongewenst gebruik van e-mail en internet, voor zover het maatschappelijk belang niet in het geding is. Zie voor meer informatie over integriteitsschendingen en de daarbij behorende definities het modelformulier Registratie integriteitsschendingen Rijk (bijlage 5).

Bij onregelmatigheden gaat het om terugkerende fouten in de uitvoering, structuren, processen of procedures binnen de organisatie die niet door een individuele leidinggevende kunnen worden afgedaan en bij voortduring de integriteit van de organisatie kunnen aantasten. Het gaat hierbij uitdrukkelijk niet om eventuele tekortkomingen in het primaire functioneren van een ambtenaar, zoals structureel te laat komen, de kantjes ervan af lopen en dergelijke, deze tekortkomingen dienen langs andere wegen te worden gecorrigeerd.

Ook bij een vermoeden van een integriteitsschending of een onregelmatigheid geldt dat deze gebaseerd moet zijn op redelijke gronden en voor melding binnen EZK of LNV betrekking heeft op zaken die binnen directies of diensten van het ministerie van EZK of LNV spelen.

4. Meldingen

4.1 Twee soorten meldingen

In deze circulaire wordt onderscheid gemaakt in de procedure voor het melden van vermoedens van misstanden en die voor het melden van vermoedens van integriteitsschendingen en onregelmatigheden.
Het Besluit schrijft voor dat vermoedens van misstanden onverwijld bij de hoogst leidinggevende, i.c. de secretaris-generaal, moeten worden gemeld. In de oude EZ-circulaire werd deze procedure ook gehanteerd voor het melden van vermoedens van integriteitsschendingen en onregelmatigheden. In de praktijk wordt de melding van vermoedens van integriteitsschendingen en onregelmatigheden door de leidinggevende rechtstreeks bij de secretaris-generaal als drempelverhogend ervaren.

Op basis van deze circulaire vindt melding van vermoedens van integriteitsincidenten en onregelmatigheden daarom plaats bij de integriteitscoördinator. Op deze wijze is de drempel voor het melden van dergelijke incidenten zo laag mogelijk gehouden. Daarmee wordt bijgedragen aan het doel van deze circulaire, te weten het bevorderen dat ambtenaren de verantwoordelijkheid nemen om vermoedens van misstanden, integriteitsschendingen en onregelmatigheden binnen de eigen organisatie aan de orde stellen. Via de hierna beschreven aanpak is tenslotte ook voor alle incidenten het informeren van de secretaris-generaal over een melding geborgd.

4.2 Meldingen van vermoedens van misstanden

Een ambtenaar van EZK/LNV die een vermoeden heeft van een misstand als hiervoor bedoeld, meldt dat bij zijn direct leidinggevende. Voor het geval deze vermoedelijk bij de misstand betrokken is, is de hogere leidinggevende aanspreekbaar. Ook kan de ambtenaar indien gewenst de melding doen bij een vertrouwenspersoon (zie daarvoor verder paragraaf 5).
De leidinggevende spreekt met de melder over de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het gemelde vermoeden. Ook als er naar zijn mening niets aan de hand is, legt hij de melding schriftelijk vast: de datum van het gesprek, de naam en functie van de aanmelder, de aard van de vermoedelijke misstand, het onderdeel en/of locatie waar die zich voordoet en eventuele andere relevante gegevens.

Hij zendt deze notitie onverwijld met de kwalificatie "Vertrouwelijk" aan de secretaris-generaal van zijn ministerie. Een afschrift van zijn notitie zendt hij aan zijn hoofd van dienst en aan de betrokken melder. De secretaris-generaal informeert de Beveiligingsambtenaar[3] (BVA). Na overleg tussen de secretaris-generaal en de BVA registreert de BVA de melding en bevestigt de ontvangst van de melding namens de secretaris-generaal schriftelijk aan de melder en informeert de persoon of personen op wie de melding betrekking heeft over de melding, tenzij daardoor een onderzoeksbelang of een belang van de melder onnodig of onevenredig kan worden geschaad. Daarvan kan sprake zijn als de meldprocedure leidt tot aangifte en opsporing en voorkomen moet worden dat bewijsmateriaal wordt vernietigd. Diegenen die betrokken zijn bij de behandeling van de melding gaan vertrouwelijk met de melding en de identiteit van de melder om.

4.3 Meldingen van vermoedens van integriteitsschendingen en onregelmatigheden

Bij een vermoeden van een integriteitsschending of een onregelmatigheid, meldt een ambtenaar dit bij zijn direct leidinggevende of, in het geval deze leidinggevende vermoedelijk bij de schending of onregelmatigheid betrokken is, bij een hogere leidinggevende. Ook kan de ambtenaar indien gewenst de melding doen bij een vertrouwenspersoon (zie daarvoor verder paragraaf 5). De leidinggevende spreekt met de melder en legt de melding schriftelijk vast, conform de aanpak bij een vermoeden van een misstand. De leidinggevende zendt de notitie zo spoedig mogelijk met de kwalificatie "Vertrouwelijk" aan de integriteitscoördinator. Een afschrift van de notitie zendt hij aan het hoofd van dienst en aan de melder. De integriteitscoördinator bespreekt de melding met het hoofd van dienst (betreft de melding een integriteitsschending dan wel een onregelmatigheid) en licht zo spoedig mogelijk de secretaris-generaal van zijn ministerie in. De secretaris-generaal overlegt over de melding met de BVA. Deze laatste registreert de melding en bevestigt de ontvangst van de melding namens de secretaris-generaal schriftelijk aan de melder en informeert de persoon of personen op wie de melding betrekking heeft over de melding, tenzij daardoor een onderzoeksbelang of een belang van de melder onnodig of onevenredig kan worden geschaad. Ook in het geval van een integriteitsschending dan wel onregelmatigheden gaan diegenen die betrokken zijn bij de behandeling van de melding uiteraard vertrouwelijk om met de melding en de identiteit van de melder.

[3] De BVA is werkzaam voor zowel EZK als LNV.

Zie voor een schematische weergave van de meldingsprocedures voor vermoedens van misstanden en voor vermoedens van integriteitsschendingen en onregelmatigheden de stroomschema's in de bijlagen 3 en 4 bij deze circulaire.

5. Vertrouwenspersoon Integriteit en Ongewenste Omgangsvormen

De situatie kan zich voordoen dat een medewerker het bezwaarlijk vindt zijn vermoedens van een misstand, integriteitsschending of onregelmatigheid met zijn leidinggevende of de hogere leidinggevende te bespreken. In dat geval kan hij zich wenden tot de Vertrouwenspersoon Integriteit en Ongewenste Omgangsvormen[4] (VPIO). De rol van de vertrouwenspersoon is in principe die van klankbord: hulp bij het verhelderen of nader formuleren van vermoedens. Ook kan eventueel de juiste meldingsprocedure worden aangegeven. De vertrouwenspersoon heeft als het gaat om integriteitskwesties tot taak:

a. een medewerker:
1°. wiens integriteit in het geding is of dreigt te geraken desgevraagd te adviseren over de wijze waarop hij hiermee kan omgaan,
2°. op zijn verzoek te adviseren over het omgaan met een vermoeden van een misstand, een integriteitsschending of een onregelmatigheid;
b. de secretaris-generaal te informeren over een melding van een vermoeden van een misstand, een integriteitsschending of een onregelmatigheid.

De vertrouwenspersoon integriteit stelt bij het uitoefenen van zijn taak de betrokken medewerker vooraf op de hoogte van het feit dat de vertrouwensfunctie een grens vindt in artikel 162 van het Wetboek van Strafvordering.[5]

Blijft de ambtenaar na overleg met de vertrouwenspersoon van mening dat er sprake is van een redelijk vermoeden en blijft hij het tevens bezwaarlijk vinden het vermoeden te melden bij zijn leidinggevende of naast hogere leidinggevende, dan kan de vertrouwenspersoon desgevraagd de meldingstaak van de leidinggevende op zich nemen, d.w.z. zorgdragen voor de schriftelijke vastlegging van de melding en toezending aan de secretaris-generaal. De vertrouwenspersoon meldt het vermoeden van een misstand, integriteitsschendig of onregelmatigheid conform de onder paragraaf 4.2 beschreven procedure voor meldingen van vermoedens van misstanden.

De vertrouwenspersoon maakt de identiteit van de medewerker niet bekend tenzij deze schriftelijk te kennen geeft daartegen geen bezwaar te hebben. De betrokken medewerker kan kiezen voor een vertrouwelijke melding bij de vertrouwenspersoon. Alle correspondentie van en aan de medewerker, zoals de bevestiging van ontvangst van de melding, verloopt dan via de vertrouwenspersoon.

Gezien de omvang van de ministeries en de wens om als medewerker te rade te kunnen gaan bij een vertrouwenspersoon buiten het eigen dienstonderdeel, kennen EZK en LNV een aantal vertrouwenspersonen. De contactgegevens van de vertrouwenspersonen zijn te vinden op het Rijksportaal.

6. Onderzoek

De BVA draagt zorg voor een onderzoek naar het gemelde vermoeden van een misstand, integriteitsschending of onregelmatigheid. Het Besluit geeft aan welke termijnen daarbij

[4] Bij de ACM zijn aparte vertrouwenspersonen voor ongewenste omgangsvormen en voor integriteit.
[5] Gelet op de specifieke rol van de vertrouwenspersoon geldt dat na melding van een incident door de vertrouwenspersoon bij de secretaris-generaal de BVA in daartoe aanleiding gevende gevallen namens de organisatie aangifte doet.

in acht worden genomen. In beginsel dient het onderzoek binnen 12 weken na ontvangst van de melding te zijn afgerond. Deze termijnen gelden binnen EZK/LNV ook voor onderzoeken naar vermoedens van integriteitsschendingen en onregelmatigheden. De onderzoeken worden uitgevoerd door het Bureau van de BVA. Over het onderzoek wordt gerapporteerd aan de secretaris-generaal. Bij kleinere kwesties kan het onderzoek - onder coördinatie van de BVA – worden uitgevoerd door de Beveiligingscoördinator (BVC) van een dienstonderdeel. Over de uitkomst van deze onderzoeken wordt gerapporteerd aan de BVA. De BVA informeert de secretaris-generaal. Ook het betrokken hoofd van dienst wordt door de BVA over de uitslag van het onderzoek geïnformeerd. Wanneer uit het onderzoek blijkt, dat er sprake is van juridisch strafbaar handelen, wordt aangifte gedaan[6].

Na afronding van het onderzoek ontvangt de ambtenaar die een vermoeden van een misstand, integriteitsschending of onregelmatigheid heeft gemeld, bericht over de conclusies en maatregelen, die op basis daarvan getroffen worden. Indien de melding heeft plaatsgevonden via de vertrouwenspersoon wordt de ambtenaar geïnformeerd via de vertrouwenspersoon. Tenslotte wordt ook de persoon of personen op wie de melding betrekking heeft geïnformeerd, tenzij daarmee een onderzoeksbelang zou kunnen worden geschaad. In de berichten aan de ambtenaar die een vermoeden heeft gemeld, wordt aangegeven of er sprake is van een misstand in de zin van het besluit en van de mogelijkheid zich te wenden tot het Huis voor klokkenluiders.

7. De Vertrouwenslijn (externe melding van een integriteitsschending)

Zowel burgers als ambtenaren kunnen een schending van integriteit melden via de Vertrouwenslijn https://www.devertrouwenslijn.nl/contact. De anonimiteit van de melder staat hierbij centraal. Via het telefoonnummer 0800 2800 200 vindt een vertrouwelijk gesprek plaats. Vervolgens kan er een anonieme integriteitsmelding gemaakt worden aan de Rijksrecherche dan wel aan de organisatie waar de betreffende medewerker werkzaam is..

8. Afdeling Onderzoek van het Huis voor klokkenluiders (externe melding van een vermoeden van een misstand)

In daartoe aanleiding gevende gevallen kan de melding van vermoeden van een misstand ook bij de Afdeling Onderzoek van het Huis voor klokkenluiders plaatsvinden: https://huisvoorklokkenluiders.nl. Dit doet niet af aan het uitgangspunt dat misstanden of vermoedens daarvan eerst intern aan de orde behoren te worden gesteld. Daarom is in het Besluit aan de rechtstreekse gang naar het Huis voor klokkenluiders of een andere daartoe bevoegde instantie (bijvoorbeeld het Openbaar Ministerie of een inspectie) de voorwaarde verbonden dat daarvan alleen gebruik kan worden gemaakt indien niet in redelijkheid van de ambtenaar kan worden gevraagd dat hij eerst een interne melding doet. De melder moet daarbij enigszins kunnen concretiseren waarom hij niet intern wil melden. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als de hoogste ambtelijke leidinggevende mogelijk betrokken is bij de vermoede misstand. Maar ook andere situaties of omstandigheden waardoor de medewerker onvoldoende vertrouwen heeft in een interne melding, zijn denkbaar. De hiervoor beschreven voorwaarden voor de rechtstreekse gang naar het Huis voor klokkenluiders gelden ook in de situatie van een vermoeden van een misstand bij een andere werkgever dan bij wie de ambtenaar zelf werkzaam is (geweest).
De externe procedure van melding bij het Huis voor klokkenluiders staat ook open indien de melder zich niet kan vinden in de beslissing van de minister om een onderzoek en verdere behandeling achterwege te laten of in de uiteindelijke conclusie van de eigen

[6] Zie voor een beschrijving van de bij EZK/LNV gehanteerde onderzoeksprocedure de “Procedure Interne Onderzoeken”***<link>.*** Deze is te vinden op het Rijksportaal.

organisatie ten aanzien van de vermoede misstand, of wanneer de melder niet of niet tijdig geïnformeerd wordt over de bevindingen van het onderzoek.
Voor nadere informatie over externe procedure van melding bij het Huis voor klokkenluiders wordt verwezen naar de als bijlage 2 bij deze circulaire gevoegde Wet Huis voor klokkenluiders.

9. Bescherming tegen benadeling

Eerder is gesteld dat van een goed ambtenaar mag worden verwacht dat hij vermoedens van misstanden, integriteitsschendingen en onregelmatigheden intern aan de orde stelt. Hij verdient daarvoor dan ook bescherming en waardering. Dientengevolge wordt - conform het Besluit en de Ambtenarenwet bij het melden van een vermoeden van een misstand, maar ook bij het melden van vermoedens van integriteitsschendingen en onregelmatigheden - de ambtenaar op geen enkele wijze in zijn positie benadeeld als gevolg van het intern melden. Dat wil zeggen, als de ambtenaar te goeder trouw handelt en geen persoonlijk gewin heeft bij de misstand, integriteitsschending of onregelmatigheid of de melding ervan. Deze bescherming geldt tevens voor de (gewezen) vertrouwenspersoon, ook ten aanzien van de reguliere functie die deze bekleedt. In de toelichting op het Besluit is een niet-limitatief overzicht met besluiten met nadelige gevolgen voor de rechtspositie van de melder opgenomen. Deze besluiten mogen door het hoofd van dienst niet worden genomen. Het hoofd van dienst dient er tevens voor te zorgen dat de betrokken ambtenaar ook op andere wijze bij de uitoefening van zijn functie geen nadelige gevolgen van zijn melding ondervindt, bijvoorbeeld in de vorm van onheuse bejegening door collega's als gevolg van zijn melding. De bescherming geldt voor (gewezen) ambtenaren, (gewezen) zzp-ers, stagiairs, gedetacheerden, vrijwilligers, etc. mits de melding te goeder trouw en naar behoren is gedaan.
De realiteit brengt echter mee, dat een melding - zeker wanneer daar geen grondslag voor blijkt te zijn - de collegiale verhoudingen onder druk kan zetten of kan beschadigen. Het is daarom van belang dat de leidinggevende die een melding ontvangt, daar aandacht aan schenkt en op passende momenten maatregelen neemt om dat tegen te gaan. Het is echter niet uit te sluiten dat een - mogelijk ingrijpend onderzoek een zodanige arbeidssituatie veroorzaakt, dat deze niet kan worden gehandhaafd met het oog op de belangen van alle betrokkenen. Juist de beoogde rechtsbescherming kan dan meebrengen dat in overleg andere oplossingen worden gezocht. Uiteraard zullen ook in dit soort gevallen de benodigde voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen.

10. Financiële tegemoetkoming

Met het melden van vermoedens van misstanden, integriteitsschendingen en onregelmatigheden is het algemeen belang en de integriteit van de overheid gediend. Het is daarom wenselijk dat de melder, als deze vanwege een door hem te goeder trouw en naar behoren gedane melding zou worden geconfronteerd met rechtspositionele beslissingen of handelingen, om eventuele drempels weg te nemen, financieel wordt ondersteund bij het voeren van een procedure daartegen. Dat kan een bestuursrechtelijke procedure zijn zoals een bezwaarschriftprocedure, een beroepsprocedure, een verzoek om een voorlopige voorziening, een procedure in hoger beroep of het naar voren brengen van een zienswijze op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht. Maar het kan ook een procedure bij de burgerlijke rechter zijn (bijvoorbeeld in het geval van zzp'ers, uitzendkrachten of lokale werknemers op de diplomatieke vertegenwoordigingen). In hoofdstuk 3 (Financiële tegemoetkoming) van het Besluit is opgenomen onder welke voorwaarden een melder of een vertrouwenspersoon integriteit aanspraak kan maken op een financiële tegemoetkoming. Deze artikelen zijn binnen EZK en LNV van overeenkomstige toepassing bij een melding van een integriteitsschending of onregelmatigheid.

De door een melder in dit verband daadwerkelijk gemaakte kosten komen - met in achtneming van het gestelde in hoofdstuk 3 van het Besluit - ten laste van het desbetreffende EZK/LNV-onderdeel.

11. Rechtspositionele afdoening van misstanden, integriteitsschendingen en onregelmatigheden (plichtsverzuim)

Het kan zijn dat naar aanleiding van de uitkomsten van onderzoek disciplinaire maatregelen moeten worden genomen. Een zorgvuldige afhandeling van de resultaten van onderzoeken naar vermoedens van misstanden, integriteitsschendingen en onregelmatigheden vergt een tijdige betrokkenheid van het onderdeel P&O van de directie Bedrijfsvoering. Dit onderdeel van de directie Bedrijfsvoering draagt zorg voor de beoordeling van de casus op plichtsverzuim en adviseert over de eventueel op te leggen disciplinaire sanctie op grond van artikel 81 van het Rijksambtenarenreglement.

12. Slotbepalingen

1. De EZ-circulaire Procedure voor het melden van vermoedens van misstanden en onregelmatigheden van 15 juli 2013, kenmerk DB 13120187, wordt ingetrokken.

2. Deze circulaire treedt in werking de dag na ondertekening van deze circulaire.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

M.R.P.M. Camps
secretaris-generaal

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

J.C. Goet
secretaris-generaal

Bijlage 1: Wet Huis voor klokkenluiders (Staatsblad 2016, 147)
Bijlage 2: Interne Klokkenluidersregeling Rijk, Politie en Defensie (Staatsblad 2016, 542)
Bijlage 3: Stroomschema melden van vermoeden van misstand bij het ministerie van EZK/LNV
Bijlage 4: Stroomschema melden van vermoeden van een integriteitsschending of een onregelmatigheid bij het ministerie van EZK/LNV
Bijlage 5: Modelformulier Registratie integriteitsschendingen Rijk

Bijlage 1: Wet Huis voor klokkenluiders (Staatsblad 2016, 147 en 148)

https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-148.html

Bijlage 2: Interne Klokkenluidersregeling Rijk, Politie en Defensie (Staatsblad 2016, 542)

https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-542.html

Bijlage 3: Stroomschema melden van vermoeden van een misstand bij het ministerie van EZK/LNV

Interne melding ***Externe melding***

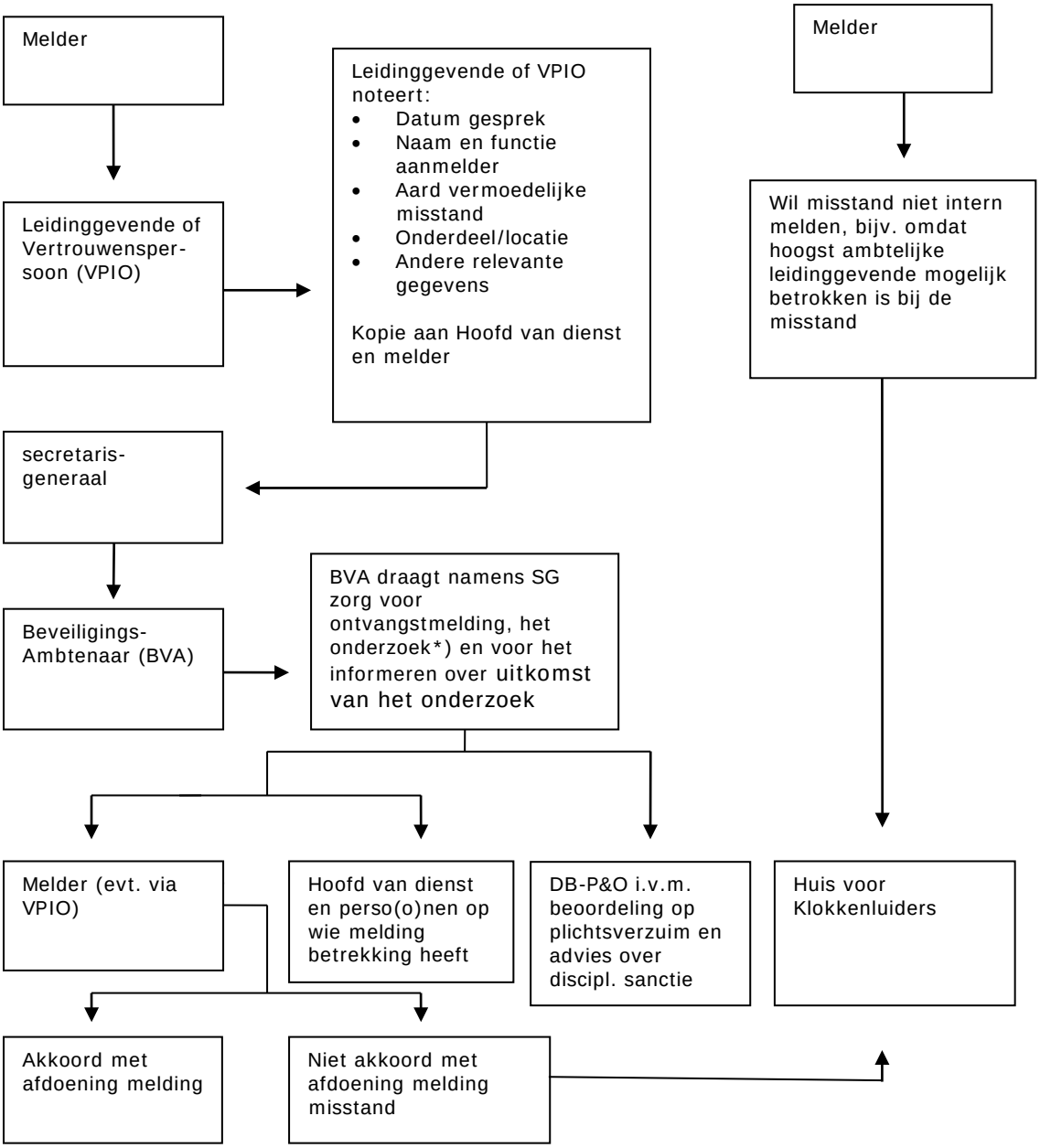

* Onderzoek kan onder coördinatie van BVA ook uitgevoerd worden door een Beveiligingscoördinator (BVC). Rapportage over het onderzoek door de BVC vindt via de BVA plaats aan de SG in afschrift aan het Hoofd van dienst.

Bijlage 4: Stroomschema melden van vermoeden van een integriteitsschending of een onregelmatigheid bij het ministerie van EZK/LNV

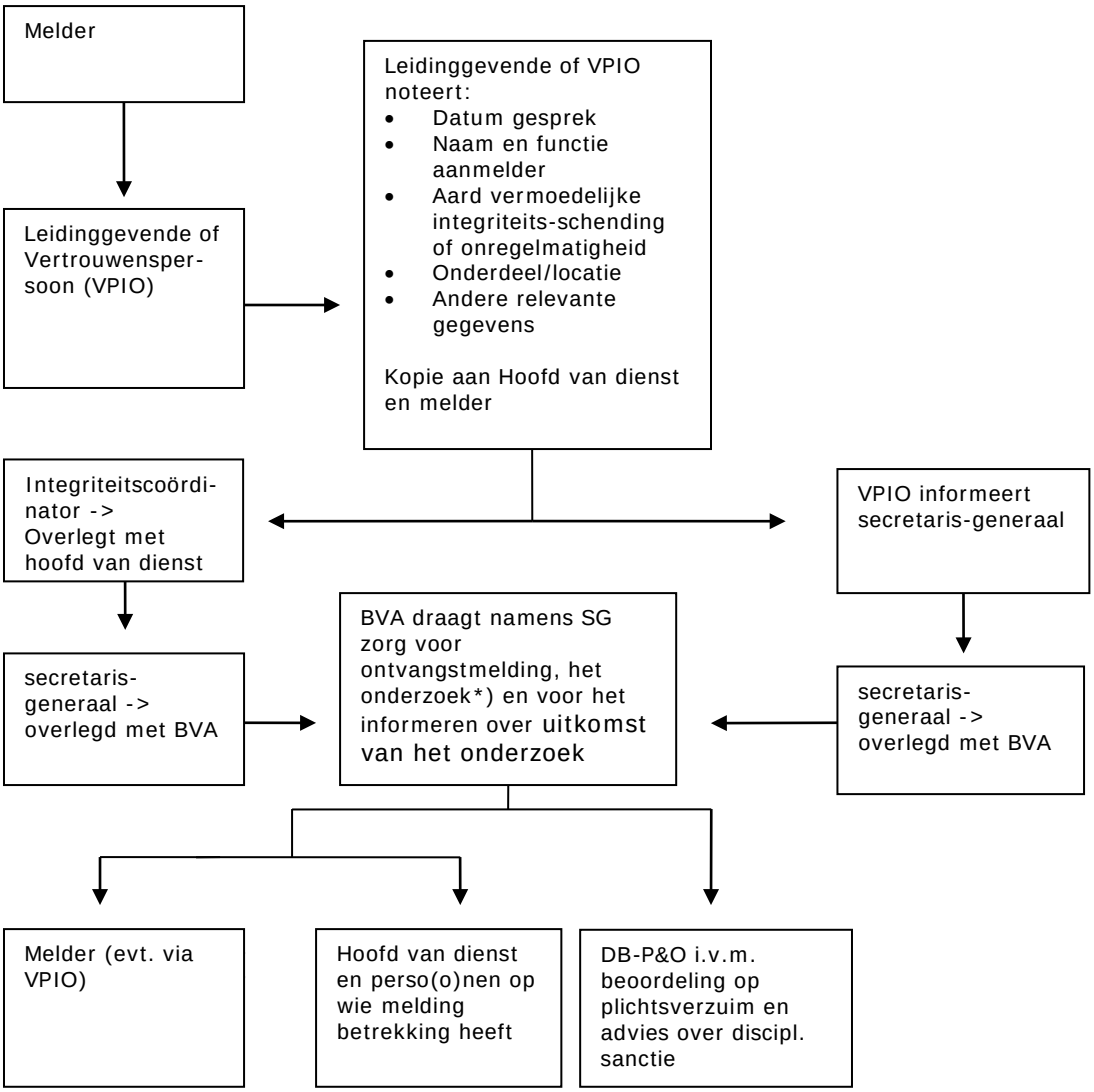

* Onderzoek kan onder coördinatie van BVA ook uitgevoerd worden door een Beveiligingscoördinator (BVC). Rapportage over het onderzoek door de BVC vindt via de BVA plaats aan de SG in afschrift aan het Hoofd van dienst.

Bijlage 5: Modelformulier Registratie integriteitsschendingen Rijk

Bijlage 15

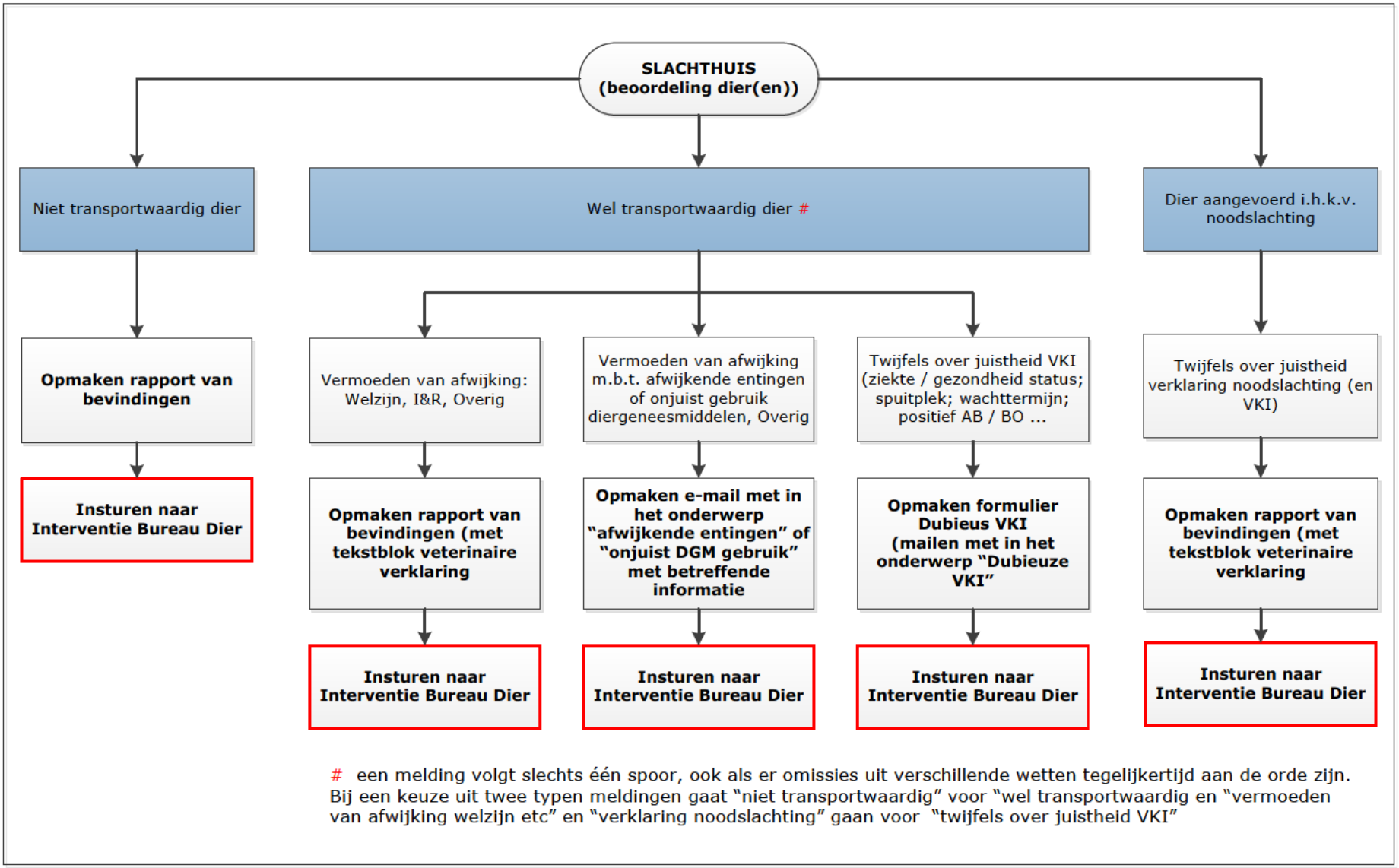
SLACHTHUIS
(beoordeling dier(en))
Niet transportwaardig dier
Wel transportwaardig dier #
Dier aangevoerd i.h.k.v. noodslachting
Opmaken rapport van bevindingen
Vermoeden van afwijking: Welzijn, I&R, Overig
Vermoeden van afwijking m.b.t. afwijkende entingen of onjuist gebruik diergeneesmiddelen, Overig
Twijfels over juistheid VKI (ziekte / gezondheid status; spuitplek; wachttermijn; positief AB / BO ...
Twijfels over juistheid verklaring noodslachting (en VKI)
Insturen naar Interventie Bureau Dier
Opmaken rapport van bevindingen (met tekstblok veterinaire verklaring
Opmaken e-mail met in het onderwerp "afwijkende entingen" of "onjuist DGM gebruik" met betreffende informatie
Opmaken formulier Dubieus VKI (mailen met in het onderwerp "Dubieuze VKI"
Opmaken rapport van bevindingen (met tekstblok veterinaire verklaring
Insturen naar Interventie Bureau Dier
Insturen naar Interventie Bureau Dier
Insturen naar Interventie Bureau Dier
Insturen naar Interventie Bureau Dier
een melding volgt slechts één spoor, ook als er omissies uit verschillende wetten tegelijkertijd aan de orde zijn. Bij een keuze uit twee typen meldingen gaat "niet transportwaardig" voor "wel transportwaardig en "vermoeden van afwijking welzijn etc" en "verklaring noodslachting" gaan voor "twijfels over juistheid VKI"
1
2
3
4
5

Bijlage 16

hierbij de reactie op de gestelde vraag m.b.t. de trendbreuk in het aantal bij KCC geregistreerde meldingen aangaande >90% dracht.

Navraag bij medewerkers in- en eindverantwoordelijken voor het meldingenproces heeft het volgende opgeleverd:

In zijn algemeenheid wordt gemeld dat naar aanleiding van de bevindingen van de commissie Sorgdrager (Fipronil) de NVWA geadviseerd is om het proces van het afhandelen van meldingen te vereenvoudigen. De NVWA heeft deze aanbeveling overgenomen en daartoe ook een verbeterplan in werking gezet waarbij het uitgangspunt is dat het KCC een centrale registrerende rol vervult. Dit plan is inmiddels ook reeds deels geïmplementeerd waarbij inmiddels de meeste domeinen zijn overgegaan op deze manier van werken. Dit is echter nog niet het geval voor alle domeinen. Het is wel de bedoeling dat uiteindelijk alle meldingen (ook die via DA'en vanuit de slachthuizen worden gedaan) centraal via het KCC worden geregistreerd en uitgezet. Dit verklaart echter nog niet het grote verschil in meldingen m.b.t. >90% dracht tussen 2015 en 2016. Maar geeft wel aan dat er op dit moment dus sprake is van meerdere registraties.

Uit navraag bij IB Dier is gebleken dat het proces voor meldingen afkomstig van DA'en uit de slachthuizen (w.o. >90% dracht) niet via het KCC verloopt. Dit wordt onderbouwd met bijgaand stroomschema afkomstig uit de werkinstructie 'toezicht slachthuis'. Hierin zijn de verschillende stromen (= soorten meldingen afkomstig van DA'en vanuit de slachthuizen) genummerd.

Stroomschema: Stromen/Type interne meldingen en hun afhandeling via IB Dier (zie bijlage)

1) niet transportwaardige dieren (waar onder >90% dracht): IBDier zorgt er voor dat dossiers in SPIN komen. In het geval van >90% dracht worden ze doorgezet naar inspecteur HH. Die bezoekt veehouders en legt bevindingen vast in SPIN. Deze stroom meldingen komt niet in MOS;

2) IBDier stuurt door naar KCC (daar wordt het in MOS gezet); daarnaast zet IBDier het (waarschijnlijk) in SPIN. Hoe dan ook komen uiteindelijk de bevindingen van de inspecteur HH in SPIN (en heel kort ook in MOS). Deze meldingen zijn dus te vinden in MOS en SPIN;

3) IBDier stuurt deze direct door naar KCC ->> MOS. Als HH inspectie uitvoert worden bevindingen in SPIN en (kort) in MOS vastgelegd;

4) IBDier stuurt deze én naar KCC (->> MOS) én naar een coördinerende inspecteur van HH. Die zet de melding uit bij collega. Bevindingen komen in SPIN en (kort) in MOS;

5) zie stroom 2.

Meldingen van DA'en op de slachthuizen m.b.t. niet transportwaardigheid (stroom 1) lopen dus niet via KCC maar worden bij IB Dier geregistreerd.
Dit stroomschema is een aantal jaren geleden opgesteld omdat toen bleek dat "interne meldingen" vanuit slachthuizen in verschillende vormen (email, formulier, RvB) hun weg vonden van Keuren naar HH. Daarbij is destijds gekozen dat IB Dier een centrale rol vervult. Uit stukken van het Handhavingsoverleg van 2014 blijkt er toen al over gesproken is om het via IB Dier te laten lopen.
We hebben kunnen achterhalen dat in het najaar van 2015 een eerste conceptversie van het bijgaande stroomschema is gemaakt door (toen) L&N en V&I en in de loop van 2016 verder is opgepakt. Ongeveer eind 2016/begin 2017 is het schema opgenomen in een werkvoorschrift van O&O slachtplaatsen en later (jan. 2018) ook als bijlage verschenen bij het welzijnsvoorschrift hoefdierslachthuizen van O&O Levend vee. Dit proces via IB Dier voor deze meldingen is dus pas later geformaliseerd in werkvoorschriften.
Echter vanaf het moment dat de eerste conceptversie is verschenen tot het moment dat het "officieel werd" door het op te nemen in het werkvoorschrift, is er al wél over gecommuniceerd. Onder andere in een Nieuwsflits van maart 2016. Hierdoor zou deze werkwijze dus al eerder in de praktijk kunnen zijn gebracht dan het moment van opnemen in de werkvoorschriften.
Het bovenstaande lijkt op basis van de ons bekende gegevens en documenten een logische verklaring voor de daling van het aantal >90% dracht-meldingen tussen 2015 en 2016 en volgende jaren.

De vergelijking van de cijfers zoals bekend zijn bij KCC en IB Dier leveren het volgende beeld op:

Jaar	Geregistreerde meldingen >90% dracht KCC	Geregistreerde meldingen >90% dracht IB Dier
2015	218	
2016	21	274
2017	7	303
2018	15	306
2019 (tot nu toe)	1	116
totalen	**262**	**999**

Het is waarschijnlijk dat er enige overlap is tussen beide registraties maar het is onbekend in welke mate dit het geval is. De cijfers van IB Dier geven aan dat het aantal meldingen m.b.t. >90% dracht door de jaren heen geen grote verandering laten zien.

Dit is wat wij hebben kunnen achterhalen. Ik hoop jullie hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

groet

[redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Bijlage 17

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

[redacted]

Directie Keuren
Divisie Veterinair & Import

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon
Secretariaat Keuren

T 088 223 33 33
F 088 223 33 34

Onze referentie

Datum 9 oktober 2018
Betreft Afhandeling klacht kenmerk

Geachte heer,

Op 23 augustus 2018 ontving de NVWA uw klacht ter behandeling door de NVWA.

De klacht, die betrekking heeft op een handelswijze omtrent een aangevoerd varken bij het bedrijf [redacted] op 21 augustus 2018, werd onderzocht door een NVWA-medewerker die niet betrokken was bij het incident waarop uw klacht betrekking heeft.

De klachtonderzoeker heeft met u telefonisch contact gehad om extra informatie te vergaren, zoals uw UBN het bliknummer van het varken en de vervoerder van de varkens/dit varken.

Uw klacht: Een gezond varken, welk nooit behandeld is geweest, wel om redenen van een navelbreuk alleen gehuisvest op uw bedrijf, is afgevoerd naar slachterij [redacted] en aldaar niet toegelaten tot het slachtproces en geëuthanaseerd. Hetgeen u onjuist vindt omdat het een gezond dier was.

Uit dit onderzoek is gebleken dat er regelmatig varkens aangevoerd worden met breuken en dan meestal wel "zakbreuken" die vaak gepaard gaan met oedeem en ook etter vorming. Voor deze categorie heeft [redacted] een duidelijke bedrijfslijn dat indien men twijfelt wordt het varken niet toegelaten tot de slacht.
Ik heb ook contact gehad met de dierenarts die op 21 augustus de levende keuring heeft uitgevoerd. Hij kan zich dit specifieke geval niet herinneren, maar op basis van de documentatie is duidelijk geworden dat er een abces aan de navel zat en het varken ook een dikke buik had en tevens bleek na temperaturen dat het varken koorts had en wel 40,3 graden.

Mijn conclusie is dat uw klacht omtrent het handelen van de NVWA dierenarts ongegrond is.

Directie Keuren
Divisie Veterinair & Import

Datum
9 oktober 2018

Onze referentie
Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.7505

Als u niet tevreden bent over de afhandeling van uw klacht, dan kunt u uw onvrede daarover voorleggen aan de Nationale Ombudsman:
Nationale Ombudsman
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Teamhoofd Veterinaire keuring en exportcertificering

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

[redacted]

Directie Keuren
Divisie Veterinair en Import

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon
[redacted]
T 088 223 [redacted]
F 088 223 [redacted]

Onze referentie
[redacted]

Datum 8 mei 2018
Betreft Afhandeling klacht

Geachte

U heeft op dinsdag 5 september 2017 een klacht ingediend over het functioneren van een KDS medewerker. Deze klacht is toen ingediend door u door een mail te sturen naar de heer
Daarna is deze klacht in behandeling genomen door de NVWA.
Volgens u keurde de betreffende KDS medewerker niet goed, met name bij het keuren van runderen zijn er door deze KDS medewerker, tijdens acht bezoeken vijf keer in 2017 een rund overgedragen aan de NVWA, in verband het vermoeden van aanwezigheid van vinnenvlees. Daarbij bleek na onderzoek van de NVWA geen vinnenvlees te zijn aangetroffen.

Om deze klacht te onderzoeken is besloten dat deze KDS medewerker nog wel bij uw bedrijf ingezet zou worden. Met de regiomanager van [redacted] is toen afgesproken dat bij een overdrager de zelfde dag de bedrijvenbeheerder gebeld wordt zodat de overdrager dezelfde dag kan worden onderzocht. Dit mede omdat de aanhoudingen over runderen ging met cystycercose (vin), en nadat het karkas is ingedroogd is deze moeilijker te diagnosticeren. Dit zou een reden kunnen zijn dat deze KDS-medewerker wel een vin heeft gezien maar de dierenarts na de overdracht niet.
De betreffende KDS-medewerker is vanaf september 2017 tot nu nog wel enkele keren voor de keuring bij uw bedrijf geweest maar heeft geen overdragers meer gehad.
Wel zijn er overdragers gemeld aan de NVWA van twee andere KDS-medewerkers waarvan ook twee runderen met vinnen en deze overdragers waren allen terecht.

Uit dit onderzoek blijkt niet dat de betreffende KDS-medewerker niet goed heeft gehandeld. Er zijn ook geen andere klachten binnengekomen over deze medewerker.

Ik stel dus vast dat u klacht niet gegrond is.

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Divisie Veterinair en Import

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.vwa.nl

Datum: 02 juli 2015
Betreft: Antwoord op uw klacht, met door de NVWA toegekend kenmerk

Onze referentie

Geachte

Uw klacht over het doden van uw paard en het feit dat u niet uw voornemen, om het vlees in het humane voedselcircuit terecht te laten komen niet ten uitvoer kon brengen, heb ik in goede orde ontvangen en gelezen.
In reactie hierop bericht ik u het volgende.

Het is erg jammer dat u uw plannen op het laatste moment heeft moeten bijstellen en uw paard uiteindelijk door Rendac heeft moeten laten ophalen.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft echter op basis van de documenten die op het slachthuis bij het paard aanwezig waren geen ander besluit kunnen nemen dan dat het paard na de slacht niet voor humane consumptie in aanmerking kon komen. Dat heeft te maken met het feit dat de identiteit van het paard niet eenduidig was vast te stellen op basis van het meegeleverde paspoort. Het Irish Cobb paspoort is normaal gesproken rechtsgeldig, maar in dit geval was de bladzijde met de identiteitsgegevens met tape in het paspoort geplakt. Hierdoor was niet meer uit te sluiten dat deze bladzijde aan een ander paspoort was toegevoegd dan het originele paspoort van het dier. Ten gevolge daarvan kon dan ook niet meer met zekerheid worden vastgesteld of het paard gedurende zijn leven medicijnen heeft gehad die het vlees van het paard ongeschikt maakt voor consumptie.

Ik begrijp dat deze beslissing heel vervelend voor u was. Tegelijk hoop ik ook dat u begrip heeft voor de afweging die de NVWA moest maken op basis van de gegevens die ons werden overlegd.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 18

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Pilot V&I en L&N

niet transportwaardig vee

[redacted]

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Pilot V&I en L&N

niet transportwaardig vee

Eindrapport Pilot V&I en L&N

Teamleiders: [redacted]

Inspecteurs: [redacted]

Dierenartsen: [redacted]

november 2015 - juli 2016

Samenvatting

Dit rapport is opgesteld naar aanleiding van een Pilot niet transportwaardig vee, uitgevoerd door V&I in samenwerking met L&N. Het doel van de pilot was om middels een ketengerichte aanpak het vervoer van niet transportwaardig vee te voorkomen en om af te dwingen dat het voedselketeninformatie formulier (VKI) naar waarheid wordt ingevuld. Hiertoe zijn 10 dossiers betreffende niet transportwaardige runderen samengesteld door toezichthoudend dierenartsen van V&I. Deze dossiers zijn behandeld door een inspecteur en een toezichthoudend dierenarts van L&N, team TU Landbouw Dierenwelzijn Noord . Zij hebben het primaire bedrijf bezocht en de vervoerder, de handelaar en het slachthuis aangesproken. De rapporten van bevindingen zijn ingezonden bij Team Bestuurlijke Maatregelen (TBM).

Van de 10 controles op de primaire bedrijven waren er 9 niet akkoord (waarvan 1 afgebroken). Op deze bedrijven zijn overtredingen op het gebied van welzijn, informatie op het VKI formulier, transport en afvoer binnen de wachttijd vastgesteld.

Bij de 10 dossiers waren 5 verschillende slachthuizen betrokken. Twee hiervan zijn in onderzoek genomen als houder van dieren, handelaar en opdrachtgever voor vervoer, waarbij ook de vervoerder in het onderzoek is opgenomen.

Als 'bijvangst' van de controles op de slachthuizen is geconstateerd dat met regelmaat dieren op het terrein van het slachthuis worden gedood voor de AM keuring omdat de 'kwaliteit' van de dieren niet in orde is. Daarnaast is gebleken dat de ingangscontrole op slachthuizen niet altijd volledig wordt uitgevoerd.

Uit de pilot is gebleken dat een ketengerichte aanpak structurele overtreders en aandachtsbedrijven met betrekking tot dierenwelzijn aan het licht brengt. Het blijkt echter dat niet eenduidig gewerkt wordt door de medewerkers van de NVWA en geen uniforme handhaving plaatsvindt, onder andere door een onduidelijk interventiebeleid, niet overeenstemmende werkwijzen en tijdsdruk.

Er wordt aanbevolen om een ketengerichte aanpak verder in te richten door samenwerking tussen V&I en L&N en daar bijvoorbeeld ook team vervoer bij te betrekken. Goede terugkoppeling en communicatie tussen de divisies wordt gewaardeerd en draagt bij aan een uniforme werkwijze. Om de kwaliteit van de onderzoeken te verbeteren is vooral bij V&I ruimte en tijd nodig en de samenstelling van dossiers moet afgestemd en getoetst worden. Hierbij kunnen vaste formats helpen. Ten slotte is de toezichthoudend dierenarts die werkzaam is in het slachthuis de deskundige die de omstandigheden kan beoordelen en kan vastleggen. Hierin mag de toezichthoudend dierenarts meer durven uitspreken en onderbouwen.

Deze pilot heeft een bepaalde overlap met een project dat in 2015 is uitgevoerd. Beiden projecten hebben baat bij een herziening en uitwerking van een uniforme werkwijze en samenwerking, waardoor uiteindelijk op dierenwelzijn gehandhaafd kan worden en niet transportwaardige dieren niet meer vervoerd worden.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Huidige situatie 4
2. Opzet pilot 5
2.2 Doelstelling 5
2.3 Dossiers 5
2.4 Uitvoering 5
3. Resultaten 6
3.1 Primaire bedrijven 6
3.2 Slachthuizen en vervoerders 8
3.3 Doden van niet transportwaardige dieren 8
3.4 Ingangscontrole 8
4. Conclusie 9
4.1 Ketengerichte handhaving 9
4.2 Uniforme handhaving 9
4.3 Ruimte om te handhaven 9
4.4 Kwaliteit en uniformiteit dossiers 9
4.5 Contact tussen de divisies 10
5. Aanbevelingen 11
5.1 Aanbevelingen uit de pilot 11
5.2 Vervolg trajecten 12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De transportverordening (Verordening (EG) nr. 1/2005) eist dat alleen dieren vervoerd mogen worden die gezond zijn of hooguit licht ziek en licht gewond zijn. Het vervoer mag daarbij geen *extra lijden* veroorzaken. Bij twijfel moet de veehouder vroegtijdig een dierenarts consulteren. Het dier is niet geschikt voor vervoer als het niet in staat is zich op eigen kracht pijnloos te bewegen of zonder hulp te lopen. Zo mogen dieren met ernstige open wonden of een prolaps niet vervoerd worden. Evenals dieren waarvan 90 procent van de draagtijd is verstreken of in de voorgaande week geworpen hebben. Het streven om een dier 'tot waarde' te brengen kan ertoe leiden dat getracht wordt een dier dat niet transportwaardig is en eigenlijk op het veehouderijbedrijf (primaire bedrijf) uit zijn lijden verlost had moeten worden, toch naar een slachthuis te vervoeren.[1]

In het huidige interventiebeleid wordt gebruik gemaakt van de definities van een geringe overtreding, overtreding (tussen gering en ernstig in) en een ernstige overtreding, zoals deze zijn verwoord in Beleidsregels dierenwelzijn 2009.
De eerste insteek is om zaken bestuursrechtelijk aan te pakken en alleen in speciale gevallen (afhankelijk van ernst en/of omvang) te kiezen voor strafrecht. Dit (bestuursrecht) werkt, zoals beschreven in het huidige interventiebeleid, sneller waardoor overtreders directer en sneller met de gevolgen van hun handelen worden geconfronteerd. "Lik op stuk" beleid.

De bestuurlijke boete (punitieve bestuursrechtelijke sanctie) kan gecombineerd worden met een bestuursrechtelijke herstelsanctie (last onder dwangsom - LOD/last onder bestuursdwang - LOB of schorsing van de vervoersvergunning). De bestuurlijke boete kan worden gebruikt voor geringe, middelmatige en ernstige overtredingen. De LOD wordt in het huidige interventiebeleid toegepast conform de lijnen zoals deze zijn uitgezet in de Beleidsregels dierenwelzijn 2009. In het algemeen geldt dat bij toepassing van de LOD de volgende volgorde wordt aangehouden:

Figuur 1. Stroomschema toepassen LOD bij herhaaldelijke tekortkomingen

[1] Raad voor dierenaangelegenheden: adviesrapport: problematiek wrak vee 2007.

Strikte naleving van de transportverordening op het punt van transportwaardigheid in combinatie met een strenge controle op de plaats van bestemming zal ervoor zorgen dat niet transportwaardige dieren vaker op het primaire bedrijf zullen worden gedood. Dat moet gebeuren op een verantwoorde, welzijnsvriendelijke wijze. Dat is de verantwoordelijkheid van de veehouder. Hij draagt zorg voor het welzijn van zijn dieren, ook als ze wrak zijn of geëuthanaseerd moeten worden. Dat hoort bij een fatsoenlijke omgang met dieren. Dat hieraan kosten zijn verbonden is duidelijk, maar ook inherent aan het voeren van een bedrijf.[2]

1.2 Huidige situatie

De gegeven ruimte in het huidige beleid kan niet bedoeld zijn om in evident ernstige gevallen de overtreder te bestraffen met het opleggen van de minst ingrijpende maatregel. Dit laatste lijkt nu wel min of meer de standaard werkwijze te zijn en voldoet daarmee niet aan het beleid van de NVWA: "zacht waar het kan, hard waar het moet". Met andere woorden: 'zacht' in die gevallen waarbij de overtreder niet wist of had kunnen weten dat hij een overtreding beging (bijvoorbeeld bij het ingaan van nieuwe wetgeving waarvan de uitwerking onvoldoende bekend is). En 'hard' in de gevallen waar bijvoorbeeld een overtreder willens en wetens een overtreding begaat. De, in het interventiebeleid genoemde, last onder dwangsom (LOD) wordt zelden of nooit toegepast. Het beschreven "lik op stuk beleid" is geen werkelijkheid.

Vanuit de toezichtuitvoering is er een signaal dat regelmatig niet transportwaardige dieren vanaf het primaire bedrijf bij het slachthuis worden 'aangeboden'. Het huidige interventiebeleid geeft de ruimte om, in eerste aanleg, een mondelinge of schriftelijke waarschuwing te geven aan de veehouder en de transporteur bij het transport van wrak vee. Deze ruimte is veelal niet opportuun.

Hoewel meerdere partijen in de keten mede schuldig zijn aan de overtredingen, krijgen zij niet allemaal een maatregel opgelegd. Het slachthuis krijgt geen schriftelijke waarschuwing tenzij het slachthuis ook de vervoerder is. De voedselketeninformatie (VKI) en de (welzijns)situatie op het primair bedrijf worden eveneens niet betrokken in het handhavingstraject.

Een extra zorgpunt/signaal is dat het VKI formulier in veel gevallen niet overeen komt met de (fysieke) toestand van het dier zoals deze in het slachthuis wordt aangetroffen. Met regelmaat gebeurt het dat het VKI formulier zelfs helemaal niet aangeleverd wordt. Juridisch gezien kan hier dus sprake zijn van fraude. Niet alleen vanwege het feit dat het dier wel uiterlijke afwijkingen vertoont, maar ook vanwege het feit dat juist vanwege de uiterlijke afwijkingen deze dieren vaak een diergeneeskundige behandeling hebben ondergaan.

Dergelijke zaken worden binnen de NVWA geconstateerd door de toezichthoudende dierenartsen van V&I in de slachthuizen. Deze stellen een dossier samen met de bevindingen en onderliggende documenten en zetten deze normaliter door naar het Interventie Bureau Dier (IBD). IBD beoordeelt het dossier en bereidt deze verder voor om door te zetten voor afhandeling volgens het interventiebeleid. Indien een schriftelijke waarschuwing van toepassing is, stellen zij deze zelf op. Indien het bestuursrechtelijke traject gevolgd moet worden, zetten zij de dossiers door naar Team Bestuurlijke Maatregelen (TBM). Indien het vermoeden bestaat dat er welzijnsproblemen kunnen zijn op het primaire bedrijf, wordt het dossier doorgezet naar de toezichtuitvoering bij L&N.

[2] Nota Dierenwelzijn en Diergezondheid, een maatschappelijk geaccepteerde omgang met dieren, ministerie EZ, februari 2012.

2. Opzet pilot

2.2 Doelstelling
De pilot heeft als doelstelling de volgende punten:

- Voorkomen van het vervoeren van niet transportwaardig vee, door middel van ketenaanpak en door consequent en strikter te werken volgens het interventiebeleid.
- Afdwingen dat het VKI formulier naar waarheid wordt ingevuld waardoor de voedselveiligheid kan worden gewaarborgd.

2.3 Dossiers
Binnen de pilot zijn 10 dossiers opgenomen om af te werken middels een ketengerichte aanpak. Het betreft dossiers over runderen die niet transportwaardig waren. Het betrof onder deze runderen verschillende aandoeningen zoals open wonden, kreupelheid, ziekte en 90% dracht.

2.4 Uitvoering
De dossiers worden samengesteld door de toezichthoudend dierenarts op het slachthuis en doorgezet naar L&N team TU Landbouw Dierenwelzijn Noord. De dossiers bevatten onder andere:

- Rapporten van bevindingen
- Veterinaire verklaringen
- Levende keuringslijsten
- AM/PM bevindingen
- VOS formulieren
- VKI formulieren
- Foto's
- Etc.

Vanuit L&N team TU Landbouw Dierenwelzijn Noord worden de dossiers behandeld door een inspecteur en een toezichthoudend dierenarts. Deze bezoeken het primaire bedrijf en spreken de vervoerder en, indien van toepassing, de handelaar en de exploitant van het slachthuis aan. Maatregelen worden genomen volgens het interventiebeleid en rapporten van bevindingen worden ingezonden naar Team Bestuurlijke Maatregelen (TBM).

3. Resultaten

3.1 Primaire bedrijven

In totaal zijn 10 primaire bedrijven in onderzoek genomen door een inspecteur en toezichthoudend dierenarts van L&N in de periode van 1 december 2015 t/m 3 maart 2016 . Van de 10 controles waren er 9 niet akkoord. Van de niet akkoorden is 1 dossier afgebroken doordat de verklaring van de toezichthoudend dierenarts werd ingetrokken.

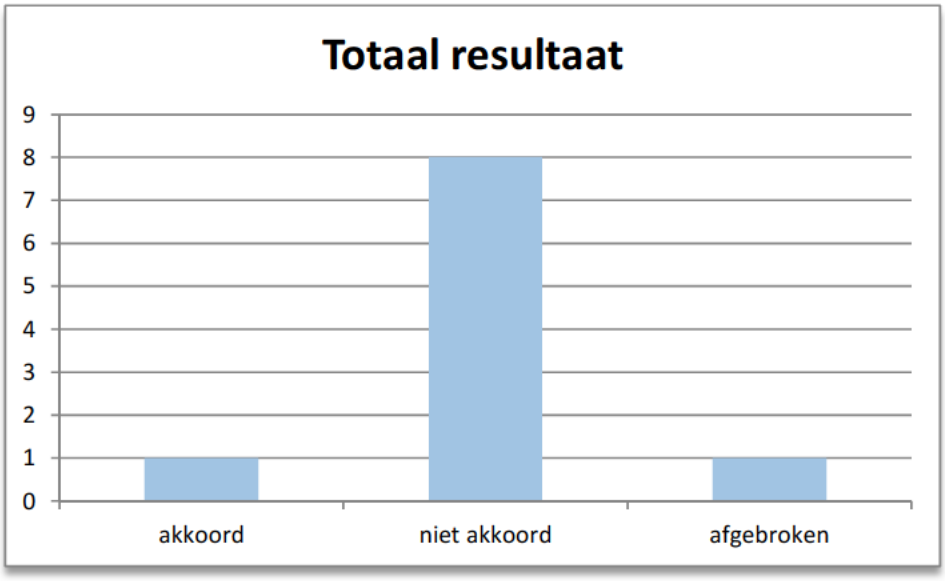

Figuur 2. Totaal resultaat 10 dossiers pilot - primaire bedrijven

De overtredingen die zijn vastgesteld zijn op het gebied van:

- Welzijn: de omstandigheden op het bedrijf waren niet akkoord. Het betrof onderwerpen als hygiënische huisvesting, (medische) zorg, overbezetting, scherpe en uitstekende delen. Tevens zijn in de rapporten de overtredingen op het gebied van onvolledige diergeneesmiddelen administratie opgenomen.
- VKI formulier: het VKI formulier was niet juist ingevuld. Het betrof de vragen met betrekking tot de gezondheidsstatus van het dier, toegediende diergeneesmiddelen in de periode voorafgaande aan de slacht en de wachttijd.
- Transport: het laten vervoeren van een niet transportwaardig dier.
- Wachttijd: het afvoeren van een dier dat zich binnen de vastgestelde wachttermijn van een toegepast diergeneesmiddel bevond.

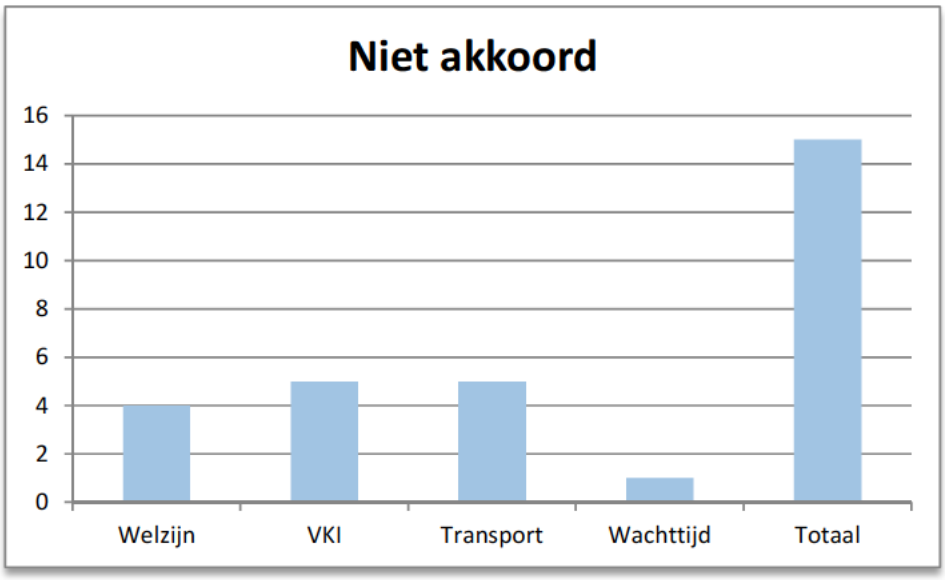

Figuur 3. Onderwerpen niet akkoord op de primaire bedrijven.

In totaal zijn 10 maatregelen genomen. In 2 gevallen is zowel een rapport van bevindingen opgemaakt voor overtredingen op het gebied van transport, VKI en wachttijd als een herstelbrief op het gebied van welzijnsovertredingen op het bedrijf.

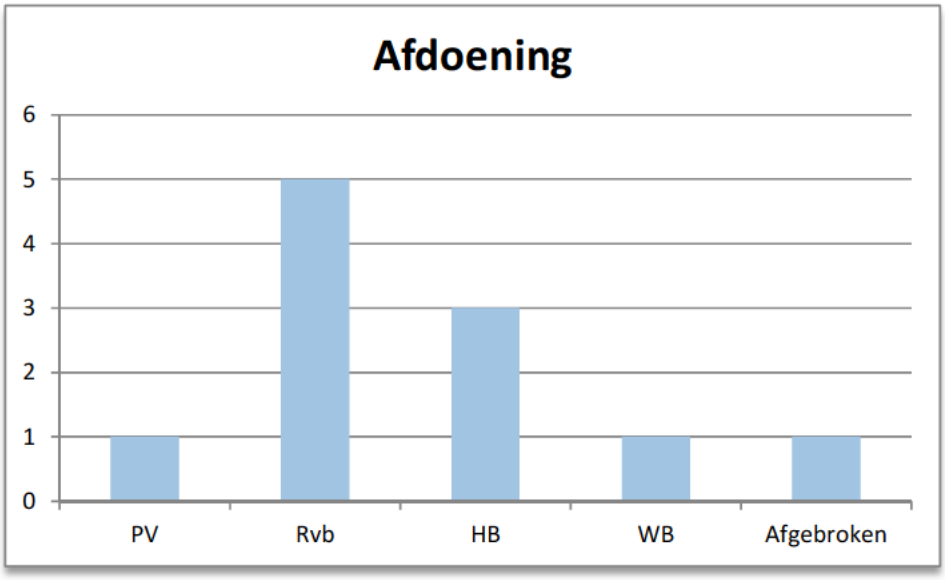

Figuur 4. Soorten en aantal afdoeningen

3.2 Slachthuizen en vervoerders
In de 10 dossiers waren 5 verschillende slachthuizen betrokken. Twee van deze slachthuizen zijn in onderzoek genomen door een inspecteur en toezichthoudend dierenarts van L&N. De exploitanten van de slachthuizen zijn als houder van dieren, handelaar en opdrachtgever voor het transport betrokken als overtreder. Zowel voor de exploitanten van slachthuizen als de vervoerders is een proces-verbaal opgemaakt voor het benadelen van het welzijn van de dieren en het onthouden van de nodige zorg. Tevens is het een van de exploitanten van slachthuizen ten laste gelegd dat niet werd gewerkt volgens vastgelegde HACCP procedures die het welzijn van dieren moeten waarborgen.

3.3 Doden van niet transportwaardige dieren
Uit een van de onderzoeken bij een slachthuis exploitant is gebleken dat het regelmatig voorkomt dat dieren die zijn aangevoerd in het slachthuis vóór de AM keuring worden doodgeschoten door een medewerker van het slachthuis omdat de 'kwaliteit' van het dier niet in orde is. Dit betreft dieren die zodanig ziek, gewond en verzwakt zijn dat deze niet door de keuring heen zullen komen. In het betreffende slachthuis is gebleken dat dit in het jaar 2015 in totaal 156 keer is voorgekomen en in de periode van 1 januari t/m 31 maart 2016 26 keer.

Uit gesprekken met de slachthuis exploitant en toezichthoudend dierenartsen blijkt dat deze dieren naar destructie gaan en verder niet gezien worden door de toezichthoudend dierenarts van de NVWA. Hierover wordt gezegd: "het dier is gedood en niet geslacht", doelend op het feit dat daarom de wet- en regelgeving voor het slachten van dieren niet van toepassing is. Het gevolg hiervan is dat de meest ernstige situaties, waarin de meest zieke/gewonde dieren het meest te lijden hebben, niet in beeld komen en er niet gehandhaafd wordt in de keten van veehouder tot en met het slachthuis.

3.4 Ingangscontrole
Tevens is uit voornoemd onderzoek gebleken dat niet van elke zending het dierenwelzijn wordt beoordeeld en of er maatregelen genomen moeten worden om in de welzijnsbehoeften van de dieren te voorzien, zoals vastgelegd in artikel 1.1 van Verordening (EG) Nr. 1099/2009. Het is de slachthuizen gewoon dat dieren buiten werktijden wordt afgeleverd op het slachthuis. De transporteur zet de dieren in zulke gevallen in de stal en de volgende ochtend worden de dieren gezien door medewerkers van het slachthuis. In het geval van zieke en/of gewonde dieren wordt dan niet tijdig de passende zorg verleend. Dit betekent dat niet wordt gewerkt volgens de HACCP procedures waarin onder andere is vastgelegd dat het welzijn van dieren bij aankomst op het slachthuis bevredigend moet zijn en dat de slachthuis exploitant maatregelen moet nemen bij het overtreden van normen om herhaling te voorkomen (artikel 3 lid 1 van Verordening (EG) Nr. 853/2004, bijlage II, sectie II, punt 1, 2f & 3). Er wordt wel gesteld dat het slachthuis leveringswaarden heeft afgesproken met leveranciers en dat daar overeenkomsten van zijn getekend. Kennelijk worden deze overeenkomsten met regelmaat niet nageleefd en vindt er geen handhaving vanuit het slachthuis plaats.

4. Conclusie

4.1 Ketengerichte handhaving
De pilot heeft als doel een ketengerichte aanpak uit te voeren met betrekking tot het vervoeren van niet transportwaardig vee. Dit houdt in dat alle betrokken partijen gecontroleerd worden in het handhavingstraject. Dit betreft het primaire bedrijf, de vervoerder en indien van toepassing, de handelaar en de exploitant van het slachthuis. In de praktijk wordt vaak niet de hele keten gecontroleerd of de afdoening voor de verschillende overtreders is niet gelijk. Daar waar een veehouder bijvoorbeeld een bestuurlijke boete opgelegd krijgt, kan het zijn dat de vervoerder een schriftelijke waarschuwing ontvangt en de exploitant van het slachthuis een proces-verbaal.

Van de 10 dossiers zijn 3 bedrijven nogmaals bezocht in verband met welzijnsproblemen op het bedrijf. Eén van deze bedrijven wordt opgenomen in de lijst met aandacht bedrijven. Handhaving middels ketengerichte aanpak brengt welzijnsproblemen op de primaire bedrijven aan het licht.

4.2 Uniforme handhaving
Er zijn signalen van toezichthoudend dierenartsen van V&I dat zij het soms moeilijk vinden om te handhaven door onduidelijkheden in het interventiebeleid of de manier waarop de rapportage opgesteld dient te worden. Hierdoor kan geen uniforme handhaving plaats vinden.
Tevens blijken er verschillen in afdoeningen te ontstaan wanneer de dossiers of via IBD gaan of direct naar TBM. Waar IBD een schriftelijke waarschuwing schrijft, legt TBM in vergelijkbare situaties een bestuurlijke boete op. Het is onduidelijk waar dit verschil vandaan komt. Hierbij heeft IBD aangegeven veel terug te koppelen met de toezichthoudend dierenarts om de ernst van situaties te bespreken en te werken volgens het interventiebeleid. Gebleken is dat niet eenduidig gedacht wordt over de ernst van situaties.

4.3 Ruimte om te handhaven
De toezichthoudend dierenartsen van V&I hebben meerdere malen aangegeven dat de werkdruk hoog is en de planning niet flexibel. De werkdagen zijn volgepland en een wijziging hierin is moeilijk door te voeren. Hierdoor hebben de toezichthoudend dierenartsen de ervaring dat het moeilijk is om in korte tijd alle benodigde gegevens en documenten te verzamelen en een volledig dossier op te bouwen. Ook is een signaal afgegeven dat het vaak moeilijk is om op het terrein van het slachthuis alle informatie te verzamelen met betrekking tot de veehouder en de handelaar en/of transporteur.

4.4 Kwaliteit en uniformiteit dossiers
Door voornoemde knelpunten qua tijd en ruimte komt de kwaliteit van de dossiers in het geding. De dossiers worden niet uniform aangeleverd. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende formats en de dossiers bevatten verschillende combinaties van documenten, zie tabel 1.

Tabel 1. Overzicht samenstelling dossiers

Dossier	Rapport van bevindingen			VV[1]	VOS	VKI	Foto's	Overig[2]
	Veehouder	Vervoerder	Slachthuis					
1				x		x	x	
2	x					x	x	
3	x	x			x	x	x	x
4				x		x	x	
5	x						x	x
6	x					x	x	
7				x		x	x	
8	x	x	x			x		x
9	x	x				x	x	
10	x	x		x			x	

1 = Veterinaire verklaring

2 = Registratie voertuig(ontsmetting), aanvoer overzicht, overzicht I&R etc.

Tevens miste in een groot deel van de dossiers gegevens zoals de omschrijving van de datum en tijd dat het dier op het slachthuis was aangekomen, de geschatte duur van een eventuele aandoening en of het dier ernstig en/of extra geleden heeft tijdens transport.

4.5 Contact tussen de divisies

De toezichthoudend dierenarts van L&N heeft tijdens het afwerken van de dossiers meerdere malen contact gehad met de betrokken toezichthoudend dierenartsen van V&I. Dit om elkaar op de hoogte te houden van de stand van zaken van de dossiers. Dit contact werd als positief ervaren en draagt bij aan een eenduidige aanpak.

5. Aanbevelingen

5.1 Aanbevelingen uit de pilot

1. Ketengerichte aanpak
   Door in ernstige situaties een ketengerichte aanpak te volgen, komen alle betrokken overtreders en eventuele welzijnsproblemen op het primaire bedrijf in beeld. Hierbij is ook de expoloitant van het slachthuis betrokken als een van de verantwoordelijken voor het transport en als houder van dieren. Deze dient dan ook als verantwoordelijke opgenomen te worden in de dossieropbouw.
2. Betrokken teams en afdelingen
   Goede onderlinge afstemming tussen de betrokken teams/divisies/afdelingen is vereist. Om snel en efficiënt een dossier ketengericht af te kunnen werken kunnen verschillende teams met hun expertise bijdragen. Zo kunnen de toezichthoudend dierenartsen van V&I ter plaatse handhaven in het slachthuis, het vervoersteam L&N kan de vervoerder controleren en het welzijnsteam L&N kan het primaire bedrijf bezoeken. Een goede samenwerking tussen deze teams levert een compleet en ketengericht dossier op waarin alle betrokken overtreders zijn opgenomen en waardoor uniform naar alle overtreders gehandhaafd wordt.
3. Ruimte om te handhaven
   De toezichthoudend dierenartsen van V&I hebben meer ruimte nodig om volledige en goed onderbouwde dossiers samen te stellen. Een planning waarin flexibel omgegaan kan worden met tijd wanneer dat nodig is.
4. Handhavingsbeleid
   Het handhavingsbeleid dient eenduidig te worden opgesteld en voor iedereen toegankelijk en duidelijk te zijn. Een onderzoek naar interpretaties onder de betrokken teams en afdelingen kan inzicht bieden in de interpretatie en beoordeling van verschillende situaties. Er moeten duidelijke afspraken gemaakt worden over de ernst van een situatie en wat wel en niet acceptabel is. Door goede communicatie kan één lijn worden uitgezet die voor iedereen duidelijk te volgen is.
5. Kwaliteit dossiers
   Door vaste afspraken te maken met betrekking tot de samenstelling van de dossiers en door meer ruimte te geven kan de kwaliteit van de dossiers verbeteren. Vaste collegiale toetsing door bijvoorbeeld de Senior Toezichthoudend Dierenarts (STDA) kan de uniformiteit van de onderbouwing verhogen. Een algemene herziening en afstemming van de manier van dossieropbouw en rapportage opstellen, door bijvoorbeeld vaste formats te gebruiken, draagt bij aan kwaliteit en uniformiteit.
6. Dierenarts is deskundig
   De dierenarts is de deskundige die een oordeel geeft over de dieren. Het advies is: Durf te schatten hoe lang een aandoening bestaat. Durf uit te spreken dat iets ernstig is. Durf vermoedens van welzijnsproblemen op het primaire bedrijf vast te leggen. Dit is voor de toezichthouders van L&N de aanleiding om het bedrijf te gaan bezoeken. Maar gebruik van bedrijfssystemen en elkaar voor de historie van een bedrijf om een volledig dossier op te bouwen en op de juiste wijze te kunnen handhaven.

5.2 Vervolg trajecten

1. Samenwerking
   Er moet invulling gegeven worden aan een eventuele samenwerking tussen V&I en welzijn en vervoer van L&N voor een efficiënte en complete aanpak. Hierbij dient goed overleg plaats te vinden met betrekking tot het verdelen en afhandelen van dossiers, het samenbrengen van rapportage en het creëren van één uniform en compleet dossier.
2. Structureel overtredende vervoerders
   Verscheidene vervoerders kwamen in meerdere dossiers van de pilot terug. Dit zou kunnen betekenen dat er vervoerders zijn die structureel niet transportwaardige dieren vervoeren. Het inventariseren en bijhouden van gegevens over de vervoerders kan in kaart brengen of er sprake is van (veelvuldige) recidive. Indien dit het geval is kan (en moet) strikter worden gehandhaafd.
3. Aanpak ingangscontrole en voortijdig doden niet transportwaardige dieren
   Zoals gebleken is uit de pilot is de ingangscontrole van het slachthuis niet altijd voldoende. Het aanpakken van structureel onvoldoende uitgevoerde ingangscontroles kan een indirecte vorm van stimulans zijn voor vervoerders en veehouders de dieren niet meer aan te leveren bij het slachthuis. Tevens dient het doden van niet transportwaardig vee voordat een toezichthoudend dierenarts het dier heeft kunnen beoordelen aangepakt te worden. Om hierop te kunnen handhaven dient uiteengezet te worden wat de verantwoordelijkheden van de exploitant van het slachthuis zijn en welke wet- en regelgeving hier van toepassing is. Vervolgens dient in het interventiebeleid opgenomen te worden hoe gehandhaafd wordt.

5.3 Overlap

In 2015 heeft L&N dierenwelzijn in samenwerking met vervoer het project 'Aanvoer dieren ongeschikt voor vervoer' uitgevoerd. Doel van dit project was om op basis van selecte controles (kennis en signalen) de aanvoer van dieren ongeschikt voor vervoer bij EVC's en slachthuizen, buiten de reguliere slacht- en bloktijden op te sporen en daarmee het dierenwelzijn te verbeteren. Hoewel de insteek van voornoemd project en de huidige pilot sterk van elkaar verschillen, hebben beiden de doestelling en een aantal uitkomsten overeen.

Zo is uit het project in 2015 gebleken dat er discussie is over het criterium 'ongeschikt voor vervoer'. In de pilot werd duidelijk dat de ernst van de situatie vaak punt van discussie is en dat het omschrijven/onderbouwen hiervan niet eenduidig plaatsvindt.

Ook komt uit beide projecten naar voren dat de toezichthoudend dierenartsen van V&I 'worstelen' met handhaven onder de hoge tijdsdruk die men ervaart. Hierdoor heerst het gevoel dat niet altijd ruimte is om op te treden.

Zowel het project in 2015 als de pilot bevelen meer samenwerking aan tussen V&I en L&N onder andere om eenduidiger te werk te gaan.

Gelet op deze overeenkomsten zouden zowel L&N als V&I er baat bij hebben als een aantal punten als werkwijze, definities, samenwerking etc. verder herzien en uitgewerkt wordt. Uiteindelijk zal hiermee het gezamenlijke doel om dierenwelzijn te verbeteren beter gerealiseerd kunnen worden.

Bijlage 19

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Pilot V&I en L&N
niet transportwaardig vee

- [redacted]

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Inhoud

- Aanleiding
- Opzet
- Resultaten
- Conclusie
- Aanbevelingen

Aanleiding Pilot

- Signalen dierenartsen op de slachthuizen
  - Niet tansportwaardig vee
  - Niet de volledige keten wordt onderzocht
  - Verschillen in afdoening IBD en TBM
  - Voedsel Keten Informatie (VKI) formulieren komen vaak niet overeen met de (fysieke) toestand van het dier of zijn niet aanwezig

- Doel:
  - Voorkomen van het vervoeren van niet transportwaardig vee, door middel van ketenaanpak en door consequent en te werken volgens het interventiebeleid.
  - Afdwingen dat het VKI naar waarheid wordt ingevuld waardoor de voedselveiligheid wordt gewaarborgd.

Voorbeelden SW

Varken met prolaps

Voorbeelden SW

Varken met open wond, kreupel

Voorbeelden SW

Rund met oedeem, baarmoederontsteking, koorts

Opzet Pilot

- Volledig dossier is overgedragen vanuit V&I aan L&N:
  - Rapport van bevindingen
  - Veterinaire verklaring
  - AM/PM bevindingen
  - VOS formulier
  - VKI formulier
  - Foto's
  - Etc.

- L&N welzijn heeft dossiers ketengericht opgepakt en afgewerkt volgens het interventiebeleid. Dossiers zijn direct naar TBM gestuurd

- De pilot omvatte 10 dossiers

Dossiers

Rund met een open wond tot het bot, verbonden met papier en tape

Dossiers

Ziek kalf, liep moeilijk en stijf, koorts

Dossiers

Rund met open abces

Dossiers

Rund mager, achtergebleven, uitgedroogd, spieratrofie

Dossiers

Rund met ingegroeid halster in de neus

Resultaten I

- 10 primaire bedrijven zijn bezocht

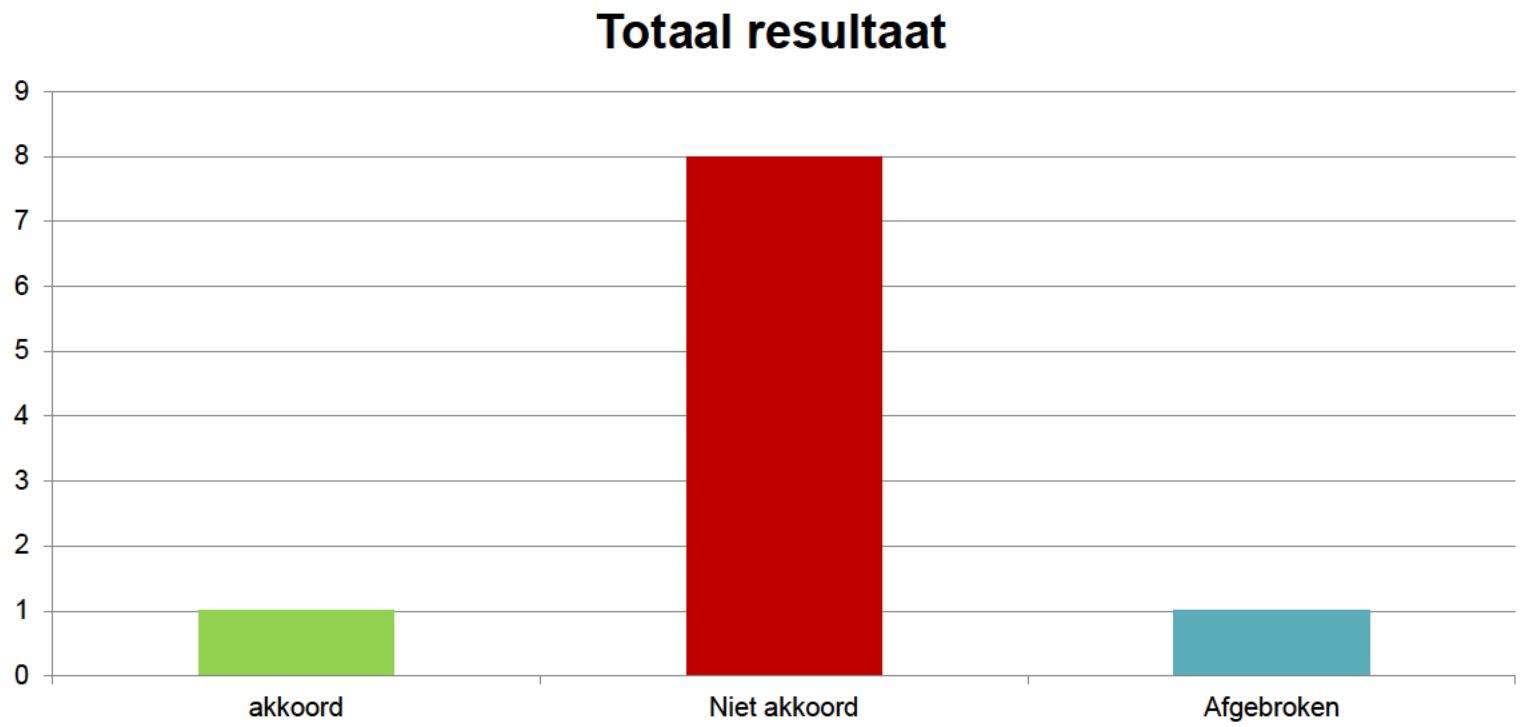

Resultaten I

- 10 primaire bedrijven zijn bezocht

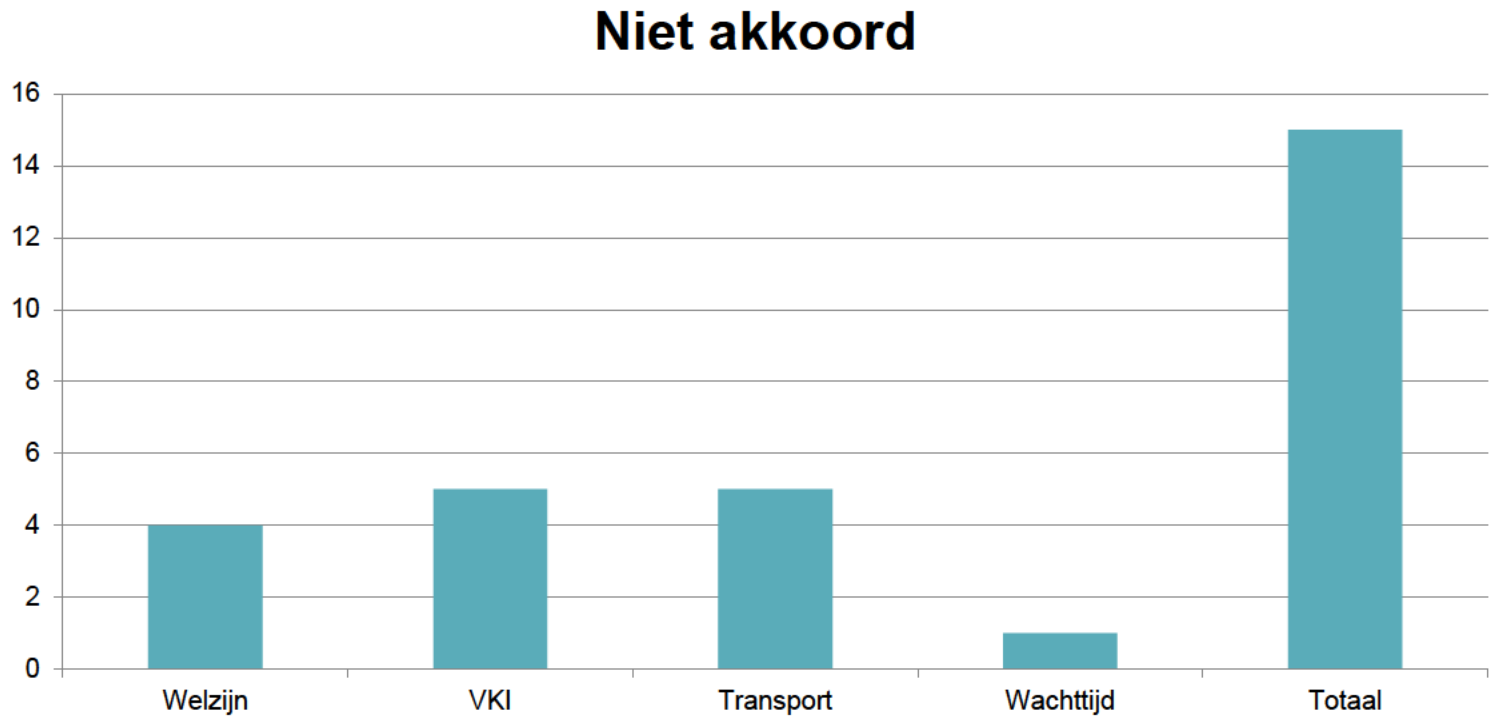

Resultaten I

- 10 primaire bedrijven zijn bezocht

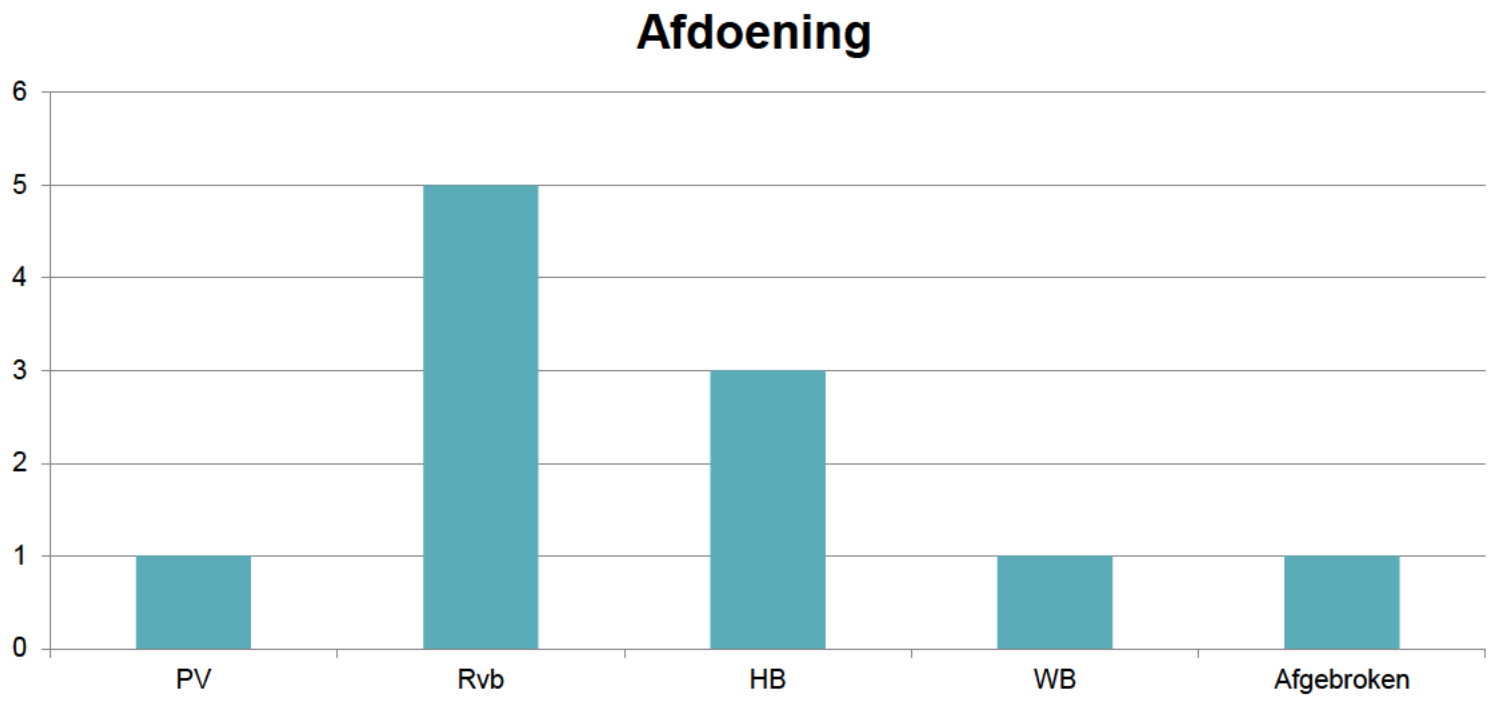

Resultaten I

- 10 primaire bedrijven zijn bezocht
- IBD:
  - 5 van de 10 zouden een waarschuwingsbrief hebben gehad i.v.m. ontbreken historie
  - 5 zouden geheel doorgezet zijn naar L&N
  - Indien de DA benadrukt dat de situatie ernstig is, wordt het rvb (ook zonder historie) doorgezonden naar TBM

SW

€4000,-

Hoe kan dit?

Resultaten II

- 5 slachthuizen waren betrokken
- 1 slachthuis bezocht:
  - Als houder, handelaar en opdrachtgever transport betrokken als overtreder
    - Proces-verbaal voor slachthuis en vervoerder/handelaar
  - Niet transportwaardige dieren worden vanuit welzijnsoogpunt gedood voordat de toezichthoudend dierenarts het dier heeft kunnen beoordelen

Resultaten II

Resultaten II

Resultaten II

Resultaten II

Resultaten II

- 5 slachthuizen waren betrokken
- 1 slachthuis bezocht:
  - Als houder, handelaar en opdrachtgever transport betrokken als overtreder
    - Proces-verbaal voor slachthuis en vervoerder/handelaar
  - Niet transportwaardige dieren worden vanuit welzijnsoogpunt gedood voordat de toezichthoudend dierenarts het dier heeft kunnen beoordelen
  - Geen maatregelen: "het dier is gedood en niet geslacht"
  - Gevolg: er wordt niet gehandhaafd in **meest** ernstige situaties
  - Slachthuis is mede verantwoordelijk voor het transport
  - Slachthuis is in sommige gevallen ook de opdrachtgever voor transport
  - Ingangscontrole is in meerdere gevallen onvoldoende

Conclusie

- Handhaving vanuit V&I en L&N:
  - Er wordt niet ketengericht gehandhaafd
    → werkdruk V&I hoog, volgeplande dagen, geen ruimte om dossier goed op te bouwen
- Er wordt niet strikt en uniform gehandhaafd
- Kwaliteit dossiers
  - Niet alle dossiers uniform
  - Beschrijving van de aantroffen situatie niet altijd compleet
    - Datum en tijd aankomst op het slachthuis
    - Duur van de aandoening
    - Ernstig en/of extra lijden
- Handhaving IBD en TBM:
  - Er blijken verschillen in afdoeningen → waar komen verschillen vandaan?
  - IBD koppelt veel terug met toezichthoudend dierenarts en werkt volgens interventiebeleid

Aanbevelingen I

- Handhaving: volledige keten en compleet onderzoek
  - Ernstige situatie → bezoek primair bedrijf
  - Slachthuis is mede verantwoordelijk
  - Er moet door de NVWA ruimte gegeven worden om te kunnen handhaven
  - Betrokken teams: veterinair (V&I), welzijn en vervoer (L&N)
  - Striktere handhaving, in de geest van de gedragscode dierenarts
  - Uniformiteit door communicatie en uitwisseling van gegevens
  - Eenduidig en strikt handhavingsbeleid
  - Samenwerking en overleg toezichthouders, IBD en TBM

- Kwaliteit dossiers
  - Maak dossier uniform en compleet, gebruik uniforme teksten en VV
  - Betrokken actoren in beeld brengen
  - Collegiale toetsing (STDA)
  - Overleg en help elkaar

Aanbevelingen I

V&I	Vervoer	Welzijn
• Slachthuis	• Vervoerder	• Primair bedrijf

Aanbevelingen II

De toezichthoudend dierenarts is onze deskundige en bepalende factor:

- Durf te schatten hoe lang een aandoening al bestaat
- Durf uit te spreken dat iets ernstig is
- Durf vermoedens welzijnsproblemen primair bedrijf uit te spreken, voor L&N is dat de aanleiding om bedrijf te bezoeken
- Maak gebruik van bedrijfssystemen en elkaar voor historie → dossieropbouw

- Vervolg
  - Samenwerking V&I, L&N welzijn (en vervoer?) → een totaal dossier
  - Aanpak structureel overtredende vervoerders
  - Aanpak ingangscontrole en voortijdig doden van niet transportwaardige dieren op het slachthuis
  - Striktere controle VKI en handhaven volgens wet- en regelgeving

  - Onderling contact divisies goed en belangrijk → samen staan we sterker!

Bedankt voor de aandacht

[redacted]

&

[redacted]

Bijlage 20

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
*Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit*

Departementaal vertrouwelijk

Aan: de minister van LNV via SG LNV
I.a.a.: DG A
Van: IG NVWA

directie Keuren

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon
[redacted]

T 088 223 [redacted]
F 088 223 [redacted]

Datum
10 december 2018

Onze referentie
NVWA/2018/9278

nota

Functioneren slachthuizen Noord-Nederland

Aanleiding

Tijdens het VAO dierenwelzijn van 5 december vroeg het lid Graus u onderzoek te doen naar het functioneren van de slachthuizen in Noord-Nederland en naar het sterker kunnen functioneren van de dierenwelzijnsteams van de NVWA; dit naar aanleiding van meldingen van 'klokkenluiders' bij hem. Hij had het daarbij over het 'zoek zijn van 30.000 kilo afgekeurd vlees' en dat er daarom een hoop dierenmishandeling moet hebben plaatsgevonden. Recent heeft ook de IG NVWA nieuwe signalen gekregen, waaronder van medewerkers, dat er onregelmatigheden zouden voorkomen bij de slachthuizen in het Noorden. Deze signalen sluiten aan bij die van het lid Graus. De NVWA onderkent de risico's die met deze signalen samenhangen omdat het functioneren van slachthuizen en het toezicht daarop volop in de publieke belangstelling staat. Met deze nota informeer ik u over de achtergronden bij de signalen van het lid Graus en de acties die de NVWA onderneemt.

Advies

U wordt geadviseerd kennis te nemen van de informatie in deze nota.

Kernpunten

- Met betrekking tot een deel van de middelgrote slachthuizen, met name in het noorden van het land, bestaan bij de NVWA zorgen over de naleving ten aanzien van dierenwelzijn en hygiëne.
- In de afgelopen jaren zijn er meerdere slachthuizen door de rechter veroordeeld voor gepleegde overtredingen.
- De NVWA voert momenteel, onder gezag van het OM, onderzoek uit naar vier slachthuizen in Noord-Nederland. Het betreft slachthuizen waar gezien het aantal dieren dat zij slachten conform de vigerende regelgeving geen permanent toezicht is vanuit de NVWA.
- Aanleiding voor het onderzoek zijn signalen dat niet-transportwaardige dieren bijvoorbeeld met behulp van grote doses paracetamol alsnog op transport naar het slachthuis worden gezet.
- Er zijn aanwijzingen dat mogelijk niet alle afgekeurde karkassen door de betreffende slachthuizen naar Rendac zijn afgevoerd. Hiernaar wordt in het kader van het strafrechtelijk onderzoek momenteel verder onderzoek uitgevoerd. De NVWA vergelijkt de registraties van de slachthuizen, de NVWA en Rendac. Over 27 karkassen bestaat onduidelijkheid of ze daadwerkelijk zijn afgevoerd naar Rendac.
- De Interne Auditdienst (IAD) van de NVWA gaat in opdracht van de IG na of er hiaten zijn in de toezichtketen van boer tot en met slachthuis. Een onderdeel daarvan is de controle op de afvoer van afgekeurde karkassen naar Rendac.

- De IG heeft mede tot dit onderzoek besloten naar aanleiding van recente signalen van medewerkers, die aansluiten bij die van het Kamerlid Graus. Daarbij speelt ook een element van vermeend ‘verstoorde arbeidsverhoudingen’. Hiervoor is een separaat traject gestart om op korte termijn te bezien hoe dit kan verbeteren.

Achtergrond

Er zijn zowel signalen binnen de NVWA als extern over het functioneren van de slachthuizen in Noord-Nederland.

Intern

- Sinds 2014 heeft de NVWA in het kader van het verbeterplan vleesketen het toezicht op slachthuizen geïntensiveerd. Dit heeft zowel bij de roodvlees- als pluimveeslachthuizen tot een verbetering van de naleving geleid, zowel qua hygiëne als dierenwelzijn. Als vervolg op het verbeterplan vleesketen worden momenteel het project Uniform Toezicht Houden en het accreditatietraject uitgevoerd om het interventiebeleid zo goed mogelijk te borgen.
- Een deel van de middelgrote slachthuizen, met name in het Noorden van het land, blijft evenwel zorgen baren. De NVWA ontvangt signalen over het illegale gebruik van pijnstillers om zieke dieren alsnog te kunnen vervoeren.
- Het Bureau Risicobeoordeling en Onderzoek (BuRO) van de NVWA heeft in juni van dit jaar een risicobeoordeling over het gebruik van paracetamol bij runderen uitgebracht.
- Om de problematiek terug te dringen werkt de NVWA mee aan een voor het eind van het jaar te starten pilot met een mobiele dodingsunit om niet-transportwaardige dieren die wel geschikt zijn voor menselijke consumptie te kunnen laten slachten op het primaire bedrijf.
- De IAD van de NVWA gaat in opdracht van de IG de hele toezichtsketen van boerderij tot en met slachthuis op eventuele hiaten in het toezicht toetsen. Dit mede naar aanleiding van signalen dat door de toezichthoudend dierenartsen van de NVWA afgekeurde karkassen door slachthuizen niet zouden zijn afgevoerd naar Rendac.
- Hierbij wordt ook gekeken hoe rollen en verantwoordelijkheden binnen de NVWA belegd zijn tussen de dierenwelzijnsteams van de directie Handhaven en de NVWA-toezichthouders op de slachterijen van de directie Keuren. Er wordt in kaart gebracht of het interventiebeleid consequent wordt toegepast. Ook wordt nagegaan of in aanvulling op het project Uniform Toezicht Houden en het accreditatietraject nog aanvullende maatregelen nodig zijn.

Extern

- Onder gezag van het OM is onderzoek gedaan naar het illegale gebruik van pijnstillers om zieke dieren alsnog te kunnen vervoeren. Dit heeft de afgelopen jaren tot meerdere veroordelingen geleid.
- In december 2017 zijn drie Friese bedrijven, slachthuis [redacted] en twee veehandelaren uit [redacted] en [redacted] veroordeeld voor het vervoeren en ter slacht aanbieden van zieke en gewonde koeien.
- Meteen daarna zijn nieuwe controles uitgevoerd, waarbij opnieuw overtredingen werden geconstateerd.
- Eind mei van dit jaar stonden zeven veehandelaren en vervoerders terecht, waarvan er vier zijn veroordeeld.

- In juli van dit jaar is de eigenaar van slachthuis [redacted] opnieuw berecht. De rechter legde een boete van 2000 euro op, plus 2000 euro voorwaardelijk.
- In oktober van dit jaar heeft het OM naar aanleiding van een inval bij vleesbedrijf [redacted] in [redacted] opnieuw publiekelijk gemeld dat verder onderzoek wordt gedaan vanwege fraude en het slachten van te zieke dieren.

Bijlage 21

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Aan de Inspecteur-Generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Advies van de directeur bureau Risicobeoordeling & onderzoek over

Risico's voor de volksgezondheid als gevolg van paracetamoltoediening aan runderen voorafgaand aan de slacht

Bureau Risicobeoordeling & onderzoek

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon

T 088 223 33 33
ris cobeoordeling@vwa.nl

Onze referentie
TRCVWA/2018/3170

Datum
18 juni 2018

Aanleiding

In de zomer van 2017 ontving de NVWA signalen dat de pijnstiller paracetamol toegediend zou worden aan runderen die mogelijk niet geschikt zouden zijn om getransporteerd te worden, om zo de ongeschiktheid voor transport te maskeren. Begin 2018 heeft de NVWA 10 verdachte dieren bemonsterd, waarna het RIKILT vlees en urine van deze dieren heeft onderzocht op de aanwezigheid van paracetamol. Op 23 januari 2018 ontving de NVWA van het RIKILT de uitslagen waaruit bleek dat alle monsters paracetamol bevatten.

Dit was aanleiding voor de directeur Handhaving van de NVWA om op 22 december 2017 bureau Risicobeoordeling & onderzoek (BuRO) om advies te vragen over de risico's voor de volksgezondheid na consumptie van met paracetamol besmet rundvlees:

1. Is het noodzakelijk om in afwachting van het onderzoek de runderen aan te houden?
2. Is er sprake van een risico voor de volksgezondheid bij consumptie van dierlijke producten die paracetamol bevatten?

Aanpak

Om de eerste vraag snel te beantwoorden, heeft BuRO het farmacotherapeutisch kompas geraadpleegd over welk gehalte paracetamol therapeutisch door de mens gebruikt wordt. Dit gehalte ligt dusdanig hoog dat het onwaarschijnlijk werd geacht dat de consumptie van besmet rundvlees zou leiden tot de inname van therapeutische doseringen. BuRO heeft op 3 januari 2018 per mail deze bevindingen doorgegeven, opdat de betroffen runderen op basis van deze bevindingen niet aangehouden hoefden te worden.

Voor de beantwoording van de 2^{e} vraag heeft BuRO het RIVM-RIKILT Front Office Voedsel- en Productveiligheid (Front Office) de volgende vragen gesteld:

1. Is er een risico voor de volksgezondheid wanneer (spier)vlees en/of melk geconsumeerd wordt dat paracetamol bevat in de aangetroffen concentraties?
2. Bereken welk gehalte paracetamol voedsel (in dit geval vlees) maximaal mag bevatten voordat er effecten op de gezondheid optreden.

Naast de beantwoording van deze vragen heeft BuRO ook potentiële dierenwelzijnsrisico's door het gebruik van paracetamol beoordeeld.

Aan de hand van het Front Office rapport en een separate literatuurstudie heeft BuRO deze risicobeoordeling opgesteld. Voor de literatuurstudie is er gebruik

gemaakt van de volgende combinaties van zoektermen in de database Scopus: paracetamol, acetaminophen, cattle, calves, prey animals, behaviour, health, welfare.

Bevindingen

- Het gebruik van paracetamol bij runderen is niet toegestaan.
- Paracetamol is een pijnstiller die door de mens gebruikt wordt. Het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) geeft de volgende therapeutische doseringen: 50 tot 67 mg/kg lichaamsgewicht per dag voor volwassenen en 20 tot 60 mg/kg lichaamsgewicht per dag voor kinderen.
- Diergeneesmiddelen die paracetamol bevatten mogen door EU lidstaten worden geregistreerd voor orale toepassing in varkens. Vanwege de snelle absorptie en excretie na orale toediening, de weefselconcentraties gemeten na 24 uur en de farmacologische acceptable daily intake (ADI; 0,05 mg/kg lichaamsgewicht) zijn er geen Maximale Residu Limieten (MRL's) bepaald in Europa.
- EMA heeft een ADI waarde afgeleid die is gebaseerd op het koortsverlagend effect bij kinderen. De Lowest Observed Effect Level (LOEL; koortsverlagend effect) was 5 mg/kg lichaamsgewicht. De veiligheidsfactor tussen de LOEL en ADI is 100, waardoor de afgeleide ADI 0,05 mg/kg lichaamsgewicht is. Dit komt overeen met 3 mg paracetamol voor een volwassene van 60 kg per dag. Koortsverlaging betreft een acuut effect; er zijn geen aanwijzingen dat er bij herhaalde blootstelling een lagere LOEL bestaat. Hierdoor hoeft bij deze risicobeoordeling geen onderscheid gemaakt te worden tussen eenmalige of chronische inname van 'gecontamineerd vlees'.
- Naast de pijnstillende werking kent paracetamol ook schadelijke effecten die optreden na zeer hoge orale doseringen (de exacte dosering is niet nader gerapporteerd in het EMA summary report): namelijk lever- en niertoxiciteit. Bij een zeer hoge dosering van ca. 250 – 500 mg/kg lichaamsgewicht is paracetamol fataal voor de mens. Dit komt overeen met een inname van 15000 – 30000 mg (15 – 30 g) voor een volwassene van 60 kg.
- De gemeten paracetamolconcentratie in het (spier)vlees van de geslachte runderen ligt tussen <0,5 en 770 µg/kg. Acht van de tien (spier)vleesmonsters bevat een paracetamolconcentratie tussen <0,5 en 3,9 µg/kg. De overige twee vleesmonsters bevatten een hogere paracetamolconcentratie, namelijk 13 en 770 µg/kg.
- Paracetamol wordt in mensen en verschillende diersoorten snel gemetaboliseerd. Het is waarschijnlijk dat dit ook gebeurt bij runderen. Gemeten paracetamolconcentraties in weefsels of urine onderschatten daarom waarschijnlijk de gedoseerde hoeveelheden. Met dit metabolisme moet rekening gehouden worden in de totale risicoschatting.
- Op basis van een extreme schatting in dit advies blijkt dat na inname van met paracetamol 'gecontamineerd' (spier)vlees (770 µg/kg) een consument (60 kg) nooit blootgesteld wordt aan meer dan 0,1 mg/kg lichaamsgewicht per dag. Deze schatting met behulp van de EMA 'food basket' volgt uit een extreme berekening van de bovengrens voor de inname en is dekkend voor kinderen, die weliswaar een lager lichaamsgewicht hebben, maar ook minder vlees zullen eten.
- Op basis van de extreme schatting van de bovengrens van de inname van paracetamol door consumptie van het meest verontreinigde (spier)vlees zou de ADI met een factor 2 overschreden kunnen worden. Hierdoor kan niet

volledig worden uitgesloten dat er incidenteel enige invloed is op de fysiologie van de consument. Echter, gezien de vele 'worst case' aannames bij deze innameschatting is de verwachting dat de kans dat daadwerkelijk nadelige gezondheidseffecten optreden verwaarloosbaar is. Daarnaast blijft de geschatte inname aan paracetamol door het eten van 'gecontamineerd' (spier)vlees ver onder de minimale dosering die mensen nodig hebben als paracetamol als geneesmiddel gebruikt wordt. De kans op ernstige gezondheidseffecten als gevolg van overdosering van paracetamol is afwezig.

- Uitgaande van de ADI (0,05 mg/kg lichaamsgewicht per dag) en van een (spier)vlees inname van 0,3 kg per dag, zou (spier)vlees maximaal 400 µg/kg paracetamol mogen bevatten voordat de ADI wordt overschreden.
- Het Front Office verwacht op basis van humane gegevens dat runderen paracetamol en/of metabolieten in de melk uitscheiden. Er is geen informatie beschikbaar over de aanwezigheid van paracetamol en/of metabolieten in de melk van besmette runderen. Daarom kan geen uitspraak worden gedaan over de effecten van blootstelling van consumenten aan melk van met paracetamol besmette runderen. Echter, gezien het feit dat melk van individuele dieren op de boerderij, en ook bij de verdere verwerking, gemengd wordt, mag er vanuit gegaan worden dat het risico voor consumenten verwaarloosbaar is.
- Het effect van het toedienen van paracetamol op de gezondheid en het welzijn van runderen is onduidelijk. De toediening kan het ongerief voor dieren beperken doordat het pijn, koorts en mogelijk ook angst tijdens het transport reduceert. Desalniettemin kan het ook zo zijn dat paracetamol niet of onvoldoende werkt, of in onvoldoende hoeveelheden of gedurende een te korte periode is toegediend. Het is niet bekend of toediening van aanmerkelijke hoeveelheden paracetamol die therapeutisch zijn bedoeld, op zichzelf ongerief bij de dieren veroorzaakt. Ondanks de toediening van paracetamol is er mogelijk dus nog steeds sprake van een dierenwelzijnsprobleem omdat niet uitgesloten kan worden dat het rund toch nog ziekte of pijn ervaart en ongeschikt blijft voor transport.

Beantwoording van de vragen

1. Is het noodzakelijk om in afwachting van het onderzoek de runderen aan te houden?

Op basis van de beschikbare gegevens acht BuRO het niet noodzakelijk om de dieren die verdacht zijn van een paracetamolbesmetting aan te houden in afwachting van het onderzoek.

2. Is er sprake van een risico voor de volksgezondheid bij consumptie van dierlijke producten die paracetamol bevatten?

Op basis van de gegevens van één rund in combinatie met een bovensgrensschatting van de inname door een consument, kan niet helemaal worden uitgesloten dat de ADI incidenteel met een factor 2 wordt overschreden. Echter, gezien de aannames die ten grondslag liggen aan deze innameschatting is de verwachting dat de kans dat daadwerkelijk nadelige gezondheidseffecten optreden minimaal is. De geschatte inname aan paracetamol door het eten van 'gecontamineerd' (spier)vlees blijft hoe dan ook ver onder de minimale dosering die voor de mens nodig is om paracetamol als geneesmiddel te gebruiken. De kans op ernstige overdoseringseffecten door de consumptie van gecontamineerd vlees is nihil.

Het Front Office verwacht op basis van humane gegevens dat runderen paracetamol en/of metabolieten in de melk uitscheiden. Er is geen informatie

beschikbaar over de aanwezigheid van paracetamol en/of metabolieten in de melk van besmette runderen.

De kans dat met paracetamol besmette melk in de voedselketen terecht komt is klein en het risico voor de consument verwaarloosbaar. De runderen krijgen paracetamol toegediend vlak voordat zij op transport gesteld worden. Het is niet aannemelijk dat deze runderen daarna nog gemolken worden. Indien zij wel gemolken worden is de blootstelling van de consument aan de besmette melk klein. De besmette melk wordt namelijk gemengd met niet-besmette melk (verdunning) voordat het de consument bereikt. Daarbij is het onwaarschijnlijk dat een consument altijd melk van dezelfde besmette koeien drinkt.

Advies NVWA-BuRO

- Inventariseer bij de sector wat de problematiek is rondom de bepaling van geschiktheid voor transport van dieren en wijs hen erop dat het toedienen van paracetamol bij runderen niet is toegestaan en mogelijk niet tot een vermindering van dierenwelzijnsprobleem tijdens transport leidt.
- Analyseer het vlees van runderen op de aanwezigheid van pijnstillers bij verdenking van illegaal gebruik ervan bij runderen die anders ongeschikt zijn voor transport.
- Zie toe op de naleving van het verbod op het gebruik van paracetamol om te voorkomen dat het systeem dat de voedselveiligheid en het dierenwelzijn moet beschermen wordt ondermijnd. Wees daarbij alert op de mogelijkheid dat paracetamol of andere pijnstillers bij herhaling in een beperkt deel van de sector wordt gebruikt.
- Voorkom het in de handel brengen van rundvlees met een paracetamolgehalte groter dan 400 µg/kg.

Hoogachtend,

prof. dr. Antoon Opperhuizen
directeur bureau Risicobeoordeling & onderzoek

ONDERBOUWING

Achtergrond

Paracetamol werd in 1878 gesynthetiseerd door Harmon Northrop Morse en werd vervolgens een aantal jaren later door Josef von Mering gebruikt in de kliniek. In die tijd werd fenacetine voornamelijk gebruikt als pijnstiller. Pas in de jaren '50 kwam hernieuwde aandacht voor paracetamol. Sinds de jaren '80 is paracetamol de standaard voor de behandeling van pijnbestrijding en koortsverlaging bij de mens.

Het exacte werkingsmechanisme van paracetamol is tot op heden nog niet duidelijk, hoewel steeds meer onderzoek wijst op de mogelijkheid van paracetamol om de vorming van prostaglandines te remmen. Prostaglandines zijn betrokken bij het ontstaan van pijn en koorts.

Therapeutische grenswaarden

Paracetamol is een pijnstiller die door de mens gebruikt wordt. EMA geeft de volgende doseringen: 50 tot 67 mg/kg lichaamsgewicht per dag voor volwassenen en 20 tot 60 mg/kg lichaamsgewicht per dag voor kinderen. Dit komt overeen met de doseringen genoemd in het farmacotherapeutisch kompas voor orale inname bij pijn en koorts, namelijk:

- Volwassenen: 500 – 1000 mg per keer, zo nodig respectievelijk elke 4 of 6 uur met een maximum van 4000 mg (4 g) per dag. Bij chronisch gebruik is het maximum 2500 mg per dag (2,5 g).
- Kinderen:
    - Bij milde pijn en/of koorts volgens het Kinderformularium van het Nederlands Kenniscentrum Farmacotherapie bij Kinderen (NKFK): 10 – 15 mg/kg lichaamsgewicht per keer, zo nodig 4 keer per dag met een maximum van 500 mg per keer (4 * 500 = 2000 mg per dag).
    - Voor incidenteel gebruik (bij acute pijn, of postoperatief) volgens NKFK en Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG): gedurende maximaal 3 dagen 90 mg/kg lichaamsgewicht per dag, volgens NKFK maximaal 1000 mg (1 g) per keer en maximaal 4000 mg (4 g) per dag.
    - Bij chronische pijn: volgens NKFK 60 mg/kg lichaamsgewicht per dag, maximaal 1000 mg (1 g) per keer en maximaal 3000 mg (3 g) per dag.

Therapeutische grenswaarden worden afgeleid zodat inname van een medicijn ook het beoogde gewenste effect op de gezondheid teweeg brengt. Het doel van inname van een tablet paracetamol (bijv. 500 mg door een volwassene) is het verlagen van pijn en/of het verminderen van koorts. Daarentegen worden gezondheidskundige grenswaarden afgeleid zodat inname van een stof geen effecten heeft op de gezondheid op zowel korte als lange termijn. Daarom ligt de therapeutische grenswaarde altijd hoger dan een gezondheidskundige grenswaarde.

Toxicologie

Na orale inname door zowel mens als dier wordt paracetamol snel en nagenoeg compleet geabsorbeerd. Vervolgens wordt paracetamol in de lever omgezet in met name twee inactieve metabolieten, namelijk glucuroniden (ca. 60%) en sulfaten (ca. 35%). Een derde metaboliet die gevormd wordt is *N*-acetyl-*p*-benzoquinonimine. Deze reactieve metaboliet kan door reductie weer terug omgezet worden in paracetamol óf omgezet worden in een niet reactief glutathion-conjugaat. De geconjugeerde, niet reactieve metabolieten kunnen door de darmflora gesplitst worden waarbij weer paracetamol wordt vrijgemaakt dat door het lichaam opgenomen kan worden (Sawamoto et al., 1996; Wilson en Nicholson, 2017). Bij overdosering wordt toxiciteit van paracetamol veroorzaakt

door een afname van het glutathiongehalte in de lever en een verzadiging van de omzetting in glucuroniden en sulfaten. Hierdoor bindt *N*-acetyl-*p*-benzoquinonimine niet aan glutathion maar aan levereiwitten. Uit studies bij de mens blijkt dat 85-100% van de dosis, grotendeels als metabolieten, wordt uitgescheiden binnen 24 uur via de urine (EMA 1999).

De belangrijkste schadelijke effecten van paracetamol zijn lever- en niertoxiciteit. Deze schadelijke effecten, waaronder lever- en niernecrose, treden op na eenmalige zeer hoge orale dosering. Bij mensen is een dosering van ca. 250 – 500 mg/kg lichaamsgewicht fataal. Dit komt overeen met een inname van 15000 – 30000 mg (15 – 30 g) voor een volwassene van 60 kg (EMA 1999).

Gezondheidskundige grenswaarden
Het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) heeft een acceptable daily intake (ADI) waarde afgeleid van 0,05 mg/kg lichaamsgewicht. Dit komt overeen met 3 mg paracetamol voor een volwassene van 60 kg. De ADI is gebaseerd op een farmacologisch Lowest Observed Effect Level (LOEL; koortsverlagend effect) van 5 mg/kg lichaamsgewicht bij kinderen. Hierbij is rekening gehouden met een veiligheidsfactor van 100 omdat de LOEL bij kinderen (5 * 60 = 300 mg voor een volwassene van 60 kg) vlak bij de laagste therapeutische dosering (500 mg) voor volwassenen ligt (EMA 1999).

Het koortsverlagende effect waarop de ADI is gebaseerd is een acuut effect.

Er kon geen toxicologische ADI worden afgeleid omdat er geen No Observed Adverse Effect Level (NOAEL) voor lever- en niertoxiciteit bij ratten kon worden afgeleid. De laagste dosering gebruikt in deze studies naar lever- en niertoxiciteit bij ratten ligt boven de enige afgeleide No Observed Effect Level (NOEL) (90 mg/kg lichaamsgewicht) uit een 2-jarige studie bij muizen waar hyperplasie van de schildklier gezien werd. Daarnaast treden lever- en niertoxiciteit pas op bij doseringen die vele malen hoger zijn dan de LOEL (5 mg/kg lichaamsgewicht), na verzadiging van de metabolisme routes (EMA 1999).

Maximale Residu Limieten (MRLs) voor paracetamol
Diergeneesmiddelen die paracetamol bevatten mogen door EU lidstaten worden geregistreerd voor orale toepassing in varkens. Het gebruik bij runderen is niet toegestaan. In Nederland zijn, volgens de diergeneesmiddeleninformatiebank, 4 middelen geregistreerd voor orale toepassing via drinkwater bij varkens (30 mg paracetamol/kg lichaamsgewicht per dag gedurende 3-5 dagen). De wachttijden variëren van 0 tot 1 dag. De wachttijd beschrijft de vastgestelde periode na behandeling van een dier waarin gewacht moet worden voordat producten van dierlijke oorsprong (bijv. vlees, melk of eieren) geconsumeerd mogen worden. Een lange wachttijd geeft aan dat een stof persistent is en dus lang aanwezig blijft in het dier.

Op basis van de snelle absorptie en excretie na orale toediening, de lage weefselconcentraties gemeten na 24 uur en de farmacologische ADI (0,05 mg/kg lichaamsgewicht) werden Maximale Residu Limieten (MRL's) niet nodig geacht (EMA 1999). In Verordening (EU) 37/2010[1] is paracetamol dan ook opgenomen voor de diersoort varken met de vermelding 'Geen MRL nodig'.

[1] VERORDENING (EU) Nr. 37/2010 betreffende farmacologisch werkzame stoffen en de indeling daarvan op basis van maximumwaarden voor res duen in levensmiddelen van dierlijke oorsprong.

Gemeten gehalten paracetamol in rundvlees
Tabel 1 geeft een overzicht van het gemeten gehalte paracetamol in (spier)vlees en het gemeten gehalte paracetamol en paracetamolmetabolieten in urine van 10 runderen.

De paracetamolconcentratie in (spier)vlees ligt tussen <0,5 en 770 µg/kg. Acht van de tien (spier)vleesmonsters bevatten een paracetamolconcentratie tussen <0,5 en 3,9 µg/kg. De overige twee vleesmonsters bevatten een hogere paracetamolconcentratie, namelijk 13 en 770 µg/kg.

In urine bevatten 9 van de 10 monsters een paracetamolconcentratie kleiner dan 0,5 mg/l. De glucuronide- en sulfaat-metabolieten zijn ook gemeten. De concentratie van de glucuronide-metabolieten ligt tussen <0,5 en 1500 mg/l. Het overgrote deel van de monsters (8/10) bevat een concentratie van de glucuronide-metabolieten tussen <0,5 en 1,4 mg/l. De overige twee urinemonsters bevatten een hogere glucuronide-metabolieten concentratie, namelijk 7,2 en 1500 mg/l. Daarnaast ligt de sulfaat-metabolieten concentratie tussen <0,5 en 140 mg/l. Negen van de tien urinemonsters bevatten een concentratie van de sulfaat-metabolieten tussen <0,5 en 3,3 mg/l en één van 140 mg/l.

Tabel 1. De gemeten paracetamolconcentratie in (spier)vlees en de paracetamol- en paracetamolmetabolietenconcentratie in urine van runderen (N=10).

	(Spier)vlees (µg/kg)	Urine (mg/l)		
Monster-nummer	**Paracetamol**	**Paracetamol**	**p.glucuronide**	**p.sulfaat**
1	0,55	<0,5	<0,5	<0,5
2	0,94	<0,5	1,4	0,67
3	<0,5	<0,5	0,73	<0,5
4	0,67	<0,5	0,60	<0,5
5	770	13	1500	140
6	3,6	<0,5	0,67	<0,5
7	3,9	<0,5	1,2	<0,5
8	1,4	<0,5	0,72	<0,5
9	1,3	<0,5	0,55	<0,5
10	13	<0,5	7,2	3,3

Blootstelling aan paracetamol in (spier)vlees van runderen
Om de blootstelling aan paracetamol via 'gecontamineerd' (spier)vlees in te schatten zijn door het Front Office de volgende aannames gedaan:

- Er wordt per dag 0,3 kg (spier)vlees gegeten (volgens de 'food basket' van EMA).
- Gebaseerd op de aanpak van EMA bij de vaststelling van MRL's (EMA 2005), moeten naast de moederstof (paracetamol) ook metabolieten worden meegenomen in de berekening van de blootstelling.

Bij rundvee worden medicijnen intraveneus, intramusculair of subcutaan toegediend. Intraveneuze of subcutane toediening leidt mogelijk tot een lange wachttijd door hoge residuconcentraties op de plek van de injectie. Door een grote voormaag kan de opname van oraal toegediende medicijnen lang duren. Echter, paracetamol wordt na orale inname door runderen snel opgenomen via de voormaag (Sawaguchi et al., 2016). Wanneer runderen minder eten en drinken blijft paracetamol langer in het lichaam aanwezig omdat de vorming en eliminatie van paracetamolmetabolieten geremd werd (Janus et al., 2003).

In de literatuur zijn geen gegevens beschikbaar over de aanwezigheid van paracetamolresiduen in runderen na het toedienen van paracetamol. In het EMA summary report wordt wel een residustudie met varkens beschreven (EMA 1999). Varkens hebben gedurende 5 dagen via voer ^{14}C-paracetamol opgenomen (dosering 30 mg paracetamol/kg lichaamsgewicht per dag). Tabel 2 geeft een overzicht van de totale residuconcentratie (paracetamol + metabolieten) gemeten in weefsels van deze varkens. Tabel 3 geeft een overzicht van de paracetamolconcentratie gemeten in dezelfde weefsels van deze blootgestelde varkens.

Tabel 2. De totale residuconcentratie (paracetamol + metabolieten) gemeten in weefsels van varkens.

		Totale residuconcentraties (µg paracetamol equivalenten/kg)			
		Lever	**Nier**	**Huid + vet**	**Spier**
Tijd na laatste toediening (uren)	12	14100	7450	1280	660
	24	10900	2250	750	<100*
	72	6710	1190	540	<100

*Kwantificatielimiet (LOQ) = 100 µg/kg.

Tabel 3. De paracetamolconcentratie gemeten in weefsels van varkens.

		Paracetamolconcentratie (µg/kg)			
		Lever	**Nier**	**Huid + vet**	**Spier**
Tijd na laatste toediening (uren)	12	552	498	<100 – 334	<100*
	24	<100	<100	<100	<100
	72	-#	-	-	-

* Kwantificatielimiet (LOQ) = 100 µg/kg.
# De paracetamolconcentratie 72 uur na de laatste toediening is niet geanalyseerd.

Met de gegevens uit tabel 2 en 3 kan de ratio paracetamol/totaal residu (paracetamol + metabolieten) uitgerekend worden. Twaalf uur na de laatste toediening bestaat de totale residuconcentratie (paracetamol + metabolieten) gemeten in de lever voor ongeveer 4% (=(552/14100)*100) uit paracetamol. Voor nier, huid + vet en spier zijn deze percentage respectievelijk 7%, 17% en 15%. De ratio voor spier is geen betrouwbare inschatting van de werkelijke ratio omdat deze gebaseerd is op de waarneming <LOQ en de gemeten residuwaarde dus kleiner is dan 100 µg/kg.

Er zijn geen data over de aanwezigheid van metabolieten in (spier)vlees in runderen. De ratio paracetamol/totaal residu (paracetamol + metabolieten) in spiervlees is dus onbekend. Vanuit een 'worst case' benadering wordt daarom gerekend met de ratio paracetamol/totaal residu van 4%, zoals vastgesteld in levers van varkens. Hierbij worden de gegevens van de residustudie met varkens geëxtrapoleerd naar runderen en aangenomen dat het metabolisme van paracetamol in beide diersoorten hetzelfde is.

Uitgaande van de bovenstaande aannames bevat het spiervlees met het hoogste gehalte residu (770 µg paracetamol/kg) een totaal residu gehalte van 19250 µg/kg (= 770 * 100/4). Dit resulteert in een inname bij de mens van 5775 µg (= 19250 µg/kg * 0,3 kg) totaal residu (paracetamol + metabolieten), afgerond ca. 6 mg. Dit komt overeen met 0,1 mg/kg lichaamsgewicht voor een volwassene van 60 kg.

De bovenstaande berekening met behulp van de EMA 'food basket' is een worst case berekening en is dekkend voor kinderen, die weliswaar een lager lichaamsgewicht hebben, maar ook minder vlees zullen eten. Daarom is geen

aparte berekening voor kinderen nodig. Dit blijkt ook wanneer gerekend wordt met de rundvleesconsumptie zoals bepaald aan de hand van de Voedselconsumptiepeiling (VCP). Kinderen (2-6 jaar) krijgen bij inname van 0,048 kg rundvlees (P97,5) (Boon et al., 2014) 0,9 mg (=19250 µg/kg * 0,048 kg) totaal residu (paracetamol + metabolieten) binnen. Voor een kind van 18,8 kg (gemiddeld gewicht 2-6 jarige) komt dit overeen met 0,049 mg/kg lichaamsgewicht (Ocké et al., 2007).

Maximale paracetamolconcentratie in (spier)vlees van runderen voordat gezondheidseffecten optreden

Vervolgens heeft het Front Office ook uitgerekend hoeveel paracetamol rundvlees zou kunnen bevatten voordat effecten op de gezondheid optreden. Hierbij is gerekend met de volgende parameters:

- (Spier)vlees inname van 0,3 kg per dag (volgens de 'food basket' van EMA).
- ADI van 0,05 mg/kg lichaamsgewicht per dag.

In totaal zou (spier)vlees bij dagelijkste inname 3000 µg (= 0,05 mg/kg lichaamsgewicht per dag * 60 kg) totaal paracetamol(metaboliet) maximaal kunnen bevatten voordat gezondheidseffecten optreden. Deze hoeveelheid zou dan aanwezig kunnen zijn in 0,3 kg (spier)vlees. Dit komt overeen met 10000 µg totaal paracetamol(metaboliet)/kg (spier)vlees. Als het gehalte totaal paracetamol(metaboliet) teruggerekend wordt naar de moederstof paracetamol komt dit overeen met 400 µg/kg (spier)vlees (= 10000 * 0,04).

Blootstelling aan paracetamol in melk

Het Front Office verwacht op basis van humane gegevens dat runderen paracetamol en/of metabolieten in de melk uitscheiden. Er is geen informatie beschikbaar over de aanwezigheid van paracetamol en/of metabolieten in de melk van besmette runderen.

Risicobeoordeling van blootstelling aan paracetamol in (spier)vlees van runderen

Uit de berekening in dit advies blijkt dat na inname van met paracetamol 'gecontamineerd' (spier)vlees (770 µg/kg) een consument (60 kg) wordt blootgesteld aan 0,1 mg/kg lichaamsgewicht per dag. Deze berekening met behulp van de EMA 'food basket' is een worst case berekening en is dekkend voor kinderen, die weliswaar een lager lichaamsgewicht hebben, maar ook minder vlees zullen eten. Daarom is geen aparte berekening voor kinderen nodig.

De ADI wordt met een factor 2 overschreden, waardoor nadelige effecten op de gezondheid niet uitgesloten kunnen worden. Echter, in de berekening in dit advies is de blootstelling overschat. Conform de EMA-benadering, is bij de huidige berekening er vanuit gegaan dat de gerapporteerde paracetamolresiduen in het vlees 4% van de totale hoeveelheid residuen in het vlees bedragen. Mogelijk is dit percentage hoger (m.a.w. er zijn minder metabolieten aanwezig), maar harde gegevens ontbreken. Ook is aangenomen dat alle metabolieten bijdragen aan de farmacologische werking van paracetamol, inclusief de geconjugeerde metabolieten na deconjugatie in de darm.

Bovendien is de ADI gebaseerd op een farmacologische LOEL, namelijk een koortsverlagend effect bij kinderen. Bij het gebruik van paracetamol als geneesmiddel door mensen is de minimale dosering 500 mg voor volwassenen en 10 mg/kg lichaamsgewicht voor kinderen (250 mg voor een kind van 25 kg). Met de geschatte inname van ca. 6 mg aan totaal residu (paracetamol + metabolieten) per dag door het eten van 'gecontamineerd' (spier)vlees blijft de consument ver onder de minimale dosering van paracetamol als geneesmiddel.

Uitgaande van de ADI (0,05 mg/kg lichaamsgewicht per dag) en van een (spier)vlees inname van 0,3 kg per dag zou een (spier)vlees maximaal 400 µg/kg paracetamol kunnen bevatten voordat effecten op de gezondheid optreden.

Risicobeoordeling van effecten van blootstelling aan paracetamol in melk
Het Front Office verwacht op basis van humane gegevens dat runderen paracetamol en/of metabolieten in de melk uitscheiden. Er is geen informatie beschikbaar over de aanwezigheid van paracetamol en/of metabolieten in de melk van besmette runderen. Daarom kan geen uitspraak worden gedaan over de effecten van blootstelling van consumenten aan melk van met paracetamol besmette runderen.

De kans dat met paracetamol besmette melk in de voedselketen terecht komt is klein en risico voor de consument verwaarloosbaar. De runderen krijgen paracetamol toegediend vlak voordat zij op transport gesteld worden. Het is niet aannemelijk dat deze runderen daarna nog gemolken worden. Indien zij wel gemolken worden is de blootstelling van de consument aan de besmette melk klein. De besmette melk wordt namelijk gemengd met niet-besmette melk (verdunning) voordat het de consument bereikt. Daarbij is het onwaarschijnlijk dat een consument altijd melk van dezelfde besmette koeien drinkt.

Dierenwelzijn
Nagenoeg alle rundvee wordt een keer of meerdere keren tijdens het leven op transport gezet. Elk dier moet geschikt zijn voor dat transport (Verordening (EG) nr. 1/2005[2]). Zo moet een dier bijvoorbeeld in staat zijn zich op eigen kracht pijnloos te bewegen of zonder hulp te lopen en het vervoer mag geen extra lijden veroorzaken indien een dier licht gewond of ziek is.

In 2007 heeft de Raad voor Dieraangelegenheden (RDA) er op gewezen dat de strengere Europese regels omtrent vervoer van vee mogelijk zou leiden tot het "zoeken naar mogelijkheden om wrak vee toch illegaal in het slachtcircuit te krijgen" (RDA, 2007). Het toedienen van paracetamol zal één van die mogelijkheden zijn om ongeschiktheid voor transport te maskeren. Het is niet ondenkbaar dat ook andere middelen om die reden ingezet worden.

Toediening van paracetamol aan rundvee om geschiktheid voor transport te maskeren zal gedaan worden bij dieren die geen duidelijk zichtbare verwondingen hebben, maar bijvoorbeeld ziek of kreupel zijn. Toediening kan leiden tot de volgende 3 scenario's:

1. Het dier is geschikt,
2. Het dier is niet geschikt en oogt wel geschikt,
3. Het dier is niet geschikt en oogt niet geschikt.

1. <u>Het rund is geschikt</u>
Paracetamol kan, ondanks dat het in de EU niet is toegestaan, ook in rundvee als onderdeel van behandeling bij ziekte worden ingezet (kalveren met *Salmonella* Typhimurium: Gow et al., 2005). Het effect op de gezondheid en het welzijn van rundvee én de benodigde dosis per kg lichaamsgewicht om het juiste effect te krijgen zijn BuRO echter onbekend. Indien paracetamol op eenzelfde wijze werkt als bij mensen en andere dieren, dan zou het bij een juiste dosering pijn en/of koorts reduceren. Dit heeft een positieve uitwerking op het welzijn van het gewonde of zieke dier. Daarnaast heeft paracetamol mogelijk ook een angst-

[2] VERORDENING (EG) Nr. 1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activite ten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97.

reducerend effect (muizen: Manna en Umathe, 2015). Transport is voor rundvee een beangstigende situatie (Visser et al., 2014), reduceren van angst zal dan ook welzijnsbevorderend zijn.

2. Het rund is niet geschikt, maar oogt wél geschikt voor transport
Indien paracetamol onvoldoende werkt in rundvee of in onvoldoende hoeveelheden is toegediend, zal het dier niet geschikt worden voor transport. Toch kan een rund geschikt lijken. Een rund is een prooidier welke in stressvolle situaties mogelijk niet zal laten zien dat het verzwakt is om predatie te voorkomen. Het vergt bovendien kennis en ervaring om bijvoorbeeld kreupelheid aan de hand van subtielere klinische verschijnselen - dan overduidelijk ontlasten van een poot - te ontdekken (Weary et al., 2009). Groepsgrootte en tijd voor inspectie spelen mogelijk ook een rol bij het wel of niet ontdekken van dieren die niet geschikt zijn voor transport. Ondanks de toediening van paracetamol is er in dit geval dan nog steeds sprake van een dierenwelzijnsprobleem.

3. Het rund is niet geschikt en oogt ook niet geschikt
Bij deze dieren is de paracetamol niet of onvoldoende werkzaam, of inmiddels uitgewerkt. Het dierenwelzijnsprobleem waardoor het dier niet geschikt was voor transport blijft bestaan of is teruggekeerd. Transporttijden variëren normaliter van kort (<8 uur) tot lang (>8 uur). Binnen Nederland is dit vooral kort. Die transporttijd en ook overige transportomstandigheden hebben een effect op de mate van impact op het welzijn van het dier (Van Dixhoorn et al., 2010).

Op basis van deze laatste twee scenario's kan niet uitgesloten worden dat het rund nog steeds pijn of ziekte ervaart tijdens transport en ongeschikt blijft voor transport.

Conclusies
Voor paracetamol is door EMA een ADI vastgesteld van 0,05 mg/kg lichaamsgewicht. De ADI is gebaseerd op een farmacologisch LOEL (koortsverlagend effect bij kinderen). Het betreft een acuut effect, waardoor de ADI ook gezien kan worden als een ARfD. Hierdoor hoeft bij de berekening geen onderscheid gemaakt te worden tussen eenmalige of chronische inname van 'gecontamineerd' (spier)vlees.

Uit de berekening in dit advies blijkt dat na inname van met paracetamol 'gecontamineerd' (spier)vlees (770 µg/kg) dat een consument (60 kg) wordt blootgesteld aan 0,1 mg/kg lichaamsgewicht per dag. Deze berekening met behulp van de EMA 'food basket' is een worst case berekening en is dekkend voor kinderen, die weliswaar een lager lichaamsgewicht hebben, maar ook minder vlees zullen eten. Daarom is geen aparte berekening voor kinderen nodig.

De ADI wordt met een factor 2 overschreden, waardoor nadelige effecten op de gezondheid niet uitgesloten kunnen worden. Echter, gezien de zeer conservatieve innameschatting is de verwachting dat de kans dat daadwerkelijk nadelige gezondheidseffecten optreden minimaal is. Daarnaast blijft de geschatte inname aan paracetamol door het eten van 'gecontamineerd' (spier)vlees ver onder de minimale dosering die door de mens als geneesmiddel gebruikt wordt.

Andersom redenerend zou, uitgaande van de ADI (0,05 mg/kg lichaamsgewicht per dag) en van een (spier)vlees inname van 0,3 kg per dag, (spier)vlees maximaal 400 µg/kg paracetamol kunnen bevatten voordat effecten op de gezondheid optreden.

Het Front Office verwacht op basis van humane gegevens dat runderen paracetamol en/of metabolieten in de melk uitscheiden. Er is geen informatie beschikbaar over de aanwezigheid van paracetamol en/of metabolieten in de melk van besmette runderen. Daarom kan geen uitspraak worden gedaan over de effecten van blootstelling van consumenten aan melk van met paracetamol besmette runderen.

Het effect van paracetamol op de gezondheid en het welzijn van runderen is onduidelijk. Het kan een welzijnsbevorderend effect hebben doordat het pijn, koorts en mogelijk ook angst tijdens het transport reduceert. Desondanks kan het ook niet uitgesloten worden dat ondanks de toediening van paracetamol er nog steeds sprake is van een dierenwelzijnsprobleem omdat paracetamol niet of onvoldoende werkt in rundvee, of in onvoldoende hoeveelheden of gedurende een te korte periode is toegediend.

Literatuur

Boon, P.E., Tjoe Nij, E.I.M., Koopman, N. and van Klaveren, J.D. (2014). Dietary habits and exposure to pesticides in Dutch infants. Report 2004.017. RIKILT WUR. http://edepot.wur.nl/44408

College ter Beoordeling van Geneesmiddelen. Diergeneesmiddeleninformatiebank. Geraadpleegd op 29 januari 2018 – trefwoord paracetamol. Beschikbaar via https://www.diergeneesmiddeleninformatiebank.nl/nl/.

EMA, 1999. MRL summary report Paracetamol. EMEA/MRL/551/99-Final. Beschikbaar via http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Maximum_Residue_Limits_-_Report/2009/11/WC500015516.pdf.

EMA, Volume 8. Notice to applicants and Guideline. Veterinary medicinal products. Establishment of maximum residue limits (MRLs) for residues of veterinary medicinal products in foodstuffs of animal origin. The rules governing medicinal products in the European Union. October 2005. Beschikbaar via https://ec.europa.eu/health//sites/health/files/files/eudralex/vol-8/pdf/vol8_10-2005_en.pdf.

Farmacotherapeutisch Kompas. Geraadpleegd op 3 januari 2018. Beschikbaar via https://www.farmacotherapeutischkompas.nl/bladeren/preparaatteksten/p/paracetamol.

Gow, S., Waldner, C. & Ross, C. (2005). The effect of treatment duration on weaning weights in a cow-calf herd with a protracted severe outbreak of diarrhea in calves. Can. Vet. J. 46(5): 418-426.

Janus, K., Grochowina, B., Antoszek, J., Suszycki, S., Muszczynski, Z. (2003). The effect of food or water deprivation on paracetamol pharmacokinetics. J. Vet. Pharmacol. Therap. 26, 291-296.

Manna, S.S.S. & Umathe, S.N. (2015). Paracetamol potentiates the antidepressant-like and anticompulsive-like effects of fluoxetine. Behav. Pharmacol. 26(3): 268-281.

Ocké, M.C., van Rossum, C.T.M. and Fransen, H.P. (2007). Dutch National Food Consumption Survey – Young Children 2005/2006. Report 350070001/2007 RIVM. https://www.rivm.nl/dsresource?objectid=05986352-f7e9-4f63-840d-742428e7c4f4&type=org&disposition=inline

RDA, 2007. Advies RDA: Problematiek van wrak vee. Advies aan de Minister van LNV inzake het in te nemen standpunt ten aanzien van wrak vee. Raad voor Dierenaangelegenheden, Den Haag, 2007/03.

Sawaguchi, A., Kazuaki, S., Miyanaga, K., Nakayama M., Nagasue, M., Shimoda, M. (2016). Rapid adsorption of diclofenac and acetaminophen after their oral administration to cattle. J. Vet. Med. Sci. 78(9): 1481-1485.

Sawamoto T , Kurosaki Y, Kimura T, Nakayama T. (1996). Pharmacokinetics of acetamino-phen sulfate after oral administration in rats: analysis of plasma profiles exhibiting a non-linear second peak. Biol Pharm Bull. 19(1):77-82.

Van Dixhoorn, I., Kluivers, M., Smolders, G., Lambooij, B. & Hindle, V. (2010). Fit for travel / Fitness during transport. Wageningen UR Livestock Research, Lelystad, Rapport 431.

Visser, E.K., Ouweltjes, W. & Spoolder, H.A.M. (2014). Hazards and adverse effects for the assessment of animal welfare on farm and during transport: A preliminary table for bulls, veal calves and slaughter pigs. Wageningen UR Livestock Research, Wageningen, Rapport 804.

Weary, D.M., Huzzey, J.M. and von Keyserlingk, M.A.G. (2009). BOARD-INVITED REVIEW: Using behavior to predict and identify ill health in animals. J. Anim. Sci. 2009. 87:770–777.

Wilson I.D. en Nicholson J.K. (2017) Gut Microbiome Interactions with Drug Metabolism, Efficacy and Toxicity. Transl Res. 179: 204–222.

Bijlage

Front Office rapport.

Bureau Risicobeoordeling & onderzoek

Datum

18 juni 2018

Onze referentie
TRCVWA/2018/3170

Bijlage 22

Paracetamol bij runderen (plan van aanpak):

Inleiding:
Door de NVWA zijn vorig jaar signalen ontvangen van het gebruik van paracetamol bij runderen om niet-transportwaardige dieren (kreupel, koorts) toch transportwaardig tel laten lijken.
In de 2e helft van 2017 is door het Rikilt een onderzoek opgezet om paracetamol te kunnen aantonen. Eind 2017 was de betreffende methode gevalideerd voor de matrices vlees en urine.
N.a.v. een beperkt onderzoek in het noorden van het land bleek 1 van 10 gericht genomen monsters een hoge waarde aan paracetamol te bevatten.
N.a.v. hiervan is besloten tot een plan van aanpak om een nauwkeuriger beeld te krijgen van de omvang van deze problematiek.
Paracetamol is niet geregistreerd als diergeneesmiddel voor gebruik bij runderen, wel voor gebruik bij varkens met een wachttijd van 0 dagen. Er is geen MRL vastgesteld.
In een advies van BuRO wordt aangegeven, dat v.w.b. het niet toegestane gebruik bij runderen de risico's voor de voedselveiligheid verwaarloosbaar zijn, echter bij waarden in het vlees boven 400 µg/kg wordt geadviseerd, om dit vlees niet in de handel te laten komen.

Het geplande onderzoek moet antwoord geven op de volgende vragen:
- Is het gebruik van paracetamol bij runderen beperkt tot een bepaald gebied of verspreid over heel Nederland?
- Zijn er specifieke slachthuizen aan te wijzen, waar dieren, behandeld met paracetamol, bij voorkeur naartoe worden geleverd?
- Zijn er specifieke herkomstbedrijven, handelaren of verzamelcentra aan te wijzen, die met paracetamol behandelde runderen leveren of ontvangen?
- Vindt export van met paracetamol behandelde levende runderen plaats naar slachthuizen in andere lidstaten?
- Tevens kan kennis worden vergaard t.a.v. de correlatie van residuwaarden in de verschillende bemonsterde matrices (vlees urine, bloed).

Doelgroepen voor het onderzoek:
Slachthuizen: een 17 tal middelgrote runderslachthuizen verspreid door heel Nederland
en daarnaast 3 grote runderslachterijen (zie bijlage).

Verzamelcentra: een 5 tal in het noorden en het zuiden van het land, die runderen voor de slacht verhandelen, ook voor export naar andere lidstaten (zie bijlage).

Het volgende tijdspad is voorzien:
- Voorbereiding procedures, documenten etc. tot uiterlijk 22-8-2018
- Monstername en informatie naar exploitant slachthuis/ verzamelcentrum: na 14-9-2018
- Verzending monsters naar RIKILT op dag van monstername.
- Analyse monsters door RIKILT en communicatie individuele resultaten naar NVWA uiterlijk: 14-9-2018
- Communicatie van resultaten naar slachthuizen verzamelcentra door NVWA tot uiterlijk: 21-9-2018
- Inzetten mogelijk spoed-vervolgacties (richting slachthuizen, verzamelcentra, herkomstbedrijven etc.) tot uiterlijk (datum).
- Evaluatie van de resultaten en eindrapportage tot uiterlijk: (datum)

Aanpak:
Om betrouwbare resultaten te verkrijgen is het wenselijk dat alle monsters op één dag worden genomen, zowel op de verzamelcentra als op de slachthuizen.

Selectie van de monsters:
De monsters worden zoveel mogelijk gericht genomen, d.w.z. er worden dieren uitgekozen, die eigenlijk kreupel zouden moeten lopen of koorts zouden moeten hebben, maar dit niet (goed) tonen. De dieren worden bij aanvoer aan het slachthuis geselecteerd als ze het vervoersmiddel verlaten, monsters worden aan de slachtlijn genomen.

Documentatie/ registratie gegevens:
De gegevens en symptomen van de dieren (alsmede herkomstbedrijf, transporteur/ handelaar) worden gedocumenteerd zodat het resultaat van het genomen monster later gekoppeld kan worden aan deze info.

Monstername:
Bijgevoegd is de monstername instructie

Verzending monsters:
- Aan het eind van de dag van monstername.
- Verzending via NVWA koerier

Bemonsterde karkassen:
Omdat het om een monitoring onderzoek gaat (en niet om een verdenking op het gebruik van een ongeoorloofd middel in het kader van de p.m. keuring) worden de bemonsterde karkassen in principe niet aangehouden tot dat het resultaat van de bemonstering beschikbaar is. Wel wordt aan de exploitant medegedeeld, welke karkassen zijn bemonsterd en dat BuRO geadviseerd heeft om vlees met waarden boven de 400 µg/kg niet in de handel te laten komen. Dan kan de exploitant zelf besluiten of hij de karkassen zelf aanhoudt of het risico wil nemen voor een eventuele recall indien waarden boven de genoemde norm worden gevonden. JZ heeft aangegeven dat een verplichting tot recall o.b.v. de door BuRO gegeven norm wel mogelijk is.
N.B. als er andere overwegingen zijn om in het kader van de p.m. keuring het karkas aan te houden, dan moet dit uiteraard gebeuren. Als na afloop van het onderzoek in het kader van de p.m. keuring het karkas kan worden goedgekeurd en vrijgegeven dan gebeurt dit, ook al is de uitslag van het paracetamol-onderzoek nog niet beschikbaar. Wederom kan de slachthuisexploitant dan zelf kiezen om de uitslag van dit onderzoek af te wachten of het karkas uit te leveren met het risico op een mogelijke recall.

Uitslagen monsters:
- Rikilt verzendt excel file naar NVWA.
- De afdelingshoofden VKE N en VKE Z communiceren de uitslagen via de teamleiders en BB naar het slachthuis.
- Voor ieder monster wordt een apart digitaal E-formulier monsterneming ingevuld: https://formdesk.minlnv.nl/monstername/RIKILT_PARAMOL. Het VKI en eventuele aanvoerdocumenten worden als bijlage bij het formulier gevoegd.
- De VKI formulieren en een kopie van het formulier residuonderzoek worden zodanig gearchiveerd dat bij een eventuele opvraag van deze formulieren deze gemakkelijk zijn terug te vinden.

Evaluatie:
Bij de evaluatie zal worden bekeken
- Wat de antwoorden zijn op de hierboven gestelde onderzoeksvragen.
- Welke maatregelen, verdere stappen genomen kunnen worden om het probleem verder in kaart te brengen en/of te minimaliseren.

Voorwerk/opzet van het onderzoek:
1. juridische basis voor recall van karkassen met waarden boven de 400 nk/kg:
JZ geeft aan dat een verplichte recall van karkassen met waarden boven de door BuRO aangegeven waarde in principe mogelijk is o.b.v. art. 14 van de Alg. Levensmidddelenverordening, maar dat het mogelijk moeilijk zal worden om de onveiligheid van dergelijk vlees (en de recall als proportionele maatregel) aannemelijk te maken bij een eventuele rechtzaak.

2. afspraken met RIKILT over aan te leveren matrices, formulieren analysetijd en rapportage resultaten (contactpersoon RIKILT: [redacted]
* uitwerken formdesk formulieren, monstername instructie, vervoer monsters
* bepalen datum monstername 31-8-2018, analysetijd en na 14-9-2018 wordt de uitslag aangeleverd.

3. samenstellen projectgroep NVWA voor evaluatie onderzoek en contactpersonen voor de diverse onderdelen :